

Kistarcsa Város Önkormányzata

KISTARCSA VÁROS
TELEPÜLÉSTERV MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT
VÉLEMÉNYEZÉSI SZAKASZ

Pest megyei Terület-, Település-, Környezet

Tervező és Tanácsadó Kft.

1085. Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78

E-mail: pestterv@pestterv.hu

www.pestterv.hu

2023. szeptember hó.

ALÁÍRÓ LAP

TERVEZŐK NÉVSORA

Településrendezés: Area Plan Kft.	Makkai Krisztina	TT/01-4921	<i>Makkai Krisztina</i>
Zöldfelületek, környezetrendezés: Green Pi Kft.	Mándi József	TT/T 01-5149 TK 01-5149 TR1 01-5149	<i>Mándi József</i>
Közlekedés: Közlekedés Kft.	Rhorer Ádám	kamarai szám:01-3157 TKö	<i>Rhorer Ádám</i>
Közműellátás: Kész Kft.	Hanczár Zsoltné Bíró Attila	01-2418 TE, TH, TV 01-2456, 01-55661-VZ-T	<i>Hanczár Zsoltné</i> <i>Bíró Attila</i>
Tervlap szerkesztés, grafika:	Makkai Krisztina	TT/01-4921	<i>Makkai Krisztina</i>
Régészet:	Vágner Zsolt Dr. Türk Attila	Oklevélszám: 459/2002 szakértői szám: 2.3.1/575- 6/2005	<i>Vágner Zsolt</i> <i>Dr. Türk Attila</i>
Települési gazdaság, társadalom Településfejlesztés	Károlyi János	TR 13-1017	<i>Károlyi János</i>
Ügyvezető igazgató:	Schuchmann Péter	TR1-01-5068	<i>Schuchmann Péter</i>

Pest megyei Terület-, Település-, Környezet

Tervező és Tanácsadó Kft.

1085. Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78

E-mail: pestterv@pestterv.hu

www.pestterv.hu

A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK TARTALOMJEGYZÉKE

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT	5
(a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 1. melléklete alapján)	5
1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok	5
2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések	6
3. Területrendezési követelmények	16
3.1.Országos és térségi területfelhasználási kategóriák	16
3.2.Országos és térségi övezeti kategóriák	19
4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése.....	24
4.1. A településtervi előzmények	24
4.2. érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése	24
4.2.1. Hatályos településfejlesztési koncepció célkitűzései	24
4.2.2. Településfejlesztési és rendezési döntésekkel összefüggő megvalósult elemek.....	25
5. A település demográfiai helyzete	28
5.1. demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	28
5.2.Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok.....	34
5.3.Települési identitást erősítő tényezők	35
6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások	37
6.1.Egészségügy.....	37
6.2.Oktatás-nevelés.....	38
6.3.Szociális ellátás	42
6.4.Esélyegyenlőség biztosítása	42
7. A település gazdasága	43
7.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	43
7.2.A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	44
8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés.....	47
8.1. Költségvetés	47
8.2.Vagyongazdálkodás	48
8.3.Gazdasági program.....	49
8.4.Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	49
9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat	52
9.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	52
9.2.Telekméret vizsgálat.....	56
10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata	57
10.1. Az épített környezet vizsgálata.....	57
10.2.Az épített környezet értékei.....	60
11. Környezetiállapot-jellemzők.....	62
11.1. Talaj	62
11.2.Felszíni és a felszín alatti vizek	63
11.3.Levegőtisztaság és védelme	63
11.4.Zaj- és rezgésterhelés	65
12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat.....	67
12.1. Helyi táji adottságok, értékek.....	67
12.2.Országos táji adottságok, értékek	68
12.3.Zöldinfrastruktúra-hálózat	69
13. Közlekedés.....	71

13.1.	Hálózatok és hálózati kapcsolatok.....	71
13.2.	Közúti közlekedés	71
13.3.	Közösségi közlekedés	72
13.4.	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	73
13.5.	Parkolás	73
14.	14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás-	74
	A település jelenlegi közművesítéséről	74
14.1.	Vízellátás	74
14.2.	Szennyvízelvezetés	75
14.3.	Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	76
14.4.	Energia közművek	76
14.5.	Villamosenergiaellátás	77
14.6.	Földgázellátás	77
14.7.	Távhőellátás	78
14.8.	Egyéb energiaellátás	78
	14.8.1.Megújuló energiaforrások alkalmazása	78
	14.8.2.Napenergia	78
	14.8.3.Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése.....	78
14.9.	Elektronikus hírközlés.....	79
15.	Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők	79
15.1.	építésföldtani korlátok	79
	15.1.1.alábányászott területek, barlangok és pincék területei	79
	A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság adatszolgáltatása alapján, a nyilvántartásuk szerint a település közigazgatási területén felszínmozgás-veszélyes terület nincs.	79
	15.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek	79
	15.1.3. földrengés veszélyeztetett területek.....	79
	15.1.4. árvízvédelem	80
	15.1.5. vízrajzi veszélyeztetettség	80
	15.1.6. mély fekvésű területek.....	81
	15.1.7. egyéb adottságok, korlátozások.....	81
	15.1.8.Ásványi nyersanyag lelőhely	82
	15.1.9.Településklíma.....	83

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

(a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 1. melléklete alapján)

1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KAPCSOLATOK

Kistarcsa a Budapesti Agglomeráció nagy népességkoncentrációjú, intenzíven hasznosított, ezért környezeti, táji szempontból túlterhelt, nagy funkcióűrűségű térségében helyezkedik el.

Kistarcsa a Budapesti Agglomeráció szerves része, Budapesttel közvetlenül határos település. Kistarcsa az agglomerációs övezet kertvárosi gyűrűjének része, amelyet települési funkciók sűrűsége, az egyes települések térbeli elkülönülésének hiánya, illetve a települési területek összenövése jellemez.

Kistarcsa területe is közvetlenül kapcsolódik Kerepes, illetve Csömör beépített, illetve beépítésre szánt belterületeihez. Ezért sem a város térszerkezetének, kapcsolatrendszerének fejlesztése, sem területfelhasználásának alakítása, sem infrastruktúra hálózatának fejlesztése, sem a környezeti problémák kezelése nem nélkülözheti a térségi-, területi vonatkozások figyelembevételét, az érintett települések közötti együttműködést. Bár a város területfejlesztési összefüggésben a Gödöllői járáshoz tartozik, településfejlesztés és településrendezés vonatkozásában nem annyira a járás egészével, mint a közvetlen szomszédos településekkel és kerületekkel kell együttműködnie saját tervei és programjai térségileg összehangolt megvalósítása érdekében.

A város agglomerációs térszerkezetben elfoglalt helyét a Kistarcsa központján keresztül haladó - és a várost kettészelő - 3. sz. főút és a Budapest-Gödöllő HÉV vonal határozza meg. E két közlekedési tengely az agglomerációs övezet egyik legnagyobb forgalmat levezető közlekedési folyosója. Előbbi agglomerációs és nagytérségi, utóbbi kimondottan elővárosi forgalmat bonyolít.

A napi ingázásnak ez az adottság és távolság kedvező, és az ország gazdasági, szellemi értelemben is központi térségéhez Kistarcsa is kapcsolódik, s az agglomerációt jellemző folyamatok – fő közlekedési irányok mentén jellemző – térbeli terjedése lehetővé teszi, hogy az agglomeráció nyújtotta többletből a település is részesüljön.

A Budapesttel való szoros kapcsolatrendszer előnyének tekinthető, hogy Kistarcsa polgárai számára könnyen elérhető mindazon gazdag intézményi és szolgáltatási kínálat, amelyet Budapest nyújt, továbbá a fővárosi munkaerőpiac nyújtotta széles kínálat. Mindezek azonban odavezettek, hogy Kistarcsa nem bővelkedik helyi munkalehetőségben, és a helyben igénybe vehető szolgáltatások köre is szegényes.

Az agglomerációs létből fakadó sajátosság, hogy a város 10 ezer főt meghaladó népessége ellenére nem tölt be központi szerepköröket, ugyanakkor hasonló népességű városok az ország más vidékein akár jelentős térszervező erővel is rendelkeznek.

A történelmi településmag és a későbbiekben beépült, illetve fejlesztés alatt álló területek ehhez kapcsolódnak, a város a közigazgatási területének nyugati részét gyakorlatilag teljesen elfoglalja, és a közigazgatási határ által a város behatárolt, Kerepessel, Csömörrel összeépült. A beépült területeket keletről a Szilas-patak és azt kísérő völgy határolja, amely védett területeivel a beépítés korlátját képezi.

Kistarcsán az alapfokú intézményi funkciók és a lakosságot ellátó szolgáltatások ugyan javarészt megtalálhatók, viszont a középfokú funkciók többségének elérésére csak a járásközpontban, Gödöllőn és a Fővárosban vehető igénybe. A kórházi ellátás helyben biztosított. A település részére Budapest és agglomerációja biztosítja a felsőfokú ellátás döntő részét, de a középfokú ellátásban is jelentős szolgáltatásokat nyújt a városnak. Kistarcsa a fővárosi népesség kedvelt kitelepülési célterületévé vált az elmúlt évtizedekben.

Kistarcsa térségi jelentősége a Mo körgyűrű keleti szakaszának megépültével az elkövetkező években várhatóan még erőteljesebben felértékelődik. A város határában kiépült autópálya csomópont az országos és a nemzetközi vérkeringésbe is közvetlenül bekapcsolja a várost. Jelentősen javul továbbá és többirányúvá válik ezzel Kistarcsa elérhetősége, ami erőteljesen növeli fejlesztési potenciálját, felértékeli a fejlesztésre kijelölhető területeit.

2. TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakra való felkészülés idején (az elmúlt években) hazánkban alapvetően megváltoztak a terület- és településfejlesztés törvényi és szervezeti keretei. Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozatot, ezzel új irányt szabott az ország, a térségek és a települések fejlesztéséhez.

Az Országgyűlés döntése alapján a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Konceptióban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket úgy a jogalkotásban, mint a szakpolitikai stratégia-és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Ebből következik, hogy a várostérségek (járások) és a járásközpont városok tervezésénél is érvényesíteni kell. (Ezért indokolt – mintegy iránymutatásul - ezen országos célkitűzések számbavétele a 2021-2027 közötti időszakot felölelő, de hosszabb távra szóló Településfejlesztési Terv megalapozó munkarészei között).

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021–27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az Európai Unió céljaihoz illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés – így az településfejlesztési tervek kidolgozása és elfogadása - során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

- a) a befogadás – a társadalmi felzárkózás támogatását,
- b) az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
- c) a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
- d) az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

- a) nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
- b) a közpénzfelhasználás a közhasznú eredményezzen,
- c) partnerség és közösségi részvétel,

- d) foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
- e) a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
- f) a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
- g) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű járások és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
- h) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű járásokból és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni;

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

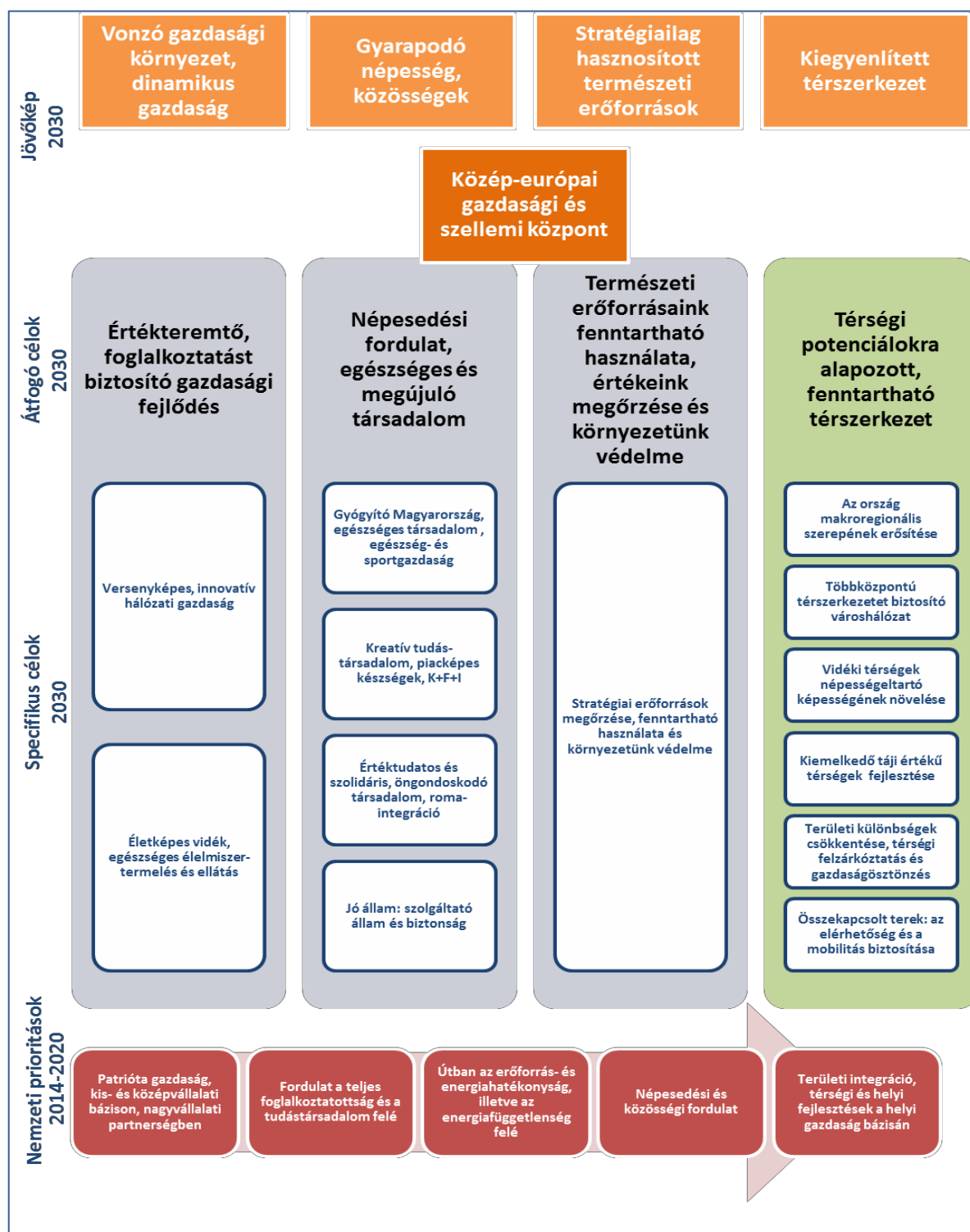
- a) értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- b) népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- c) természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- d) térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így a városi településfejlesztési tervek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a közép- és hosszútávú – fókuszált – fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- a) versenyképes, innovatív gazdaság,
- b) gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
- c) életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
- d) kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- e) értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
- f) jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
- g) stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2021–2027-es programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A Konceptió a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását

szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során.

A közép- és hosszútávra szóló településfejlesztési tervek számára iránymutatóak azok a prioritások és fejlesztési tématerületek is, amelyeket a dokumentum meghatároz.

Prioritások és fejlesztési tématerületek a Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepcióban

NEMZETI PRIORITÁSOK 2014-2020	• FEJLESZTÉSI TÉMATERÜLETEK
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	<ul style="list-style-type: none"> • Innovatív gazdaságfejlesztés, kis- és középvállalkozások, stratégiai ágazatok, versenyképesség • Elérhetőség, megújuló közösségi közlekedés és tranzitgazdaság • Életképes vidék, bővülő agrár- és élelmiszer-gazdaság, halászat
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	<ul style="list-style-type: none"> • Foglalkoztatás növelése • Tudástársadalom megalapozása
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	<ul style="list-style-type: none"> • Energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás • Klíma- és környezetvédelem
Népesedési és közösségi fordulat	<ul style="list-style-type: none"> • Befogadó és gyarapodó társadalom • Gyermekvállalás ösztönzése, népesedési kihívások kezelése
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	<ul style="list-style-type: none"> • Területi integráció, területfejlesztés • Vidéki térségek, vidéki gazdaság és közösségek • Budapest és térsége vezető makro-regionális szerepkörben • Kiterjedő Kárpát-medencei, Duna menti nemzeti és európai területi együttműködés

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a településfejlesztési tervek kidolgozása (módosítása) során:

Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.

A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi

együttműködésben kialakított helyi- térségi projektcsoomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor

A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban– külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is

Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.

A várostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és vármegyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.

Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé”e valós helyi szintű térszerveződés.

Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzástörzetét szerves egységben kezelő szemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.

Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiai értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében.

Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelő integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabb és fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban a „sikeres város” stratégiájának alapelemei iránymutatóak Kistarcsa településfejlesztési terve kidolgozása során is.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban a „sikeres város” stratégiájának alapelemei is iránymutatóak Kistarcsa településfejlesztési és -rendezési dokumentumai készítéséhez.

A sikeres város” stratégiájának alapelemei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban

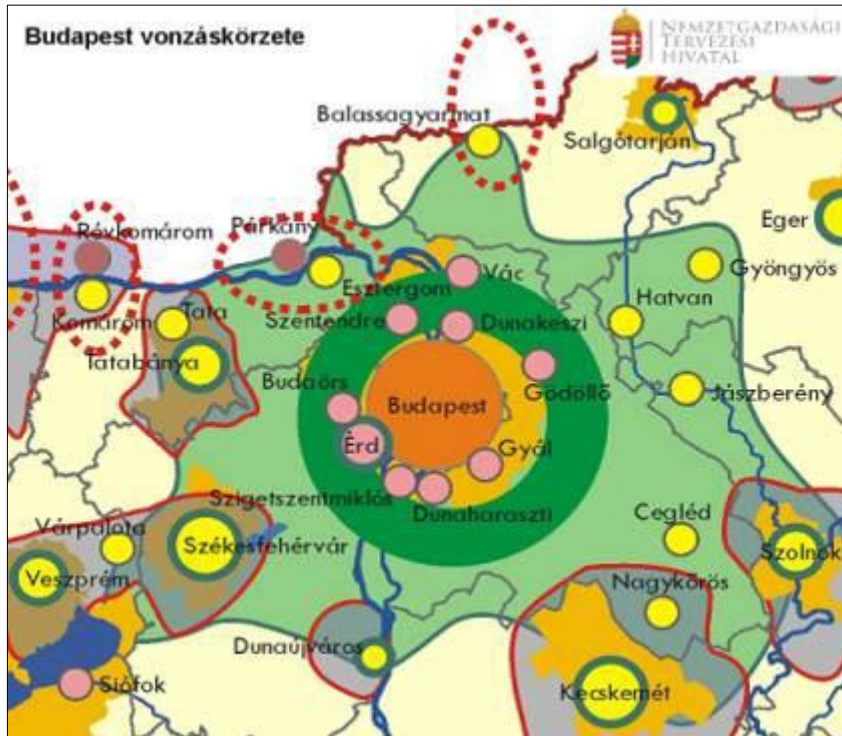

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

Pest megye (és a metropolisz térség) fejlesztése a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban

A Pest megye városainak mindegyike csatlakozhat a Budapest üzleti nagytérségének peremén található „belső gyűrű városai” füzér egyes tagjai körül kialakuló markáns és specializált várostérségi gazdaságfejlesztéshez. Ez elengedhetetlen eleme annak, hogy a metropolisz térség valós gazdasági egységbe forrjon, hogy gazdasági fejlődése több központ köré szerveződjön és kiegyensúlyozottabb, összességében erőteljesebb legyen. Mindez nyilván nem támogathatja az urbanizáció területi kiterjedését, sőt, alapvetően (de nem kizárólagosan) Pest megye egyes térségeiben fejleszthető tovább a népesség-tömörülés rekreációs és egészségügyi igényeit kiszolgáló zöldgyűrű.

Ugyanakkor Pest megye önmagában is egy komplex fejlesztési térség, melynek az agglomerációs és a „belső gyűrű városai” kapcsolódások mellett léteznek önálló fejlesztési igényei, témái is. A városoknak itt is meg kell szervezniük térségük közszolgáltatását, közigazgatását, helyi gazdaságát és e megyében is megtalálható a társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból országosan is elmaradott térségek problémaköre. E megyei szintű fejlesztésekkel is foglalkozik Pest megye önálló fejezete az OFTK egyik megyei decentralizált fejezeteként.

Budapest vonzáskörzete

Kistarcsa tervezésénél indokolt érvényesíteni a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció Pest megyére megfogalmazott fejlesztési irányainak releváns elemeit:

- A gazdasági dinamizálása, több lábon álló gazdaságfejlesztés, egyszerre építve a feldolgozóipari- és agrár-tradíciókra, valamint az új iparágak, szolgáltatások fejlesztésére. Befektetés-ösztönzés, a tőkevonzó képesség javítása, az egyes térségek endogén erőforrásaira alapozva. A gazdasági húzóterések innovációs- és versenyképességének javítása, az Mo-ás környűri és a Ferihegyi Gazdasági Övezet logisztikai-vállalkozási zónáinak fejlesztése, a megye leszakadó térségeinek gazdasági felzárkóztatására kiemelten építve a KKV szektorra.
- Társadalmi megújulás, a közösségek és a bizalom erősítése, az együttműködések ösztönzése és intézményesítése, a családi értékek előtérbe helyezése, a lakosságának egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, kiemelt figyelmet fordítva a gazdaság igényeire. Területi és társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség javítása.
- A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása, a metropolisz térség, benne Pest megye hálózatos térstruktúrájának kialakítása, a térség geostratégiai adottságainak jobb kihasználása, a belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében. Tervezett, koordinált térségfejlesztéssel, takarékos területhasználattal a metropolisz régió többi szereplőjével együttműködő, emellett vonzó, kiemelkedő környezeti feltételeket és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Pest megye területfejlesztési koncepciója

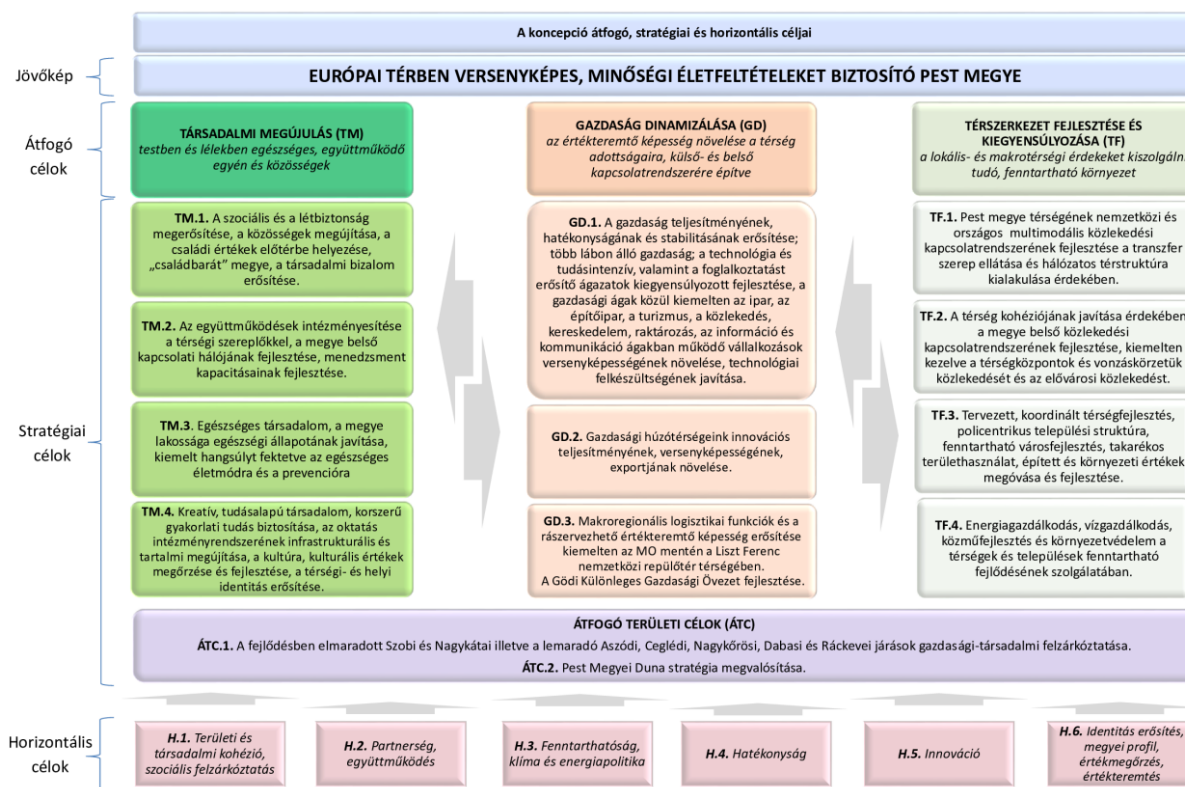
Pest megye jelenleg hatályos, a Nemzeti Fejlesztés 2030 c. dokumentummal összhangban elkészült jelenleg hatályos területfejlesztési koncepciója elfogadására 2021-ben került sor. Az alábbiakban a hatályos Pest megyei területfejlesztési koncepció céljait tekintjük át, amelyek Kistarcsa tervezése során is keretül szolgálnak. Kiemelésre kerülnek a megyei koncepció azon elemei, amelyekhez Kistarcsa közvetlenül is kapcsolódhat.

A megyei területfejlesztési koncepció tűzi le azokat a sarokpontokat, amelyek a megye városai, települései fejlesztési terveinek kidolgozása során is figyelembe veendő. Kistarcsa tervezésénél is meghatározandók azok a kapcsolódási pontok, amelyeken keresztül a településfejlesztési és rendezési tervek összhangban lesznek a magasabb rendű megyei fejlesztési dokumentumban kitűzött célokkal, és azok eléréséhez egyaránt hozzájárulnak.

Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójának átfogó célkitűzései:

- Társadalmi megújulás – testben és lélekben egészséges, önmaga sorsáért felelős egyén, együttműködés a közösségek, valamint az egyén és közösségek között
- Gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve
- Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszolgáló tudó, fenntartható környezet

A koncepció átfogó, stratégiai és horizontális céljai

A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó célt határoz meg a koncepció, melyeken belül ágazati és területi stratégiai célok kerültek kitűzésre. A stratégiai célok teremtik meg a Programalkotás fázisának gerincét. A horizontális célok olyan jellegű kitűzések, melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem önállóan.

Pest megye fejlesztésének horizontális céljai

A területi- és az ágazati stratégiai célok mellett a koncepció meghatároz néhány olyan horizontális célt is, amelyek folyamatos szem előtt tartása, és a bennük megfogalmazott célkitűzések megvalósítására történő folyamatos „odafigyelés” elengedhetetlenül szükséges.

Ezek a horizontális célok olyan értékválasztásbeli-, gazdasági-, környezeti- és szemléletbeli szempontokat jelenítenek meg, amelyeket a megye fejlesztéspolitikájában, a programozásban és majd a megvalósítások során is következetesen érvényre kell juttatni:

- Területi kohézió, társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás
- Partnerség, együttműködés
- Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika
- Hatékonyság
- Innováció
- Identitás erősítés, megyei profil, értékmegőrzés, értékteremtés

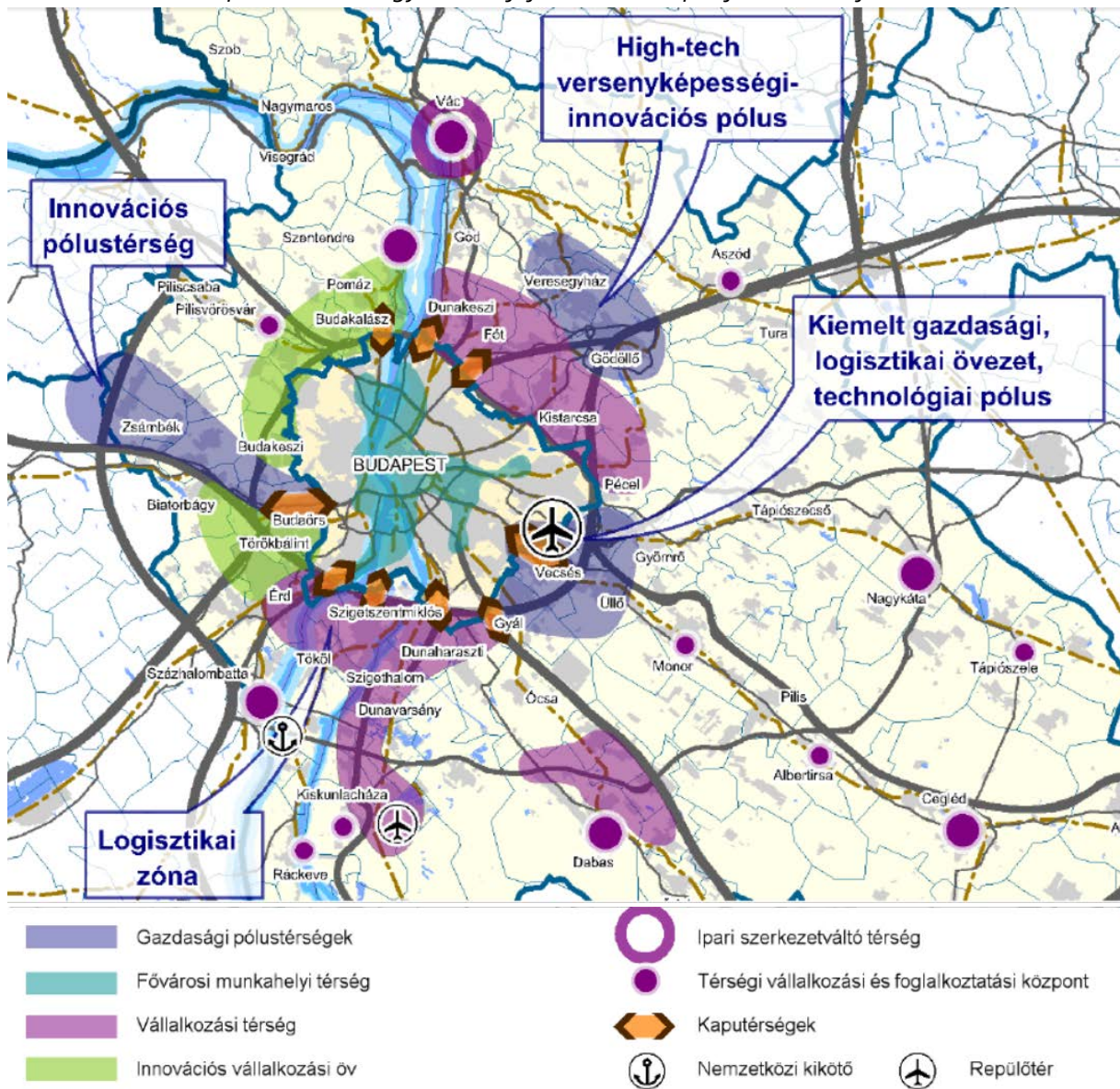
A megyei koncepció stratégiai célokat is meghatároz, amelyek közül Kistarcsa az alábbi megyei célkitűzéshez tud kiemelten kapcsolódni: „A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábon álló gazdaság; a technológia és tudás intenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő hagyományos ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése, a gazdasági ágak közül kiemelten az ipar, az építőipar, a turizmus, a közlekedés, kereskedelem, raktározás, az információ és kommunikáció ágakban működő vállalkozások versenyképességének növelése, technológiai felkészültségének javítása. (GD.1.)”.

Cél a diverzifikált befektetési szerkezet kialakítása – kisebb, rugalmasabb, hightech feldolgozóipari tevékenységek telepítésének szelektív ösztönzése – a külföldi működő tőke, az újra befektetett tőke, és az újrászerveződő metropolisz-térben áthelyezett tevékenységekre tekintettel –; a főváros közelsége, a fejlesztési források szűkössége, és meglévő szűk keresztmetszetek miatt előtérbe kell helyezni az egyedi, specifikus versenyelőnyökön alapuló befektetés ösztönzést.

Cél a technológiai fejlesztés, termelékenység erősítése, a szabályozás hatásának folyamatos nyomon követése, értékesítési csatornák létrehozása, fejlődése, piaci pozíciót befolyásoló együttműködések és klaszterek támogatása

További sajátos növekedési szegmensek – új piacok, valamint innovációs lehetőségek: zöldenergetika (geotermális potenciál, energiahatékonyság, decentralizált energiatermelés), a helyi gazdaság megerősítése, kiépítése; intelligens közlekedés-fejlesztés, intelligens (kis)város; e-gazdaság és e-kereskedelem, a népesség digitális kompetenciáinak fejlesztése.

*A gazdaságfejlesztés speciális célterületei Pest megyében
(Budapest és Pest megye területfejlesztési koncepciójának közös javaslata)*

A vármegyei területfejlesztési koncepció célkitűzéseire való kapcsolódás szükséges Kistarcsa településfejlesztési terve kidolgozása során is annak érdekében, hogy a települési szinten kidolgozott fejlesztési célok megvalósítása során lehetőség legyen megyei koordinálású források bevonására is.

3. TERÜLETRENDEZÉSI KÖVETELMÉNYEK

A településterv készítése során az alábbi területrendezési terv(ek) figyelembevételére szükséges: Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény (MATrT), és a 9/2019.(VI.14) MvM rendelet rendelkezései, valamint a PMTrT 10/2020. (VI.30.) rendelete.

3.1. Országos és térségi területfelhasználási kategóriák

„2018. évi CXXXIX. törvény b) a megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül a 11. § előírásait kell alkalmazni,”

a) * az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület övezetet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell, meglévő és tervezett erdő övezetként differenciáltan lehatárolni;

b) * a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át a mezőgazdasági terület övezetébe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület és vegyes terület építési övezet nem jelölhető ki;

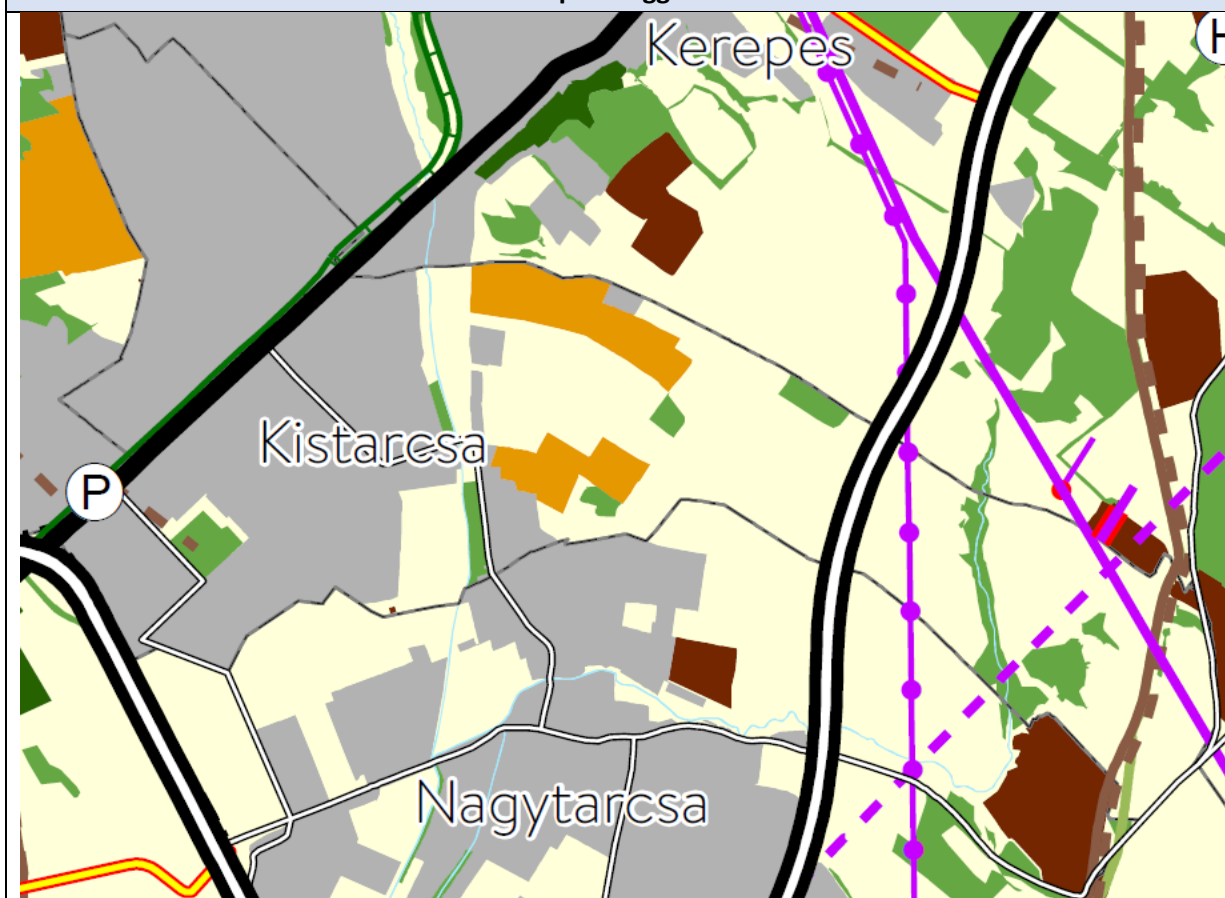
c) * a vízgazdálkodási térség területét - e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével - vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) * a települési térség területén bármely építési övezet, övezet kijelölhető;

e) * a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően különleges - ideértve a beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai, nemzetbiztonsági célú területet -, közúti közlekedési, egyéb közlekedési, védelmi célú erdőterület, rekreációs célú erdőterület, egyéb erdőterület, kertes mezőgazdasági terület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, kereskedelmi szolgáltató gazdasági, ipari gazdasági, egyéb ipari gazdasági, általános gazdasági, intézményi vegyes területbe kell sorolni.”

BATrT Térségi területfelhasználási kategóriák	2018. évi CXXXIX. törvény 8. melléklet Térségi területfelhasználási kategória területi mérége (hektár)	2018. évi CXXXIX. törvény 7. melléklet Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve alapján mért térségi területek	2018. évi CXXXIX. törvény 29.§ alapján: A területi számításnál figyelmet kívül hagyandó területek:
Erdőgazdálkodási térség		554018 m ²	---
Nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség		----	
Mezőgazdasági térség		4449659 m ²	
Kertes mezőgazdasági térség		609491 m ²	
Vízgazdálkodási térség		3185 m ²	---
Települési térség	537,15 ha	5371537 m ²	
Sajátos felhasználású térség		21419 m ²	
Kistarcsa közigazgatási területe:			1000,9308 ha

Kivonat a Budapesti Agglomeráció Területrendezési tervéből
7. számú melléklet: Budapesti Agglomeráció szerkezeti terve

Térségi területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség
- Mezőgazdasági térség
- Kertészeti mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség
- Sajátos területfelhasználású térség

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Térségi szerepkörű összekötő út (meglévő)
- Térségi szerepkörű összekötő út (tervezett)
- Mellékút (meglévő)
- Mellékút (tervezett)

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- ⊞ Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő)
- ⊞ 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- - - 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- - - 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- - - Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (meglévő)
- - - Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (tervezett)
- - - Átvitelt befolyásoló 132 kV-os elosztó hálózat (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- - - Földgázszállító vezeték (tervezett)
- - - Földgázelosztó vezeték (meglévő)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)

Az alábbi Szőlő és Gyümölcs Termőhely Kataszter érinti Kistarcsa közigazgatási területét:

A Borvidéki települések szőlő termőhelyi kataszteréről, valamint az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszteréről a NFK szolgáltat adatot.

A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény, valamint a szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet előírásait figyelembe kell venni. Megállapítható, hogy Kistarcsa nem tartozik egyik borvidékhez sem.

Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.”

A NEBIH (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság Szőlő-Gyümölcs Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály)

gyümölcs termőhelyi kataszteri adatok szerint Kistarcsa közigazgatási területén azalábbi gyümölcskataszterbe sorolt területek találhatóak:

Helyrajzi szám	Régi helyrajzi szám	Ter_teljes	Ter_alkalmas	Ter_feltételesen	Fajok	Forrás_év
0267/1	0	61	1	0	szilva, meggy, szeder, bodza, alma, málna, dió	2000
0118	0	1,8	1,8	0	bodza	1998
0299/1	0133	5,5	5,5	0	kajszi, cseresznye, meggy	1998
0278	0102/1, 0104/1	13	13	0	cseresznye, meggy, kajszi, szilva, őszibarack	1997

3.2.Országos és térségi övezeti kategóriák

Az övezeti tervlapok alapján megállapítható, hogy Kistarcsa közigazgatási területeket az MATrT és a 9/2019.(VI.14) MvM rendelet alapján 7 különböző térségi övezet érinti.

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény és a 9/2019.(VI.14) MvM rendelet alapján ezek az alábbiak:

3/1. Országos ökológiai hálózat övezete (DINPI adatszolgáltatás alapján)

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat pufferterületének övezete

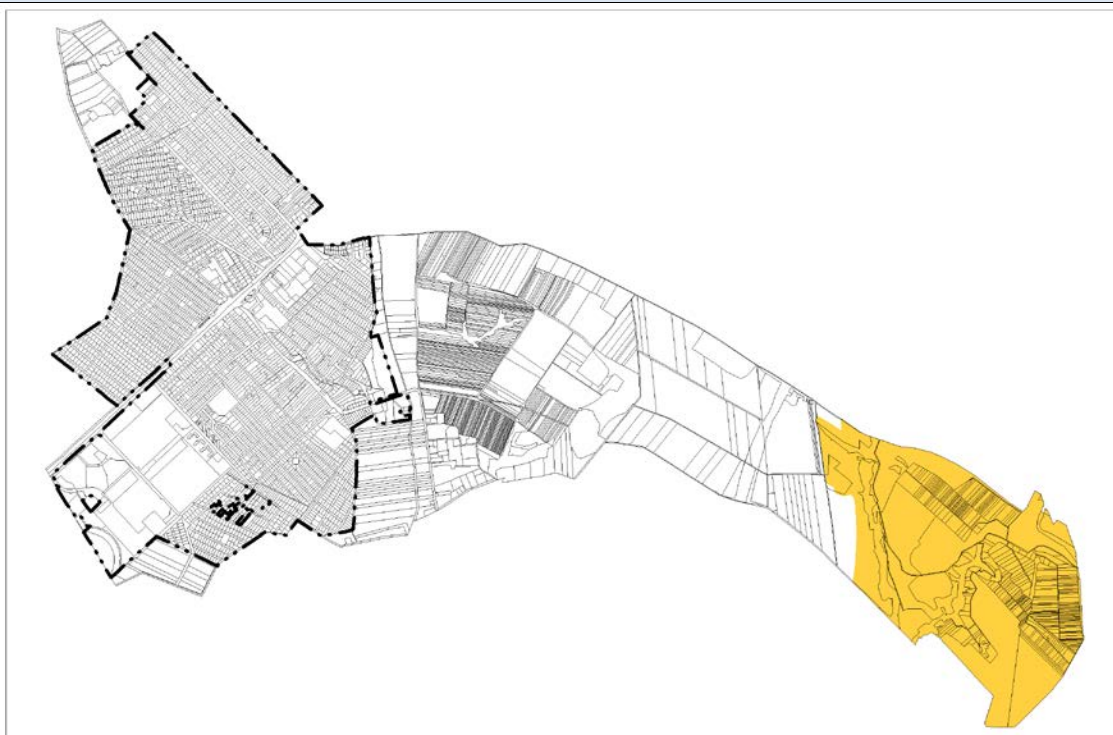
2018. évi CXXXIX törvény és a PMTrT 3/1 mellékletének lehatárolása alapján.

Területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szerv a DINPI.

3/3. Erdők övezete (2018. évi CXXXIX törvény) érintettsége.

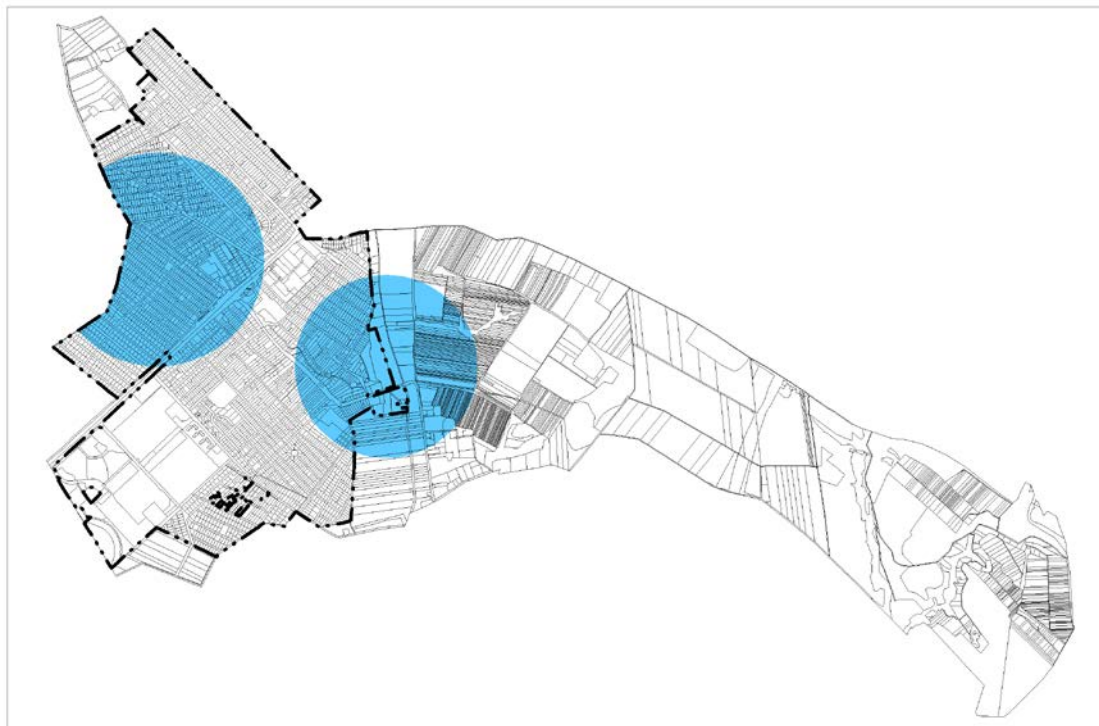
 Erdők övezete

Területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szerv a NÉBIH és a PVM Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály

9/2019.(VI.14) MvM rendelet 3. melléklet tájképvédelmi terület övezete

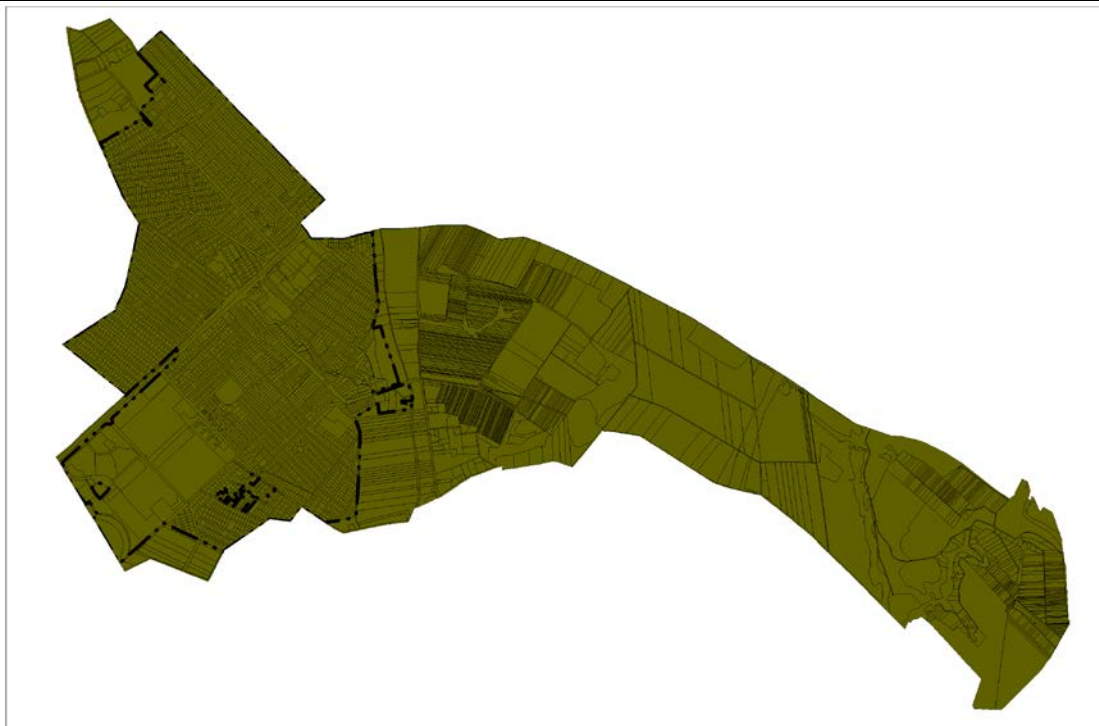
 Tájképvédelmi terület övezete

Területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szerv a DINPI.

9/2019.(VI.14) MvM rendelet 4.melléklet vízminőség védelmi terület övezete

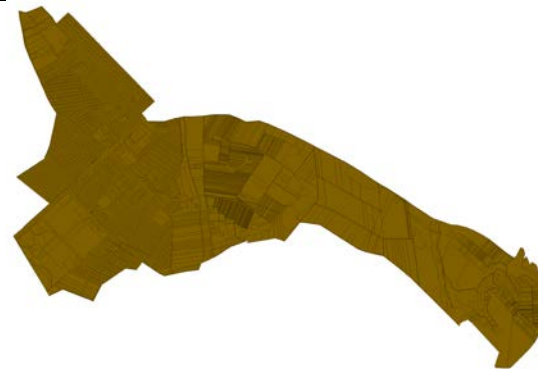
 Vízminőség-védelmi terület övezete

Területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szerv a KDVVH.

3/5. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett település -(2018. évi CXXXIX törvény)

 Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett település

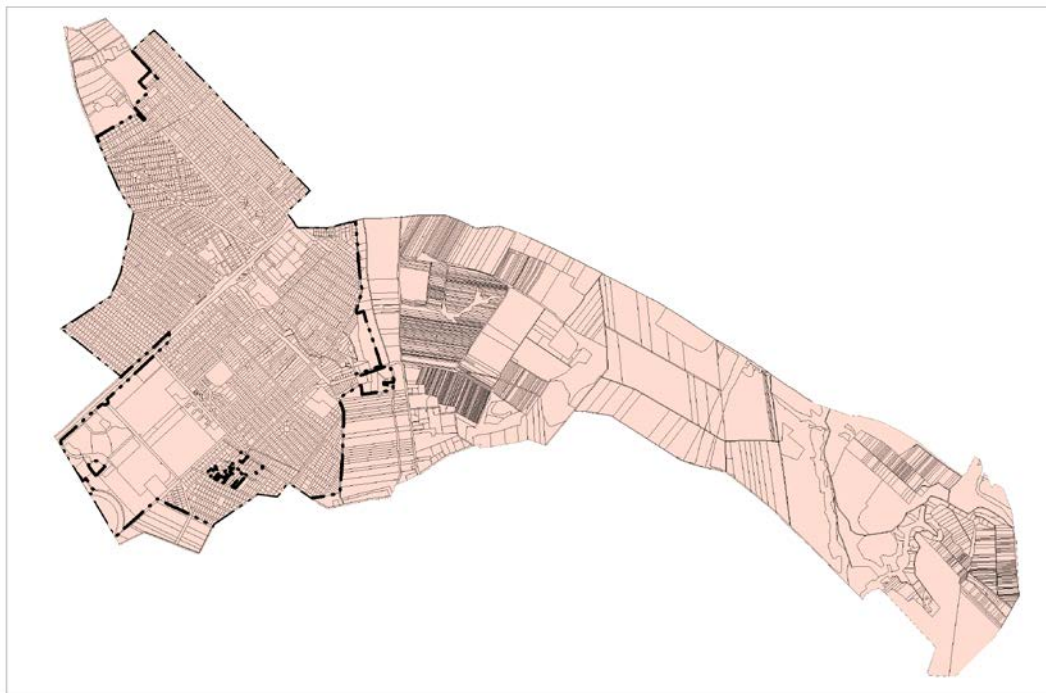
7. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet
Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete

■ Ásványi nyersanyagvagyon
által érintett település

Megjegyzés: Település közigazgatási területi lehatárolással történt övezeti kijelölés. A bányaterületek lehatárolása a bányászati hatóság adatszolgáltatása figyelembe- vételével történik.

logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete

■ Logisztikai fejlesztések támogatott célterülete által érintett település

Megjegyzés: Település közigazgatási területi lehatárolással történt övezeti kijelölés. A település területét érinti.

2018. évi CXXXIX. törvény és a 9/2019.(VI.14) MvM rendelet előírásai alapján érintett térségi övezetek összefoglaló táblázata:

A terület magasabb rendű - területrendezési - tervek általi övezeti érintettsége

Országos Területrendezési Terv - országos övezetek (2018. évi CXXXIX törvény alapján)	
	Kistarcsa település
1. ökológiai hálózat magterületének övezete, 2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, 3. ökológiai hálózat pufferterületének övezete,	érintett
4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	nem érintett
5. jó termőhelyi adottságú szántóterület (1. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	nem érintett
6. erdők övezete	érintett
7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete (2. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	nem érintett
8. tájképvédelmi terület övezete (3. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	érintett
9. világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett település	nem érintett
10. vízminőség-védelmi terület övezete (4. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	érintett
11. nagyvízi meder övezete (5. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	nem érintett
12. VTT-tározók övezete (6. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet) A Budapesti Agglomeráció területén nem alkalmazott övezet.	nem érintett
13. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett település	érintett
5., 7., 8. és 10–12. pontjaiban meghatározott országos övezetek területi lehatárolását és övezeti szabályait a területrendezésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.	

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv - térségi övezetek	
	Kistarcsa település
11. rendszeresen belvízjárta terület övezete (8. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	nem érintett
13. ásványi nyersanyagvagyon övezete (7. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	érintett
14. földtani veszélyforrás terület övezete (9. melléklet 9/2019.(VI.14) MvM rendelet)	nem érintett
kiemelt térségi övezetek területi lehatárolását a területrendezésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.	

Pest Megye Területrendezési Terv kiemelt térségi területfelhasználási / övezeti érintettség a közigazgatási területet az alábbiak érintik (+), illetve nem érintik (-) a módosítással érintett területet az alábbiak érintik (+), illetve nem érintik (-)	
kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák	Közig. terület.
Egyedileg meghatározott megyei övezetek:	
innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete	--
logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	+
turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete	--

4. TERVI ELŐZMÉNYEK, ÉRVÉNYES TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS AZOK ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. A településtervi előzmények

A településen jelenleg a következő településrendezési „eszközök” vannak hatályban:

- 152/2015.(IX.02.) Kt. határozattal elfogadott Kistarcsa Város településszerkezeti terve
- 31/2015. (IX.03) Önk. rendelet Kistarcsa Város helyi építési szabályzatáról egységes szerkezetbe foglalva
- 151/2015 (IX.02) határozat Kistarcsa Város településfejlesztési koncepciójáról

Rajzi mellékletek:

Rajzi jel	Rajz megnevezése	Méretarány
TSZT	Településszerkezeti terv	M= 1:10.000
SZT/A	Szabályozási terv	M= 1:4.000
SZT/B	Szabályozási terv	M= 1:4.000

A 2015 és 2023 közötti időszakban az alábbi részterületi módosítások készültek.

- 31/2015. (IX.03) Önk. rendelet:
 - módosítva a 27/2017.(VIII.31.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 32/2017.(IX.18.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 2/2018.(II.16.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 17/2019.(V.30.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 29/2019.(VIII.29.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 33/2019.(XI.28.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 22/2020.(X.01.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 23/2020.(X.01.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 2/2021.(I.22.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 10/2021.(II.25.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 20/2021 (VII.1.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 3/2022. (I.27.) ÖNK. rendelettel.
 - módosítva a 15/2022.(V.26.) ÖNK. rendelettel.

4.2. érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése

4.2.1. Hatályos településfejlesztési koncepció célkitűzései

A Budapest közvetlen szomszédságában elhelyezkedő Kistarcsa jövőbeni fejlődése szempontjából a város agglomerációs helyzete a nyújtja a legtöbb lehetőséget. A főváros közelsége és a sok évtizedes szoros kapcsolatrendszer helyzeti energiákat biztosít a város és lakói számára, amely Kistarcsa életének a jövőben is meghatározója. A település társadalmi, gazdasági fejlődésének olyan velejárója, amelyre alapozni lehet és amelyre a fejlesztési célok kitűzésekor is figyelemmel kell lenni. Az alvóvárosi funkció a jövőben is megmarad, de cél a helyben elérhető üzleti- és közszolgáltatások kapacitásainak a népességszám által megkívánt szintre emelése, és a színvonaluk javítása. Hosszú távon a mennyiségi növekedés következtében létrejött anomáliák, ellátási és arculati hiányok, elmaradt fejlesztések pótlása, kiegészítése a településfejlesztés legfontosabb feladata a városban.

Fenti szempontok jelölik ki alapjaiban a város hosszú távú jövőképét, amely természetesen a város élhetőségére is nagy hangsúlyt helyez: **„Kistarcsa élhető, szerethető kertváros a főváros szomszédságában, stabil helyi gazdasággal rendelkezik, és speciális helyi adottságait, továbbá helyzeti előnyét kihasználva mikrotérségi központtá fejlődik.”**

Az átfogó fejlesztési célok a jövőkép elérését szolgálják. Négy átfogó cél került megfogalmazásra:

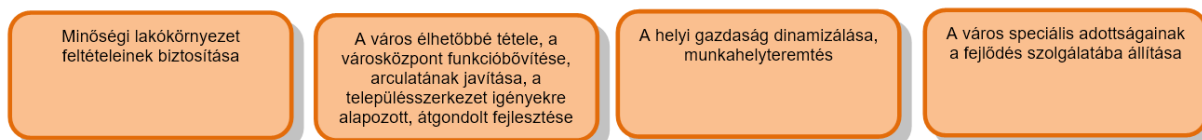
- **Minőségi lakókörnyezet feltételeinek biztosítása**
- **A város élhetőbbé tétele, a városközpont funkcióbővítése, arculatának javítása, a településszerkezet igényekre alapozott, átgondolt fejlesztése**
- **A helyi gazdaság dinamizálása, munkahelyteremtés**
- **A város speciális adottságainak a fejlődés szolgálatába állítása**

A település átfogó fejlesztését szolgáló célok rendszere a 2015-ben elfogadott hatályos településfejlesztési koncepció szerint:

Jövőkép:

Kistarcsa élhető, szerethető kertváros a főváros szomszédságában, stabil helyi gazdasággal rendelkezik, és speciális helyi adottságait, továbbá helyzeti előnyét kihasználva mikrotérségi központtá fejlődik.

Átfogó célok:

Részcelemek:

4.2.2. Településfejlesztési és rendezési döntésekkel összefüggő megvalósult elemek

Az alábbi – jellemzően intézményi - fejlesztések valósultak meg az elmúlt 10 éves időszakban Kistarcsán:

2014. év során:

KMOP-4.7.1.-13-2014-0016 Újhartyán Önkormányzat és konzorciális partnereinek ASP-hez való csatlakozása

Projekt összköltsége: 35 975 780 Ft / Kistarcsa 13 993 350 Ft

Támogatás intenzitása: 100 %

Projekt fizikai megvalósulásának dátuma: 2015.06.30

Támogatás célja: Az Önkormányzat ASP központhoz való csatlakozásához szükséges eszköz- és szoftver-beszerzéseinek, valamint a kapcsolódó szolgáltatás-fejlesztéseinek a támogatása a Polgármesteri Hivatalban

KMOP-3.3.3-13-2013-0163 - Kistarcsa Város Intézményeinek energiahatékonysági projektje – Napelem az intézményekben

Projekt összköltsége: 47 815 500 Ft

Támogatás intenzitása: 100 %

Támogatás célja: A projekt keretében a Gesztenyés Óvoda, Polgármesteri Hivatal, Egészségház épületeire napelemes rendszer került telepítésre

KMOP-3.3.3-13-2013-0168 - Kistarcsa Város Energhatékonyági projektje az Általános Iskolában - Napelem

Projekt összköltsége: 50 374 194 Ft

Projekt fizikai megvalósulásának napja: 2014.12.31.

Támogatás intenzitása: 100 %

Támogatás célja: A projekt keretében a Simándy József Általános Iskola épületére napelemes rendszer került telepítésre

2015. év során:

Gesztenyés Óvoda hőszigetelése került támogatásra a Belügyminisztérium által, az Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása című felhívás keretében.

A műszaki átadás 2015. december 3-án megkezdődött, 2015. december 8-án kerül lezárásra. A támogatás 30 000 000 Ft, az önrész 1 578 950 Ft összegű volt.

1826/2014. (XII.23.) Korm. határozat alapján 120 millió Ft támogatás került folyósításra a Belügyminisztérium által, mely Kistarcsa város feladatainak biztonságos finanszírozása érdekében volt felhasználható.

A támogatás két feladathoz kapcsolódóan került felhasználásra:

a) Gesztenyés Óvoda nyílászáró csere

Összköltség: 39 557 305 Ft

Felhasznált támogatás: 22 000 000 Ft

Önrész: 17 557 305 Ft

Megvalósulás dátuma: 2015. 08. 25.

b) Hunyadi utca útépítés

Összköltség: 120 617 351 Ft

Felhasznált támogatás: 98 000 000 Ft

Önrész: 21 894 590 Ft

Megvalósulás dátuma: 2015.10.08.

2017. év során:

Ebr 311 739 - **Óvodai kapacitásbővítést** célzó beruházások támogatása

Projekt összköltsége: 110 911 501 Ft

Igényelt támogatás összege: 74 993 000 Ft

Támogatás intenzitása: 68 %

Önrész: 35 918 501 Ft

Műszaki átadás-átvétel dátuma: 2017.08.31.

Támogatás célja: A Gesztenyés óvoda 2 csoportszobával (50 férőhellyel), valamint terasz kialakításával került bővítésre.

2018. év során:**KEHOP-5.2.9-16-2016-00005 – A Simándy József Általános Iskola és a Polgármesteri Hivatal épületeinek energetikai korszerűsítése**

Projekt összköltsége: 218 474 295 Ft

Megítélt támogatás összege: 131 257 111 Ft

Támogatás intenzitása: 69,12%

Önrész: 87 322 203 Ft

Projekt fizikai befejezésének dátuma: 2018.07.16.

Támogatás felhasználásának célja: A Simándy József Általános Iskola épületében homlokzati hőszigetelés, lábazat hőszigetelés, nyílászárók cseréje; a Polgármesteri Hivatal épületében homlokzati és lábazati hőszigetelés, valamint a magastető épületrész tetőhéjazat cseréje valósult meg.

2019. év során:**Ebr 350 408 – Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása 2017.**

Projekt összköltsége: 35 294 118 Ft

Igényelt támogatás összege: 30 000 000 Ft

Támogatás intenzitása: 85%

Önrész: 5 294 118 Ft

Projekt fizikai befejezésének dátuma: 2019.04.16.

Támogatás felhasználásának célja: A Gesztenyés óvodában tető víz- és hőszigetelés, az 1. és 4. csoportszobához tartozó vizesblokk felújítása, PVC oldalfal burkolat készítése, valamint felnőtt öltöző vizesblokk felújítása; a Tölgyfa óvodában a szülői és vendég WC, és az I. és II. vizesblokk kerül felújításra, az 5. csoportszoba, a fejlesztőszoba, iroda és a felnőtt öltöző padlójának felújítása

PM_OVODAFEJLESZTES_2017/13 - Kistarcsai Gesztenyés Óvoda felújítása az óvodai ellátás infrastrukturális színvonalának javítása céljából

Projekt összköltsége: 131 579 365 Ft

Igényelt támogatás összege: 125 000 397 Ft

Támogatás intenzitása: 95%

Önrész: 6 578 968 Ft

Projekt fizikai befejezésének dátuma: 2019.08.08.

Támogatás felhasználásának célja: A Kistarcsai Gesztenyés Óvoda Eperjesi úti feladatellátási helyén a kazánház komplett felújítása mellett, tetőszigetelés, vizesblokk felújítás, udvarfejlesztés, valamint eszközbeszerzés valósult meg.

2020. év során:**VEKOP-6.1.1-15-PT1-2016-00061 - Kistarcsai Tipegő Bölcsőde építése**

Projekt összköltsége: 625 387 801 Ft

Támogatás intenzitása: 100 %

Önrész összege: 110 387 801 Ft

Projekt fizikai befejezése: 2020.11.13.

Támogatás felhasználásának célja: 2 gondozási egységből (48 férőhely) álló bölcsőde került kialakításra, önálló főzőkonyhával és játszóudvarral.

Fentieken túl a Városcsopont területén – korábban készült akcióterületi terve szerint – számos közterületi fejlesztés megvalósult a közelmúltban. A volt internáló tábor épülete elbontásra került, a terület újrahaznosítása megkezdődhet. Megépült a Rendőrség új városi központja. A korábbi

fejlesztési tervek szerinti közterületi arculatfejlesztés folytatódott, több zöldfelület megújult, virágosításra került.

A településrendezési tervben kijelölt lakóterületek nagyrészt beépültek. A lakóterületek infrastruktúrával történő ellátása folyamatos, kisebb hiányok pótlása szükséges. Az ivóvízhálózat 100 százalékosan kiépült, a közüzemi csatornahálózat kiépítése folyamatosan zajlott, a bekapcsolt lakások aránya 97 százalékos. A hatályos településrendezési tervben kijelölt gazdasági célú területek használatba vétele zajlik. Kisebb átstrukturálódás zajlott le a korábban kijelölt területek vonatkozásában, amit az új településtervezés már aktuálisan tartalmaz.

5. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI HELYZETE

5.1. demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Demográfia, népesség

Kistarcsa **lakónépessége** 2022. január 1-én a KSH adatai szerint **13.657 fő**. A 2011. évi népszámláláskor még csak 11.690 lakója volt a városnak, ebből a külterületi népesség száma mindössze 20 fő, ami arányát tekintve a megye többi városához képest alacsonynak számít.

Kistarcsa lakónépessége alapján Pest megye kisebb – de élénken növekvő - lélekszámú városai közé sorolódik. Kistarcsán az elmúlt évtizedek trendjét megvizsgálva számottevő különbségek tapasztalhatók a népességszám változásának irányában és a változás intenzitásában is. 1970-től napjainkig több intenzív növekedésű időszak is előfordult (70-es évek), de emellett népességvesztés is megfigyelhető volt. Az akkor még község Kistarcsa legdinamikusabban a 70-es években növelte népességét, amikor több mint negyedével nőtt a település lélekszáma, egyrészt a kedvező természetes reprodukciós értékeknek köszönhetően, másrészt pedig az ország távolabbi részeiből történő beköltözések hatása is szerepet játszott. A 80-as években ennek ellenkezője zajlott, elsősorban az elköltözések hatására 7 százalékkal csökkent a lakosságszám. A rendszerváltást követő gazdasági és területi folyamatok eredményeként a 90-es években a negatív tendencia megfordult, és intenzív növekedés vette kezdetét, amely egészen a mai napig tart. A növekedés dinamikája a 2000-es években tetőzött. A 2001-es és a 2011-es népszámlálás közötti évtizedben több mint egynegyedével (27%-kal, 2492 fővel) nőtt a város népessége. Ez a növekedési mérték elérte a 70-es évek intenzív növekedésének nagyságrendjét. A legutóbbi évtizedben is kitartott az élénk növekedés, de üteme mérséklődött, 2011 és 2021 között 17 százalékkal nőtt a város lakónépessége.

Lakónépesség változása 1970-2013

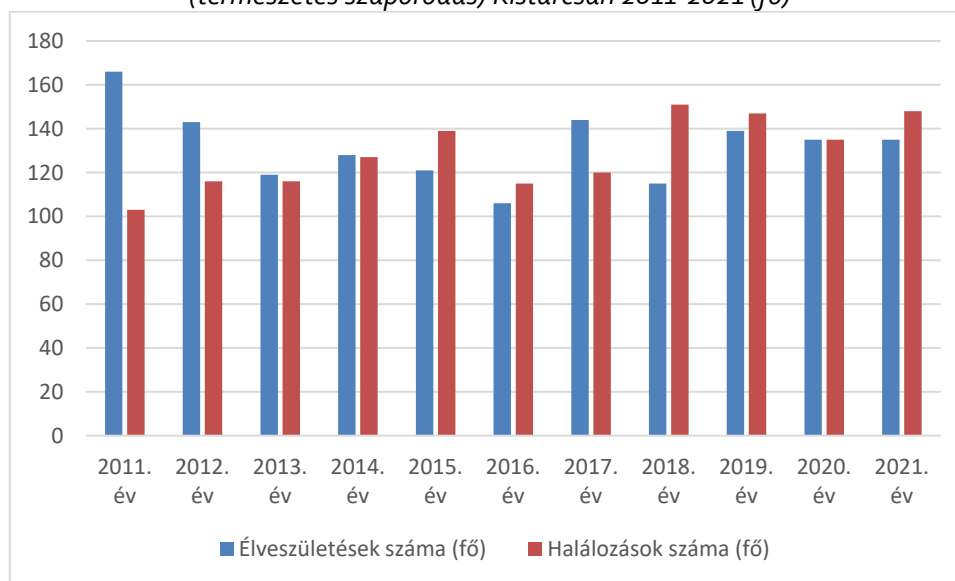
Szám						Változása (%)				
1970	1980	1990	2001	2011	2022	1970-1980	1980-1990	1990-2001	2001-2011	2011-2022
7449	9520	8847	9198	11690	13657	+27%	-7%	+4%	+27%	+17%

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

A város népessége tehát a 2011. évi népszámlálás után is töretlenül növekszik. A 2011. októbere és 2022. január 1. között eltelt 10 év alatt is 1967 fővel nőtt a lakónépesség.

A város természetes szaporodási mutatói az elmúlt bő két évtizedben kezdetben negatívak voltak. 2001 és 2005 között kismértékben ugyan, de negatív egyenleget mutat az élve születések és a halálozások különbsége. A halálozások száma 2 és 46 fő közötti évenkénti értékekkel múlta felül a születéseket az évtized első felében, aminek eredményeképp Kistarcsán a népesség természetes fogyása zajlott. 2006-ban fordult először pozitívba az egyenleg, majd 2008-tól 2014-ig már tartósan pozitív a természetes szaporodás mutatója. 2015-től változott a trend és – a 2017-es évet leszámítva – tartósan negatív a születések és halálozások egyenlege, azaz természetes fogyás mérhető. A születésszámok és halálozások számának vizsgálatából az is látszik, hogy míg a születésszámok is visszaestek az évtized közepén – bár itt kevésbé látszik tendenciózus változás – addig a halálozások száma mutat évről évre kisebb-nagyobb mértékű emelkedést.

*Élveszületések és halálozások száma
(természetes szaporodás) Kistarcsán 2011-2021 (fő)*

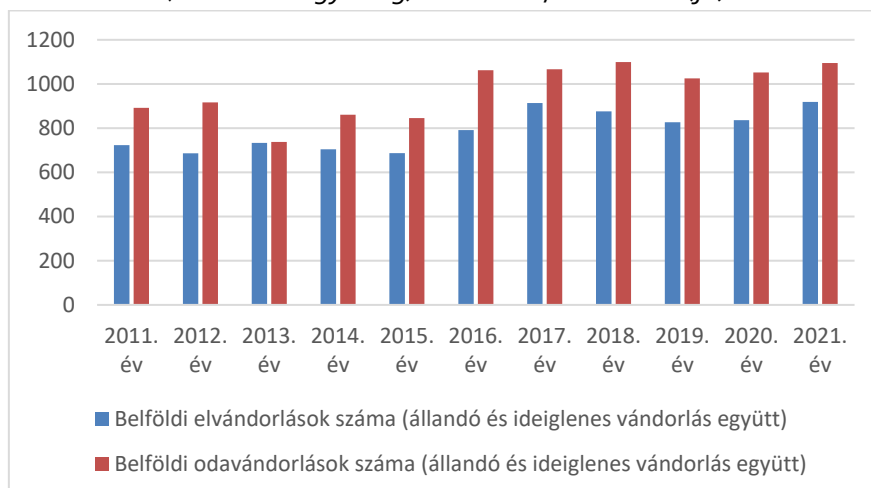

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

Fentiekből is következik, hogy a városban a népességnövekedés elsődleges forrása - a természetes fogyás ellenére is - a pozitív vándorlási egyenleg. A főváros agglomerációjában regisztrált szuburbanizáció célterületei közé tartozik Kistarcsa is, a településre beköltözők nagyobb része Budapestről érkezik. Mellettük azonban távolabbi megyékből is települnek be - a kedvező, főváros-közeli fekvésű - Kistarcsára.

A beköltözések száma a 2000-es évtized közepén ugrott meg különösen, 2005-től 2010-ig tetőzött, miközben az elvándorlás jellemzően stagnált. A beáramlás újabb lendületet kapott 2016-tól. Az elmúlt évtizedben évről évre többen települtek Kistarcsára, mint ahányan elköltöztek. Összesen 1.958 fő vándorlási nyereséget realizált a város a 2011 – 2021 közötti időszakban.

*Elvándorlások és odavándorlások száma
(vándorlási egyenleg) Kistarcsán, 2011-2021 (fő)*

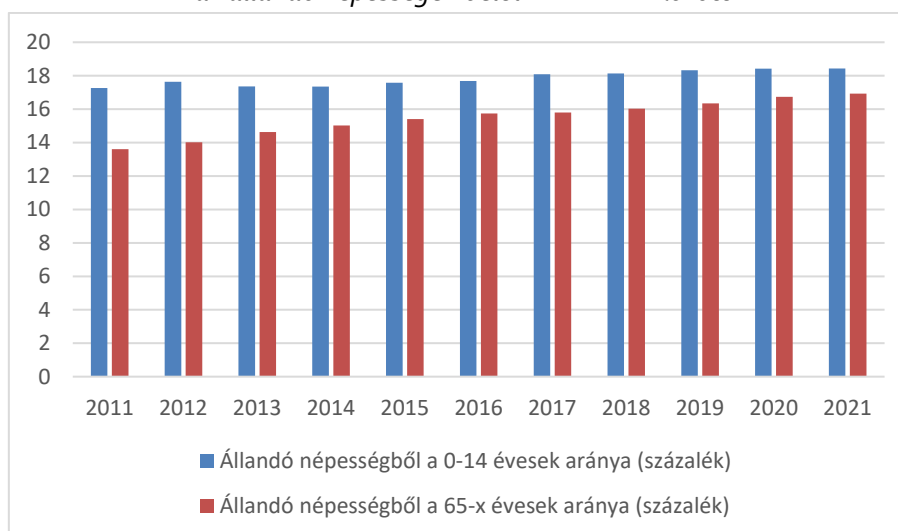

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

Kistarcsa migrációból eredő népességnövekedése – kedvező agglomerációs pozíciójának köszönhetően – kimagaslóan dinamikus. A városba történő beköltözések (odavándorlás) lakosságarányos mértéke Pest megye átlagánál is sokkal kedvezőbb képet mutat. A Gödöllői járáson belül is a beköltözések kedvelt céltelepülése a város, a járási átlagot jóval meghaladó beköltözési arányával.

A népesség korösszetétele jelentősen befolyásolja a népességszám hosszú távú alakulását és így a munkaerőpiaci helyzetet is. 2012-ben Kistarcsa lakónépességéből 2157 fő (17,6%) gyermekkorú (0-14 éves), 7555 fő (61,8%) aktívkorú (15-59 éves) és 2517 fő (20,6%) pedig időskorú (60 év felett) volt. A 2011 – 2021 közötti időszakban a 0-14 évesek arányának kismértékű, és a 65 év feletiek arányának ezt némileg meghaladó fokozatos növekedése mutatható ki az évek során. A 0-14 évesek aránya az állandó népességből 17,26%-ról 18,43%-ra nőtt, míg a 65-x évesek részesedése a legutóbbi 10 évben 13,61%-ról 16,93%-ra nőtt 2021-re. A népesség öregedési indexe így 2011-2021 között 78,84-ről 98,82-re romlott. A járás településeivel összevetve Kistarcsán még ennek ellenére is relatíve kedvezőbb érték tapasztalható.

*A korcsoportok megoszlása Kistarcsán
az állandó népességben belül 2011-2021 között*

Forrás: E-TÉR adatok alapján saját szerkesztés

A város korszerkezete a Gödöllői járás összesített értékéhez nagyon hasonló, az idősebbek vannak jelen nagyobb arányban Kistarcsán. Pest megye korstruktúrájához képest Kistarcsán több a gyermekkorú, de valamivel kevesebb az aktív korú és az idős. Az országos átlaggal összevetve látszik igazán Kistarcsa lakosságának kedvező korösszetétele.

A városban az időskorúak aránya hozzávetőleg egyensúlyban van a gyermekkorúakéval, tehát a korszerkezet jelenleg még nem tekinthető előregedőnek, bár az időskorú népesség részarányának folyamatos növekedése ebbe az irányba hat. A város népességének relatíve kedvező demográfiai helyzetét jelzi továbbá a kiegyenlített eltartottsági ráta is, azaz a gyermek és időskorú népesség együttes aránya a 15-59 éves népességhez viszonyítva. Jelenleg még kevesebb az eltartott korúak aránya a teljes népességen belül, mint az aktív korúaké.

A vitalitási index a gyermekkorúak és az idősek arányát fejezi ki. Minél magasabb, annál inkább fiatal a település társadalma. Az index értéke országosan, megyei, járási szinten is folyamatosan csökken. Kistarcsa esetében inkább stagnált, tehát országos és megyei szinten, de a Gödöllői járásban is folytatódott a népesség előregedésének folyamata, ezzel szemben Kistarcsán egyensúlyban vannak az idős és a gyermekkorúak.

Nemzetiségi összetétel, vallás

A 2011. évi népszámláláskor a lakosság 87,2%-a vallotta magát magyar nemzetiséghez tartozónak (megjegyzendő, hogy 12,6% nem kívánt válaszolni). A városban a népszámlálás nem mutatott ki jelentősebb nemzetiségi jelenlétet. A népesség alapvetően és döntően magyar nemzetiségű, a más nemzetiséghez tartozók aránya elenyésző. A szlovák nemzetiséghez tartozónak a válaszadók 1,3%-a (153 fő) vallotta magát. A roma nemzetiségűek ugyancsak 1,3%-t tesznek ki (158 fő). A német és a román nemzetiséghez tartozók mérhetőek még a településen, előbbihez a népesség 0,8, utóbbihoz 0,4 százaléka tartozik, 101 illetve 53 fővel.

Népesség megoszlása nemzetiségi hovatartozás szerint

Nemzetiség, nyelv	Létszám (fő)
Cigány (romani, beás)	158
Szlovák	153
Német	101
Román	53

Forrás: Népszámlálás, 2011

A legrégebbi helyi egyházközség a római katolikus és a görögkeleti voltak. Ma is a római katolikus közösséghez tartozik a hívő népesség döntő többsége. A lakosság 33%-a vallja magát katolikus hívőnek. A római katolikus közösség mellett a református gyülekezet is jelen van a városban, de a hívők mindössze 10,8%-a református vallású. Evangélikusok kevesen élnek Kistarcsán (2%), és a más vallási felekezethez tartozók aránya is összesen 3 százalék alatti. A „kisegyházak” szerepe a településen csekély. A lakosság 21,1%-a vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik. A népszámlálás vonatkozó kérdésére a teljes népesség 29,7%-a nem válaszolt.

Képzettség

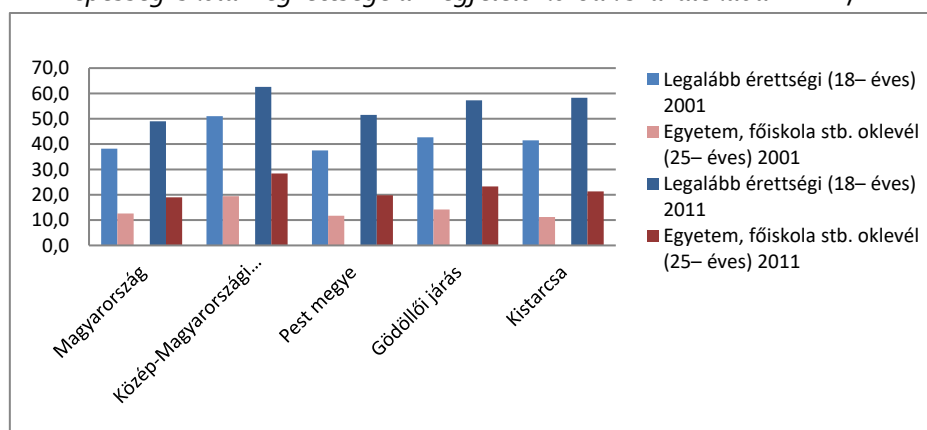
Sajnálatos módon a 2022. évi népszámlálás adatai a vizsgálatok készítésének időpontjában nem állnak rendelkezésre, így csak a megelőző két népszámlálás adataira hagyatkozhatunk.

A város képzettségi, iskolázottsági mutatói 2011-re a 10 évvel korábbi adatokhoz képest számottevően javultak. Egyaránt igaz ez az alapfokú, a közép és a felsőfokú végzettségűek esetében.

A 15 évesnél idősebb korosztály 97 százaléka fejezte be az általános iskolát (ez az arány 2001-ben még csak 90,8%-os volt). Ez az országos, a megyei és a járási értéknél is némileg magasabb. Ehhez hasonlóan alakul a 18 év feletti középfokú végzettségűek aránya is, a járási átlagot 1, de a megyei értéket már csaknem 7 százalékponttal múlja felül a városi mutató (58,3%). Az országos átlagot jelentősen meghaladja Kistarcsa középfokú végzettségű népességének aránya.

Kistarcsán a 25 évesnél idősebb népesség 21,3%-a végzett felsőfokú tanulmányokat. A leglátványosabb növekedés ezen a téren következett be, közel duplájára emelkedett 10 év alatt a valamilyen diplomával rendelkezők aránya. A városnak e mutató alapján 2001-ben még az összes területi szinthez képest elmaradása volt, mára viszont az országos és a Pest megyei átlaghoz képest is kedvezőbb a kép, a Gödöllői járáson belül marad csak el az átlagtól a felsőfokú végzettségűek aránya. A diplomával rendelkezők arányát alapvetően befolyásolja Budapest és Gödöllő közelsége, tehát e két város felsőoktatási intézményeinek megközelíthetősége, továbbá a fővárosból kiköltözők kvalifikáltsága is.

A népesség iskolai végzettsége a megfelelő korúak százalékában 2001, 2011

Forrás: Népszámlás 2011, saját szerkesztés

Kistarcsa lakónépességének iskolai végzettség szerinti megoszlása a megfelelő korú népességhez viszonyítva, területi összehasonlításban

	A 15-X éves lakónépességből a befejezet általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (%)	A 18-X éves lakónépességből az érettségivel rendelkezők aránya (%)	A 25-X éves lakónépességből a főiskolai, vagy egyetemi diplomával rendelkezők aránya (%)
Kistarcsa	97	58,3	21,3
Gödöllői járás	96,4	57,3	23,3
Pest megye	96	51,5	19,8
Ország összesen	95,1	49	19

Forrás: Népszámlás 2011, saját szerkesztés

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

Az országos tendenciát is követve Kistarcsán is visszaesett a foglalkoztatottak száma a teljes népességen belül 2001-ről 2011-re. 2011-ben 5287 volt a foglalkoztatottak száma az egy évtizeddel korábbi 3926-hoz képest, de népességarányosan ez kismértékű csökkenést jelent. Ezzel párhuzamosan az eltartottak száma viszont növekedett.

A gazdasági aktivitás változása 2001, 2011

	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Inaktív kereső	Eltartott	Összesen
2001	3926	276	2686	2310	9198
2011	5287	527	2964	3175	11953

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011 alapján saját szerkesztés

2021-ben a városban nyilvántartott álláskeresők száma 117 fő. A nyilvántartott álláskeresők számában 2011 és 2021 között jelentős javulás tapasztalható. A regisztrált munkanélküliek száma apróbb visszalépésekkel ugyan, de fokozatosan csökkent az utóbbi 10 évben. Nagyjából egyharmaduk fél évnél hosszabb ideje nem talál munkát. A gazdaságilag aktív (munkavállalási korú) népességen belül a nyilvántartott álláskeresők 1%-os arányt tesznek ki 2021-ben. A megelőző 10 év hasonló időszakaiban mért adatokat összevetve javuló tendencia állapítható meg ezen a téren is.

Regisztrált munkanélküliek számának alakulása 2011-2021

Év	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	243	215	172	190	197	159	136	116	135	205	117

Forrás: E-TÉR

Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlását figyelve elmondható, hogy az általános iskolai és szakmunkás végzettségűek vannak a többségben, míg a szakiskolai és egyetemi végzettségű álláskeresők száma alacsonyabb. A legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma pedig az évek során kisebb megingásokkal kismértékben nőtt, 2021-ben az álláskeresők több mint negyede (26,5%-a) volt alacsonyabb iskolai végzettségű.

Fontos megjegyezni, hogy Kistarcsa országos és a Pest megyei átlagnál kedvezőbb munkanélküliségi adatai nem elsősorban a helyi munkahelyteremtés eredményének tekinthetők. A mutató értékelésénél figyelembe kell venni a rendkívül nagy arányú – 2011-es népszámláláskor 71,5 százalékos - ingázás hatását. Az elmúlt tíz év adatait vizsgálva átlagosan a 45 év feletti munkanélküliek aránya jelentősen nőtt, 2021-ben az álláskeresők közel 55%-át tették ki. A 25 év alatti munkanélküliek az összes álláskereső mintegy 7%-át alkotják, azaz csak minden tizenötödik munkanélküli 25 év alatti.

Jövedelmi viszonyok

A lakosság jövedelmi helyzetére elsősorban a személyi jövedelemadó adatok alapján lehet következtetni. A város jövedelmi viszonyainak alakulását alapvetően befolyásolja az adófizetők száma. Kistarcsán az 1000 lakosra jutó személyi jövedelemadót fizetők száma a megyei értékekhez képest kedvezőbben alakul. Kistarcsán az egy adózóra jutó adóköteles jövedelem éves összege folyamatosan növekszik.

A népesség jövedelmi helyzete Kistarcsa vonatkozásában az összes évi jövedelem illetve az adófizetők száma alapján jobb az országos és a megyei átlagnál is. A településen 2 millió 83 ezer Ft az átlagos éves jövedelem lakosonként, ami a Gödöllői járás településein élők átlagos éves keresetét is némileg felülmúlja. Kistarcsa lakóinak jövedelmi helyzete viszont lényegesen jobb Pest megyéhez és az országos átlaghoz képest főleg. Az országos átlagkereset 125 százaléka a Kistarcsán elérhető átlagjövedelem. A városban 7066 adófizetőt tartanak nyilván (2021-ben), ami a teljes lakosság több mint fele, ez az arány nem tér el jelentősen, de valamivel jobb a Pest megyei aránynál.

Életminőség

Kistarcsa lakosságának egészségi állapota a halálozási ráta, illetve betegforgalmi statisztikák alapján az országos átlagnak megfelelő. A vezető halálokok megegyeznek az országos és megyei szinten tapasztaltakkal. A megbetegedési adatok sem mutatnak lényeges eltérést.

Mivel Kistarcsa lakosságában az idős korúak aránya ma még alacsonyabb az országos értékhez képest, ugyanakkor a lakosság összetétele mérsékelten ugyan, de elöregedést mutat (bár az országos mutatóknál Kistarcsán kedvezőbb a népesség korösszetétele), ezért várhatóan a következő évtizedben azoknak a krónikus betegségeknek az aránya fog emelkedni, amelyek az idős korú népességnél gyakoribbak. Ilyenek a szív- és az érrendszeri, a daganatos és a mozgásszervi megbetegedések.

5.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Az Európai Unió alapvető célkitűzései közé tartozik, hogy az Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön, több dokumentumban is hitet tesznek azon célkitűzés mellett. Először az EU Alapszerződésébe került be a – 9 – diszkrimináció tilalma (az 1999. május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés 13. Cikke), majd az Alapvető Jogok Chartájának 21. Cikke fogalmazta meg a faji, nyelvi alapú, illetve az etnikai származáson és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló diszkrimináció tilalmát. Ezután megszülettek az esélyegyenlőségről szóló irányelvek.

„A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást.” Érvel az EU Tanácsa a faji egyenlőség direktívájának megalkotása mellett.

A magyarországi törvények ezzel összhangban születtek meg:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Szegregált lakóterületnek minősül, ha az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság – az aktív korú népességen belül a legfeljebb 8

osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők – aránya meghaladja az 50%-ot.

A szegregátumok az ún. alacsony státuszú népesség aránya, vagyis legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőknek és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezőknek az aktív korúakon belüli aránya alapján jelölhető ki.

Kistarcsán ilyen szegregátum a Bartók Béla utca egy része és a Telep utca. Ez a terület tömbszerűen roma családok által lakott. 16 telken 33 lakás található a területen. A területen biztosított az ivóvíz, az elektromos áramellátás, nincs bevezetve a gáz és a csatorna. A lakásállományok minősége változó.

A szegregátum a város határán fekszik, de a terület megközelíthetősége megfelelő, a település városközpontja gyalogosan és helyi tömegközlekedéssel is jól elérhető. Az intézményi ellátottsága megfelelő, a közelben található az iskola, óvoda, orvosi rendelő, gyógyszertár, élelmiszerüzlet, a piac és a HÉV megálló.

5.3. Települési identitást erősítő tényezők

Az egykori kis szlovák falucska, Kistarcsa fejlődése igazán a XX. sz. elején indult meg. Részben a Budapest-Gödöllő között megépített HÉV-vonal kapcsolta be az ország vérkeringésébe, részben pedig a Gép és Vasútfelszerelési Gyár Rt üzemének létesítése. Később ezeket az épületeket hasznosították az internáló tábor céljaira. A település hírnevét a Fésűsfonó és Szövőgyár, valamint a Szilas Mgtsz öregbítette.

Rendszeres városi rendezvények, látványosságok

Általában minden hónapban több városi rendezvény (sport, képzőművészeti, zenei, nemzetiségi, stb.) kerül megrendezésre Kistarcsán. Kistarcsán a nemzetiségi kötődés, nemzetiségi hagyományok szerepe kisebb a mára minimálisra csökkent szlovák nemzetiség létszáma miatt, azonban a szlovák nemzetiségi hagyományok ápolása folyamatos a városban. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat minden év januárjában rendezi meg a Szlovák Bált.

A legjelentősebb, turisztikai vonzerővel is bíró városi rendezvények az alábbiak:

Kistarcsai Napok

A település legnagyobb kulturális fesztiválját a Városi művelődési Sportközpont és Könyvtár rendezi meg minden év május harmadik hétvégéjén az Ifjúság téren. A szombat délelőtt a sportról szól. Ekkor tartják az iskolai futóversenyt, a színpad a sport és táncegyütteseké. A több helyszínen zajló kulturális, közlekedési, egészségügyi és sporteseményeken a helyi kulturális csoportok és egyesületek is bemutatkoznak.

Kakasfőző fesztivál

Először 2012-ben tartották meg az Ifjúság téren. A város címerében szereplő kakas adta az ötletet. Augusztus 20-án, a Szent István napi ünnepség után változatos programokkal, kirakodóvásárral és főzőversennyel, utcabállal és tűzijátékkal várják az érdeklődőket.

Böllérfesztivál

Január végén, az uszoda melletti területen rendezik meg az egész napos eseményt. Csapatok versenyen indulhatnak, nevezési díj ellenében. Minden csapat fél-fél sertést kap feldolgozásra, melyet zsűri díjaz. Az érdeklődők beleszőpöhetnek a régi disznótorok hangulatába az előkészületektől a csapatok által készített finomságokig.

Kistarcsai VMSK Városi Művelődési, Sportközpont és Könyvtár

A város kulturális és művelődési életének fontos helyszínei a Művelődési ház, Sportközpont és a Városi könyvtár. Kistarcsa város művelődési- és sportcélú objektumai együtt képviselik azt a törekvést, amellyel a kistarcsai városvezetés támogatni kívánja polgárai szabadidejének értékes eltöltését. A város kulturális életének színesítését, nagyszabású rendezvényeit a Művelődési Ház biztosítja a civil szervezetek bevonásával. A közel 300 főt befogadó kultúrház biztosít próba lehetőséget a különböző öntevékeny csoportoknak, de tanfolyamok, műsorok, ünnepélyek, gyűlések megtartására is itt kerül sor. A kultúrház előtere az év fontosabb eseményein lehetőséget ad a vásárosok portékáinak megismerésére.

Civil szervezetek Kistarcsán

Kistarcsán számos civil szervezet működik, kulturális, sport, hagyományörzés, rekreációs és fejlesztő céllal.

Kulturális területen kiemelkedő a **Kistarcsai Kulturális Egyesület** tevékenysége, ismeretterjesztő előadások szervezése, műsoros estek rendezése, irodalmi, képzőművészeti és városszépítő pályázatok kiírása és lebonyolítása, kulturális kiadványok – többek közt a Kistarcsai Kalendárium – összeállítása, magyar és nemzetiségi hagyományörzés, önszerveződő körök tevékenységének összefogása, kiállítások, rendezése, megemlékezés jeles napokról, nemzetközi kapcsolatok kiépítése és ápolása.

A **Pannónia Néptáncgyűttes** célja a kárpát-medencei néphagyományok, néptáncok megtanulása, bemutatása, és ezen értékek közvetítése az emberek felé. Jelenleg 7 korcsoportban több mint 170 táncos gyakorolja a táncgyűtteseket. Rendszeresen részt vesznek a kulturális és közösségi programokon, ezeken felül fellépéseket, táncszíndarabokat is szerveznek, a kicsiket a „Pannóniás Zsibongó” keretében ismertetik meg a tánc élményével és a néphagyományokkal.

A **Fenyvesliget Egyesület** célja a kistarcsai fenyvesligeti városrész közterületeken a lakóközösség erősítése, a biztonságos közlekedés, a szükséges úthálózat (és járdák), továbbá a kapcsolódó infrastruktúrák megteremtése, fejlesztése, az egyént vagy közösséget érintő problémák felmérése és annak megoldására irányuló hatékony közreműködés, a közbiztonság növelése, a közterületek kialakításával és gondozásával kapcsolatos tevékenységek szervezése, a helyi sportélet fejlődésének elősegítése.

A **Közösen Értük Alapítvány** célja a társadalmi kirekesztés, megkülönböztetés leküzdése. A sérült emberek elfogadtatása a társadalommal és a körülöttük élőkkel. Az alapítvány rendszeres programokat (pl. kirándulások, ünnepi hangulódások stb.) szervez olyan családoknak, ahol sérült gyermek, felnőtt él, továbbá közösségformáló programjaik is vannak.

A **Kistarcsai Városi Sport Club** óvodástól nyugdíjaskorig biztosít lehetőséget tömeg- és versenysport végzésére főként, de nem kizárólag labdarúgás szakágban. Aktív szerepet vállalnak a

közösségi sportélet fejlesztésében, a tehetségek felkutatásában, nevelésében. Az egyesület versenyzői labdarúgás és futsal szakágban is rendszeresen részt vesznek versenyeken.

Az **ADGAR Sport és Rekreációs Egyesület** célja sportolási, rekreációs és szabadidős lehetőségek biztosítása fiatalabbtól az idősebb korosztályig, a rendszeres testedzés népszerűsítése minden korosztály számára, közösségi élet kibontakoztatása, építése, fenntartása, a lakosság szabadidősportjának segítése, sporttáborok, kirándulások szervezése, , egészséges életmódra nevelés, egészségmegőrzés, egészségfejlesztés.

A **Villám tánc Kulturális, Művészeti, Sport és Tánc Egyesület** a táncoktatás mellett kulturális, hagyományőrző és művészeti foglalkozásokat tart kisgyermekkorától az idősebb korosztályig. Tánc, egyéb sport (pl. torna, jóga), valamint harcművészet, önvédelem oktatással is foglalkoznak, továbbá az egyesületben sportolók rendszeresen művészeti sport és táncversenyeken is fellépnek.

A **Kistarcsai Polgárőr Egyesület** főbb céljai a városban közbiztonsági és bűnmegelőzési feladatok ellátása, vagyon elleni cselekmények megelőzése, közlekedésbiztonság helyi rendszerének kialakítása, közlekedési ellenőrzési feladatok ellátása, valamint közterületi járőrözési feladatok ellátása a rendőrséggel együttműködve.

6. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA, KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

6.1. Egészségügy

A város egészségügyi alapellátását 4 háziorvos, 1 gyermekorvos 2 körzetben, 2 fogorvos és 4 védőnő biztosítja. Az orvosi ellátás nem kötődik körzethez, szabad orvosválasztás van. A település alapfokú egészségügyi ellátásának központja a Csigaház mellett található Egészség ház. 2005 óta ad helyet ez a felújított épület a háziorvosi rendeléseknek. A fogorvosi rendelés az Egészség házba működik. Az egészség házban labor is működik, ahol a vérvétel elvégzésére és leletkiadásra van lehetőség, a minták elemzéseket azonban a kórházban készítik el.

Az Egészség házban található a központi orvosi ügyelet is, amely Kistarcsa lakossága mellett Csömör, Kerepes, Nagytarcsa és Mogyoród ügyeleti ellátását is biztosítja.

A háziorvosok és a gyermekorvosok esetében privatizált praxisokról van szó, az orvosok vállalkozóként működnek. A védőnők önkormányzati alkalmazásban állnak. A védőnői szolgálat feladata a csecsemők rendszeres látogatása, tanácsadás, és az oltás. Emellett iskolai védőnői szolgálat is működik.

A lakosság egészségügyi szakellátását a Flór Ferenc kórház biztosítja. A kórház az egészségügyi szolgáltatások széles skáláját biztosítja helyben kistarcsaiak számára, ami feltétlenül kedvező. Járóbeteg szakellátás igénybevételére a Gödöllői Városi Rendelőintézetben is lehetőség van.

Kistarcsán három gyógyszertár működik. A belvárosban a Kistarcsa HÉV állomás közelében található gyógyszertár ügyeletet is biztosít.

6.2. Oktatás-nevelés

Az Önkormányzat kötelező feladatvállalása:

- óvodai ellátás
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

Kistarcsa Város Önkormányzat által ellátott önként vállalt közoktatási feladatok:

- alapfokú művészeti oktatás
- kötelező úszásoktatás
- nevelési tanácsadás (2008. szeptember 1-től került bevezetésre)
- logopédiai ellátás

Az alábbiakban a helyi közoktatási rendszert vizsgáljuk elsősorban a férőhely kapacitások, létszámok és kihasználtság oldaláról. Különös hangsúlyt helyezünk azokra a szegmensekre, amelyeknél Kistarcsa népességnövekedésével összefüggésben számottevő létszámemelkedéssel és ezáltal esetlegesen jelentős többletterhek keletkezésével is lehet számolni a város és annak önkormányzata vonatkozásában.

Középfokú oktatás

Kistarcsán Flór Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola és Gimnázium (2143 Kistarcsa, Ifjúság tér 3.) 2011. június 30-ával jogutód nélkül szűnt meg.

A városban 2011. szeptember 1-től alapítványi fenntartásban működött az Angol- Magyar Egészségügyi Szakközépiskola és Gimnázium, mely 2022 évben szűnt meg.

A Simándy József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény épületét bérlő a Budakalász Gimnázium és a Mihály Dénes Szakképző Iskola, mely felnőttoktatásban és a szakképzésben kínál képzési lehetőséget.

Alapfokú iskolai oktatás

A Simándy József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény a Kölcsey Ferenc Általános Iskola és a Szent István Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény összevonásából 2011. július 1-én alakult. Az intézmény a Kölcsey Ferenc Általános Iskola épületeibe és a jogutód nélkül megszűnt Flór Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola és Gimnázium épületébe került elhelyezésre.

Simándy József Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Cím: 2143 Kistarcsa Ifjúság tér 3.

Az általános iskola maximálisan felvehető létszáma 1300 fő, melyből a művészeti iskola maximális létszáma 250 fő.

Az alapfokú oktatási intézmények kihasználtságának jellemzői

Intézmény	Jellemzők	2018 áltisk/AMI	2019 áltisk/AMI	2020 áltisk/AMI	2021 áltisk/AMI
Simándy József Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Befogadó képesség (fő)	1050	1050	1050	1050
	Létszám (fő)	903	943	960	965
	Kihasználtság (%)	86	90	91	92

Forrás: TEIR

Kistarcsa	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Általános iskolák átlagos tanulólétszáma (fő)	797	765	771	817	844	872	896	903	943	960	965
Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő)	797	765	771	817	844	872	896	903	943	960	965
Más településről bejáró általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő)	170	143	121	92	94	0	73	76	76	90	0
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)		17,39	15,69	4,9	5,57	4,13	3,68	2,66	0,21	0,42	2,69
Egy számítógépre jutó nappali tagozatos tanulók az általános iskolákban (fő)	18,98	15,61	15,73	32,68	33,76	34,88	40,73	39,26	41	41,74	25,39
Alkotó művelődési közösségek (db)	9	6	6	6	6	4	6	3	2	2	2
Alkotó művelődési közösségek tagjai, 100 lakosra (fő)	3,54	2,81	2,92	2,32	2,41	2,3	3,08	1,14	1,06	0,96	0,95
Rendszeres művelődési foglalkozások (db)	696	612	645	531	519	441	434	463	647	6	258
Rendszeres művelődési formákban résztvevők, 100 lakosra (fő)	18,89	18,34	19,45	12,67	18,35	4,74	13,04	1,46	8,7	1,46	1,22

Forrás: TEIR

A Képviselő-testület a 2010. évi felújítási és beruházási tervei között szerepelt az iskola udvarának burkolat felújítása mely a 2010. szeptember 1-én átadásra került.

2011. szeptember 1-re az intézményben kicserélték a volt főépület ablakait, kifestésre került mind három épület. Felújították a volt középiskola épületében és a kisépületben a vizesblokkokat és új tantermek kerültek kialakításra a volt középiskola épületében. A napelemek telepítése 2014-ben történt.

Az iskolák összevonása után **(2011) az iskola létszáma 2012 évben csökkenést, majd 2013 óta folyamatos emelkedést mutat.** Az iskola létszámának növekedését az új lakóterület fejlesztések és az épületben működő zeneiskola is magyarázza. A zeneiskolába beíratott gyerekek száma évről évre növekszik. A befogadóképesség jelenleg megfelelő a város számára.

Kistarcsa település teljes közigazgatási területén a Simándy József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola biztosítja a körzetes tanulók felvételét. A Dunakeszi Tankerületi Központ 2020 szeptemberétől a nevezett intézmény férőhelyeinek számát 2 konténertantermel elhelyezésével bővíti, amely további 2*26 (52 fő) elhelyezését teszi lehetővé a 2020/2021-es tanévtől.

A demográfiai folyamatokat figyelembe véve a településen jelenleg az iskolai férőhely számánál mutatkozik meg nagyobb igény, mely a Simándy József Általános Iskola létszámhatárait feszegeti.

A demográfiai adatok alapján az iskolába lépő gyermekek száma továbbra is növekszik. A Simándy József Általános Iskola jelenleg is túlszűfolt és nem bővíthető.

Az 1692/2019.(XII.10.) Korm. határozat alapján Kistarcsán egy új 16 tantermes, önálló OM azonosítójú általános iskola építésének előkészítése kezdődött meg, amely alapján a következő 3-4 éven belül a férőhelyek száma tovább bővül.

Az általános iskola tervei elkészültek, a közbeszerzési eljárás már lefolytatódott. A terület a rendelkezésre áll.

Az iskolabővítés további alternatívája lehet még a meglévő bővítésével, illetve emeletráépítéssel is megoldható.

Jellemző tendencia, hogy akiket a fővároshoz köti munkájuk Budapesten keresnek általános iskolát gyerekeiknek. Ezen kívül érződik Gödöllő hatása is, ahová szintén járnak Kistarcsáról általános iskolások. Számolni kell továbbá a 6, illetve 8 osztályos gimnáziumok elszívó hatásával is.

Óvodai nevelés

Kistarcsán a Kistarcsai Gesztenyés Óvoda 2 telephellyel működik.

- Gesztenyés Óvoda Cím: 2143 Kistarcsa Semmelweis tér 2.

- Tölgyfa Óvoda Cím: 2143 Kistarcsa Széchenyi u. 61

A csoportok száma: 19

A felvehető gyermekek maximális létszáma: 607 fő

Az óvoda létszáma a 2021. október 1-i statisztika adatai alapján: 390 fő

További férőhelyeket a Katolikus Óvoda biztosítja.

- Szent Anna Katolikus Óvoda

- Kistarcsa, Pozsonyi u. 8, 2143

Kistarcsa	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Óvodai férőhelyek (fő)	425	425	569	569	569	569	607	607	607	707	727
Létszám/fő					490	493	461	454	447	413	
Óvodába beírt gyermek, egy működő férőhelyre (fő)	1,06	1,16	0,87	0,87	0,86	0,87	0,76	0,75	0,74	0,69	0,69
3-5 évesek, egy óvodai férőhelyre (fő)	1,12	1,21	0,88	0,92	0,89	0,88	0,8	0,78	0,8	0,69	0,67
Egy számítógépre jutó gyermek az óvodákban (fő)	74,83	81,83	98,6	99,2	81,67	82,17	76,83	75,67	74,5	81	83
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya (százalék)		9,78	9,13	3,43	4,49	3,45	2,6	3,96	0	0,62	0,6

Forrás: TEIR

A városban az **óvodai** ellátását egy intézmény biztosítja két telephelyen. A Városi Óvoda része a Gesztenyés óvoda és a Tölgyfa óvoda. Az oktatási tv. 20 fős átlagléttszámot, és 25 fős maximális létszámot engedélyez óvodai csoportonként.

Az óvodai nevelés terén az önkormányzat, mint fenntartó feladata az óvodai férőhelyek számának bővítése, figyelembe véve az óvodai ellátást igénybe vevő 3-5 éves korosztály létszámának alakulását a városban.

Az önkormányzati fenntartású óvodák túlterheltsége a csoportbővítésekkel megszűnt, kihasználtságuk jelenleg 69 százalék. További kapacitásbeli tartalékok jelenleg rendelkezésre állnak.

Az óvodások étkeztetését a Gesztenyés óvodában üzemelő konyha biztosítja, onnét látják el mindkét intézményt.

Mivel a Város nem számol jelentős népesség növekedéssel, ezért a Gesztenyés óvoda és a Tölgyfa óvoda megfelelő ellátást jelenthet, hosszútávon is.

Bölcsődei ellátás

A legfiatalabb, 3 év alatti korosztály számára nyújtott bölcsődei ellátás Kistarcsán 2021 évben valósult meg. A Típegő Bölcsőde 48 férőhelyes. 2021 évben beíratkozók létszáma 34 fő volt.

Kistarcsai Típegő Bölcsőde bővítése (2021-2022 év)

A projektben az alábbi fejlesztések kerülnek megvalósításra: - udvari és beltéri fejlesztő játékok kerülnek beszerzése - napkollektoros rendszer kerül kiépítésre - weboldal fejlesztés és infokommunikációs akadálymentesítése valósul meg - a homokozók fölé árnyékolók kerül elhelyezésre - faültetés

Az Önkormányzat jelenleg a magánbölcsőde kialakításokat támogatja.

(Bölcsődei ellátási szerződés kötése – 1-3 éves korú, kistarcsai lakóhellyel rendelkező gyermekekre összesen: 28 férőhely tekintetében – egy év időtartamra.)

Ezen kívül azon családok számára, akik nem tudják bölcsődés korú gyermekük otthoni, illetve magán bölcsődei elhelyezését megoldani jelenleg több megoldás kínálkozik. A tartózkodási hely megváltoztatásával a XVI. kerületben íratják gyermeküket bölcsődébe. Többen azt a lehetőséget választják, hogy a Gödöllőn működő családi napközibe viszik gyermeküket.

Az oktatás, neveléshez kapcsolódó további szegmensek

Az alapfokú oktatásban és az óvodai ellátásban részt vevők számának várható növekedése felveti a kapcsolódó intézmények és szolgáltatások fejlesztésének, kapacitás-bővítésének, szükségességét is. Ide sorolandók egyrészt az oktatás, képzés részét képező intézmények, másrészt a járulékos szolgáltatások.

Fenti intézményeken túl a városban működik:

- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gödöllői Tagintézmény Kistarcsai Telephely (Széchenyi út 61-63)
Feladatellátás: nevelési tanácsadás, logopédiai vizsgálat és terápia, szakértői bizottsági tevékenység
- Alapszolgáltatási Központ (volt családsegítő és gyermekjóléti szolgálat)
Feladatellátás: A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, veszélyeztetettségük megelőzését, illetve a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését szolgálja. Egészségügyi tevékenység: védőnőszolgálat: 5 területi védőnő, és egy iskolai védőnő kisebbségiek felzárkóztatása, elesettek ügyintézése.
- A városban élők közművelődését szolgálja és rendezvények, programok számára biztosít helyet a Városi Művelődési, Sportközpont és Könyvtár
- Uszoda

6.3. Szociális ellátás

Kistarcsa Város Önkormányzat szociális ellátások helyi szabályairól szóló 7/2015. (II. 19.) önkormányzati rendelete által szabályozott módon az önkormányzat az arra rászorulóknak települési támogatást adhat lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez. Lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatást lehet kérni a villanyáram-, a víz, a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma.

Az idősek helyzetét nehezíti, hogy a család aktív tagjai távol vannak vagy a megélhetési gondok miatt több, mint nyolc órát dolgoznak, így kevés idő marad az idősek gondozására.

Fentiek miatt egyre inkább nő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívás elé állítja az Önkormányzatot.

6.4. Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kistarcsa Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Kistarcsa Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. E mellett cél a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza. A HEP IT célja a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi

célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

7. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

7.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Kistarcsa a Budapesti Agglomeráció szerves része (első körgyűrűhöz tartozik), Budapesttel (XVI. kerület) közvetlenül határos település. Kistarcsa az agglomerációs övezet kertvárosi gyűrűjének része, amelyet települési funkciók sűrűsége, az egyes települések térbeli elkülönülésének hiánya, illetve a települési területek összenövése jellemez. Kistarcsa polgárai számára könnyen elérhető mindazon gazdag intézményi és szolgáltatási kínálat, amelyet Budapest nyújt, továbbá a fővárosi munkaerőpiac nyújtotta széles kínálat. Mindezek azonban oda vezettek, hogy Kistarcsa még ma sem bővelkedik helyi munkalehetőségben, és a helyben igénybe vehető szolgáltatások köre is szegényes, az utóbbi évek határozott javuló tendenciája ellenére. A térségi hatásterülettel bíró megyei kórház jelenléte több szempontból is pozitív, mivel az itt élők egészségügyi ellátása terén tölt be fontos szerepet, valamint a város egyik jelentős foglalkoztatója is. Az agglomerációs létből fakadó sajátosság, hogy a város 13 és fél ezer főt meghaladó népessége ellenére alig tölt be központi szerepköröket, miközben hasonló népességű városok az ország más vidékein akár jelentős térszervező erővel is rendelkeznek. Ezen a téren kedvező, hogy az Mo autópálya és a Kistarcsa határában lévő csomópont bekapcsolta az országos és a nemzetközi vérkeringésbe is közvetlenül a várost.

A lakosság nagy része napi rendszerességgel ingázni kényyszerül. Kistarcsáról a munkavállalási céllal eljárók foglalkoztatásában egyrészt a dinamikus kistérségi központ, Gödöllő tölt be kulcsszerepet, másrészt pedig a főváros és annak közvetlen határában létesült kereskedelmi központok biztosítanak munkaalkalmat a Kistarcsáról ingázó munkaerőnek.

Kistarcsán a működő vállalkozások zöme helyi vagy térségi hatáskörű, helyi szolgáltatást nyújtanak. Az építőiparban és egyéb iparban, mező- és erdőgazdaságban tevékenykedő vállalkozások megyei illetve regionális hatáskörrel rendelkeznek. Országos vagy nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező, exportra termelő gazdasági szervezetekről csekély információnk van. A helyi gazdaság gerincét korábban a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár Kistarcsai Üzeme, a Villért, a Felka és Világítástechnika üzemek telephelyei és a Szilasmenti Mgtsz adták. Ezek a nagy vállalatok mára eltűntek vagy átalakultak. A Fésűsfonógyár az 1990-es évekig működött, majd felszámolták. A Felka-ról és az Mgtsz-ről nem lelhető fel információ. Egyedül a Villért működik ezek közül a cégek közül, nagykereskedelmi raktárközpontja található Kistarcsán.

Ma a legnagyobb adózók között egészségügyi (pl.: Synlab Kft, Huniko Kft.), élelmiszeripari (pl.: Szilasfood Kft.), energiaszolgáltató (MVM Next Zrt.), gyógyszeripari (pl.: Lavet Kft.), kereskedelmi (pl.: Lidl, Spar Kft.), szállítmányozási (pl.: Truck Force One Kft.), pénzügyi (pl.: OTP Bank Nyrt.), telekommunikációs (pl.: Vodafone Zrt.) és üzemanyagtöltő (pl.: OMV Kft.) tevékenységet végző cégek találhatók.

A frekvenciált helyen lévő településnek mindeztáig nem sikerült a közeli nagyvárosok, a főváros és a kedvező közlekedés adta lehetőségeket teljes körűen kihasználnia.

7.2.A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A gazdasági szervezetekre vonatkozóan 2021. évi adatokat van lehetőség vizsgálni. A korábbi tanulmányok és tervek adatai kiindulási alapot adnak ahhoz, hogy az elmúlt 8-10 évre vonatkozóan tendenciákat tudjunk kimutatni.

Kistarcsán 2004. év végén 1162 vállalkozást regisztráltak, 2010. évben 1198 db, 2012-ben pedig már 1537 db vállalkozás működött. Ez a vizsgált 8 év alatt több mint 30%-os bővülést mutatott. Ehhez lehet viszonyítani a 2012 és 2021 közötti időszak változásait. A 2012-ben működő 1537 vállalkozáshoz képest 2021-ben 1293 működő és 2113 regisztrált vállalkozást tartott nyilván a KSH.

Az ágazatokat tekintve Kistarcsa szolgáltató településnek nevezhető, az ipari (építőipart nem számítva) és mezőgazdasági termelés szinte elhanyagolható, 11% körüli mértéket képvisel. A 11%-os részarány volt megfigyelhető 10 évvel korábban is, ám azóta a mezőgazdaság 4%-ról 6%-ra nőtt, az ipari tevékenységek végző vállalkozások részaránya 7-ről 5%-ra esett vissza. A mezőgazdasági ágazatban tevékenykedők száma 2004. után duplájára növekedett ugyan, de ma még így is elhanyagolható a csupán 6%-os részesedése.

A KSH adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a vállalkozások tevékenysége míg 2001-ben 7 nemzetgazdasági ágat ölelt fel, 2012-ben már 15-t, és azóta ezen a téren nincs változás 2021-ben is 15 nemzetgazdasági ágban tevékenykednek a regisztrált vállalkozások Kistarcsán.

A legnagyobb arányt képviselő ingatlanügylet 2004-ig még növekedett, majd 2012-re kevesebb, mint felére esett vissza. Ez a gazdasági válság előtti időben a növekvő lakásállomány és annak piacával, majd a 2007-es válság után az ingatlanpiac visszaesésével magyarázható. Ebben a szektorban stabilizálódni látszik a helyzet, az ingatlanügyletekben tevékenykedő vállalkozások a teljes gazdasági szektor meghatározó részét képviseli ma is: 13%-ot.

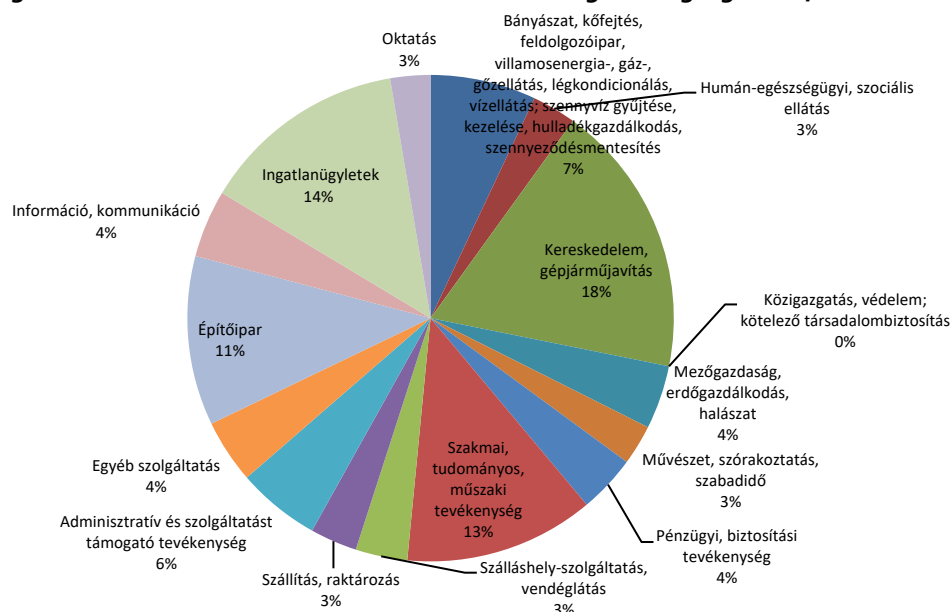
Az építőiparban tevékenykedő vállalkozások arányában azonban nincs meg ez a növekvő majd hanyatló tendencia, hiszen azokat nem befolyásolják a helyi viszonyok annyira, mint az ingatlanpiacot. Az építőiparban 2012-re csökkent a vállalkozások száma, viszont ez az eredeti arányhoz képest csupán 4%-os visszaesést mutatott akkor. 2012-től jelentős változás nem látható ebben a szektorban, az építőipari vállalkozások aránya 2021-ben is 11%-os, stabilitást mutat.

Az ipari tevékenységben működő vállalkozások is stagnáló, kismértékben csökken számokat mutatnak, ma mindössze a vállalkozások 5%-át tartják nyilván ebben a szektorban. A szállítás, raktározás terén egyre több vállalkozás tevékenykedik, a szektorban növekedés mutatható ki.

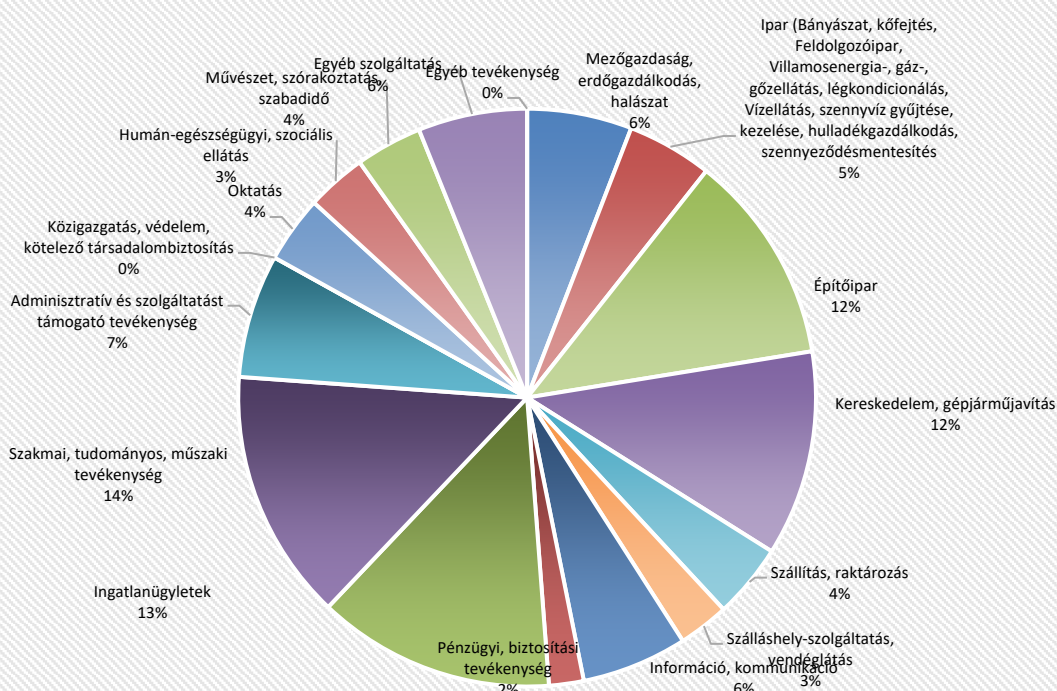
A szálláshely szolgáltatás és vendéglátás aránya sosem volt meghatározó a város vállalkozói szerkezetében. 2004-ben volt a legmagasabb, 4%, 2001-ben, 2012-ben és a legfrissebb, 2021-es adatok szerinti egyaránt 3%.

Látható, hogy a gazdasági szerkezet hogyan változik a kereslet és a jövedelemtermelő lehetőségek hatására. A megnövekedett lakosságszám a szolgáltató szektor erősödését hozta Kistarcsán. Az információ, kommunikáció szektorban a vállalkozások aránya másfélszeresére nőtt az elmúlt 10 évben, ma 6%-os a részarányuk. A művészet és szórakoztatás, a műszaki tudományos tevékenységek és az egyéb szolgáltatások terén is évről évre több vállalkozás tevékenykedik.

Regisztrált vállalkozások száma a különböző nemzetgazdasági ágakban, 2012.

Regisztrált vállalkozások a különböző nemzetgazdasági ágakban, 2021

A vállalkozások jegyzett tőkéje is jelentősen nőtt az elmúlt 10 év során. 2011-ben 82 ezer Ft volt az 1000 lakosra jutó jegyzett tőke, ami 2021-re megduplázódott, 163 ezer Ft-ra emelkedett. A lakosság növekedését is figyelembe véve ez a mutató a vállalkozások tőkeerősségének növekedését mutatja. Figyelembe véve a regisztrált és működő vállalkozások számának növekedését és a jegyzett tőke növekedését is, a helyi gazdaság egyértelmű erősödése zajlik. Ezt alátámasztja az értékesítés nettó árbevételéből az export arányának növekedése is, amely az elmúlt 10 évben 13%-ról 23%-ra emelkedett, bizonyítva a Kistarcsán bejegyzett vállalkozások gazdasági életképességét.

A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A működő egyéni vállalkozók száma 2011 és 2021 között közel megduplázódott. 2011-ben 351-et tartottak nyilván, 2021-re 695 működő egyéni vállalkozás volt a városban. Ezzel párhuzamosan a működő társas vállalkozások lakossághoz mért aránya kismértékben csökkent, 2021-ben 1000 lakosra 43 ilyen vállalkozás jutott.

A városban működő társas vállalkozások között az 1-9 fő közötti foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások az egyeduralkodók, számuk 1339 db. 10-19 fő közötti létszámú vállalkozásból 28 működik a városban. 20-49 főt 10 vállalkozásnál foglalkoztatnak. Az 50-249 fős kategóriában is jelen van 6 vállalkozás.

A városban élénk vállalkozói érdeklődés tapasztalható telephelyfejlesztés, bővítés, illetve telephelylétesítés terén. Ehhez mérten a gazdasági területek kiejánlása folyamatos, előkészítésük a beruházások számára a legfontosabb településrendezési feladatok közé tartozik. A városban az egészségipar, a szállítmányozás, raktározás és a kereskedelem azok az ágazatok, amelyek bővítési igényekkel jelentkeznek.

Kistarcsa turisztikai vonzereje és ennek megfelelően idegenforgalma is nagyon alacsony. A város turisztikai vonzerejét tekintve potenciállal rendelkezik, hiszen szép természeti környezettel rendelkezik. Épített környezete különösebb idegenforgalmi látványossággal nem szolgál. Az aktív kikapcsolódásra van lehetőség Kistarcsán úgy, mint lovaglás, gokartozás, horgászat, úszás, labdasportok. További vonzerőt jelent az évente megrendezésre kerülő színvonalas rendezvények, programlehetőségek. Jelenleg érdemi vendégéjszaka számokat nem tud felmutatni a város.

A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettség, K+F stb.)

Kistarcsa gazdasági fejlődésében mindig is meghatározó jelentőségű volt a főváros közelsége. Ez leginkább abban nyilvánult meg, hogy lakossága a rendszerváltozást megelőzően is leginkább Budapest termelő és szolgáltató szektorában dolgozott és naponta ingázott a településről. E tekintetben a HÉV megléte kiváló adottságnak számított már akkoriban is. Kistarcsának a Budapesttől és Gödöllőtől való távolsága megfelelő ahhoz, hogy a fővárosból kitelepülő, és Budapest közvetlen közelségét előnyben részesítő, vagy az agglomerációs településeket preferáló beruházni szándékozó új vállalkozások, logisztikai és ipari egységek a települést is előnyben részesítsék.

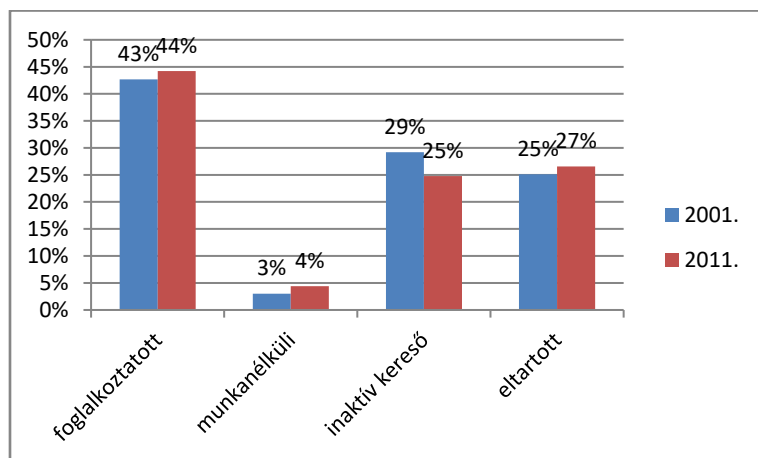
A város gazdasági életének befolyásoló tényezői elsősorban a település földrajzi helyzete, az Mo autópálya, az elérhető munkaerő képzettsége, a helyben foglalkoztatási lehetőségek jelenléte, a K+F ráfordítás nagysága. Különösen figyelemreméltó a város kivételesen jó pozíciója a raktározási logisztikai tevékenységek céljára. Másrészt pedig a kedvező képzettségi adatok és a város egészségügyben, egészségiparban elfoglalt kiemelkedő pozíciója adhat alapot további fejlesztések számára.

A vállalkozói aktivitás Kistarcsán megyei viszonylatban alacsony intenzitású. Az ezer főre jutó regisztrált vállalkozások száma 2001-ben 112 volt. 2012-ben javult ugyan a szám, de a Kistarcsa-i 125

vállalkozás/ezer fő Pest megye 1299-es értékéhez képest nagyon alulmaradt. Azóta jelentősen nőtt ez az arány, 2021-ben 154,7 vállalkozás jutott ezer lakosra. Figyelembe véve a lakosság dinamikus növekedését, az látszik, hogy a város gazdasága gyorsuló ütemben erősödik.

A lakosság aktivitása a munkaerő piaci helyzet bemutatásával érzékelhető. Jelenleg a 2022. évi népszámlálási adatok még nem állnak rendelkezésre, így az utóbbi 10 év trendjére csak következtetni lehet.

A lakosság gazdasági aktivitásának változása 2001-2011.

Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

A helyi lakosság gazdasági aktivitásának alakulása a 2001-2011 közötti időszakban azt mutatta, hogy miközben a foglalkoztatottak aránya 1%-al nőtt, emellett a munkanélküliek aránya szintén 1%-al növekedett. Ez a lakónépesség számának növekedésével is magyarázható. A betelepült lakónépesség képzettsége nem felelhetett meg teljes mértékben a helyi munkahelyek munkaerő szükségleteinek, és a betelepült család egyik tagja a munkanélküliek táborát növelte, míg másik tagja a foglalkoztatottakét. A családok valószínűleg fiatalok lehettek, akiknek gyermeke az eltartottak számát növelte. Öröndetes, hogy az inaktív keresők aránya változott a legpozitívabb irányba, hiszen 4%-kal csökkent a vizsgált időszakban. Ez a feketén foglalkoztatás visszaszorulását is jelentheti, vagy a bérbe adásból élők számának csökkenését.

A közelmúlt tendenciájára feltehetően igaz, hogy a stabil foglalkoztatotti és aktív rétegek mellett az előregedő korszerkezet és a fiatalokúak növekvő részaránya miatt némileg több eltartott jut. A munkanélküliség összességében kedvezőbb képet mutat ma, mint a 10 évvel korábbi időszakban.

8. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS

8.1. Költségvetés

Kistarcsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2023. (II. 9.) számú rendelete szól Kistarcsa Város Önkormányzatának 2023. évi költségvetéséről. A rendelet hatálya Kistarcsa Város Önkormányzata Képviselő-testületére és annak bizottságaira, Kistarcsa Város Önkormányzatára, valamint az önkormányzati fenntartású költségvetési szerveire terjed ki.

Kistarcsa Város Önkormányzata irányítása alá tartozó költségvetési szervek:

- a) Alapszolgáltatási Központ
- b) Kistarcsai Gesztenyés Óvoda
- c) Kistarcsai Polgármesteri Hivatal
- d) Kistarcsai Típegő Bölcsőde.

Az Önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáért felelős szervezet a Kistarcsai Polgármesteri Hivatal, mely gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv.

A Képviselő-testület az Önkormányzat összevont 2023. évi költségvetése kiadási és bevételi eredeti előirányzat főösszegét 3 738 339 eFt összegben állapítja meg, melyből az Önkormányzat elemi költségvetése bevételi kiadási főösszege 3 658 347 eFt, mely 1 004 661 eFt összegben tartalmazza a fenntartó által a költségvetési szerveknek biztosított irányító szervei finanszírozások összegét.

Az Önkormányzat 2023. évi eredeti költségvetése tételesen tartalmazza az Európai Unió forrásból finanszírozott működési és fejlesztési típusú feladatokat.

8.2. Vagyongazdálkodás

Kistarcsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2022. (XII. 8.) önkormányzati rendelete szól az önkormányzat vagyonáról, a vagyonhasznosítás rendjéről és a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásának szabályairól.

A rendelet hatálya kiterjed a tulajdoni hányad nagyságától, illetve a részesedés mértékétől függetlenül, az alábbi önkormányzati vagyonnal való gazdálkodásra:

- a) Kistarcsa Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kizárólagos tulajdonában álló dolgokra;
- b) az a) pont hatálya alá nem tartozó önkormányzati tulajdonban lévő dolgokra;
- c) az Önkormányzat tulajdonában lévő pénzügyi eszközökre, továbbá az Önkormányzatot megillető társasági részesedésekre;
- d) az Önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek, intézmények vagyonára;
- e) az Önkormányzat gazdasági társaságokba apportált vagyonára, valamint
- f) az Önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékű jogra.

(a továbbiakban együtt: önkormányzati vagyon).

A rendelet hatálya nem terjed ki az önkormányzati bérlakásokkal és helyiségekkel való gazdálkodásra.

Az Önkormányzat törzsvagyona körébe tartozó ingatlanok állagmegőrzéséről, felújításáról, korszerűsítéséről folyamatosan gondoskodni kell, e feladata kapcsán a Képviselő-testület éves költségvetésében dönt a tárgyévi feladatokról és azok megvalósításának forrásairól.

8.3. Gazdasági program

Kistarcsa Város Önkormányzatának érvényes Gazdasági programja a 2020- 2024 közötti időszakra szól. A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a Gazdasági programjában, fejlesztési tervében meghatározott feladatokat lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

A Gazdasági program, fejlesztési terv feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a város által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, követendő irányokat.

Kistarcsa célja továbbra is az, hogy egy otthonosan élhető, hangulatos, értékőrző és -teremtő, egyúttal modern, magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, dinamikusan fejlődő város legyen.

Kistarcsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gazdasági program megvalósítása érdekében kiemelt feladatának tekinti a kötelező feladatok ellátását, valamint a költségvetés bevételi forrásainak dinamikus, folyamatos bővítését.

Az Önkormányzat - Kistarcsa településfejlesztési koncepciójával összhangban- a következő középtávú településfejlesztési célokat tűzte ki maga elé, melyek a település általános fejlesztését segítik elő:

- minőségi lakókörnyezet feltételeinek biztosítása
- a város élhetőbbé tétele, a városközpont funkcióbővítése, arculatának javítása, a településszerkezet igényekre alapozott átgondolt fejlesztése
- a helyi gazdaság dinamizálása, munkahelyteremtés
- a város speciális adottságainak a fejlődés szolgálatba állítása.

Az Önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve

- a gazdaságosság,
- a hatékonyság,
- az eredményesség követelményeit.

8.4. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A polgármester és a jegyző, továbbá a települési főépítész általános feladatai részeként foglalkozik a településfejlesztés ügyeivel. A településfejlesztés gyakorlati részét a városüzemeltetési iroda végzi, a pályázati források felkutatása, beadása az irodán belül dolgozó pályázati referens feladata, a lebonyolítás megszervezése is az irodán dolgozók feladata. Nincs külön intézmény, szervezet, személy, aki településfejlesztéssel foglalkozik, külső céggel szerződés alapján történik.

Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az önkormányzatoknak a gazdaság fejlesztésére vonatkozóan közvetett eszközei állnak rendelkezésre:

- az infrastruktúra fejlesztése,
- a helyi adórendszer,
- a befektetések elvi lehetőségének biztosítása.

Az önkormányzat a helyi gazdaság fejlődését, beruházások vonzását a helyi vállalkozások beruházások megvalósításába történő bevonásával ösztönzi.

A vállalkozók jelenleg nem kapnak az Önkormányzattól külön támogatást.

Foglalkoztatáspolitikai

Az Önkormányzat nem hozott külön foglalkoztatáspolitikai intézkedéseket.

Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az alábbi önkormányzati tulajdonú lakások és egyéb helyiségek szerepelnek az önkormányzati nyilvántartásban:

- 598 hrsz-ú, 2143 Kistarcsa, Balassi Bálint utca 12. száma alatti ingatlanon található 2 épület.
- Önkormányzati tulajdonú közérdekű célból bérbeadott ingatlan a 3144/9/A/27 hrsz-ú, 2143 Kistarcsa, Eperjesi út 5. 2. lph. 3. em. 3. ajtó alatti lakás.
- Piaci alapon bérbeadott helyiség továbbá a 1556/1 hrsz-ú, 2143 Kistarcsa, Hunyadi utca 13/A szám alatti ingatlan két üzlethelyisége.

A lakások és helyiségek bérleti jogviszony keretében kerültek hasznosításra az önkormányzat vagyongazdálkodásáról szóló 27/2022. (XII. 8.) önkormányzati rendelet és az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 39/2008. (XII.19.) számú rendelet rendelkezései alapján.

Intézményfenntartás

Az intézményi fenntartás egy része állami normatívából finanszírozott, továbbá a fennmaradó finanszírozási összeg helyi önkormányzati forrásból.

Energiagazdálkodás

A beszerzések, fejlesztések során az önkormányzat törekszik az energia-hatékony eszközök beszerzésére. Energiatakarékossági intézkedések (hőfok protokoll) is bevezetésre kerültek. A polgármesteri Hivatalon, Egészségházon, Iskolán, Gesztenyés Óvodán és Tipegő bölcsődén mapelemek üzemelnek. Az iskolára Napkollektoros rendszert terveznek telepíteni (100 m²), Az Egészségházon lévő napelemes rendszer teljesítményét növelni fogják. Szeretnék a napelemmel ellátott épületek számát is növelni, illetve meglévő HMKE méreteket növelni.

Településüzemeltetési szolgáltatások, okos települési szolgáltatások

A településüzemeltetés célja: a településen élő lakosság, valamint az ott működő intézmények, gazdálkodó szervezetek egyéni és közösségi közszolgáltatási szükségleteinek, igényeinek elvárható szintű folyamatos és zavartalan kielégítése, a települési komfort érzet elősegítése, erősítése, az élhető település feltételeinek megteremtése, a fenntarthatóság biztosítása.

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 2. pontja szerint településüzemeltetés: a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Kistarcsán a településüzemeltetés körébe tartozó feladatok ellátása biztosított.

- Meglévő közszolgáltatások: Kórház, Házi felnőtt és gyermekorvosi rendelő, Védőnői szolgálat, Fogorvosi rendelő, orvosi ügyelet, bölcsőde, óvoda, általános iskola, tanuszoda. Szociális alapszolgáltatási központ, könyvtár, kulturális ház, Sportközpont, rendőrőrs, posta, polgármesteri hivatal, járási kirendeltséggel, labdarúgó pályák, helyi autóbusz járat, Hév vonal, Távolsági buszjárat. Esti gimnázium.

- Hiányoznak: Új általános és alapfokú művészeti iskola, közép fokú oktatási intézmény, új kultúrház, múzeum, új könyvtár, elektromos autó töltő, P+R parkoló, köz Wc, tűzoltóság, rendőrségi állomány bővítése, városőrség létrehozása, közterület-felügyelet fejlesztése, térfigyelő rendszer fejlesztése, szakorvosi ellátás, idősek otthona, kutya futtató, futókör, közvilágítás fejlesztése, víziközműhálózat rekonstrukciója, közúzhálózat fejlesztése, kerékpárúthálózat fejlesztése, Alapszolgáltatási (szociális) feladatellátás infrastrukturális fejlesztése, Uszoda bővítése, rekonstrukciója.

Az alábbi okos megoldások/szolgáltatások bevezetését tervezi az Önkormányzat:

- okos zebra,
- okos pad,
- okos információs torony,
- free wifi bővítése,
- portálfejlesztés

9. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI, TELEPÜLÉSSZERKEZETI VIZSGÁLAT

9.1.A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A településfejlődést befolyásoló tényezők:

A településszerkezetet meghatározó fő elemek:

Kistarcsa beépített területének (jellemzően a jelenlegi belterület területe) meghatározó szerkezeti elemei:

- A település belterületét ÉK-DNY-i irányba átszelő 3 sz. főút nyomvonala,
- A belterületen áthaladó ÉD-i irányú Budapest-Gödöllő HÉV vonal,
- A közigazgatási terület nyugati részén áthaladó MO környűri területe
- Nagy kiterjedésű, jellemzően lakóterületi funkciójú központi belterület,
- Szolgáltatási és intézményi funkciót befogadó településközponti vegyes területek,
- Ipari és kereskedelmi funkciójú gazdasági területek,
- Sajátos funkció befogadására alkalmas különleges területek,
- A külterületek meghatározó területhasználatai: mezőgazdasági és erdőterületek,
- Vízgazdálkodási területek (helyi vízfolyások, Szilas patak),
- Tájji jellegzetességet hordozó természeti-természetvédelmi területek.

Meghatározó településszerkezeti elemek, létesítmények:

- A 3 sz. út és a HÉV vonal Kistarcsa belterületén, annak felező vonalán halad át. Ez a településszerkezet meghatározó eleme. A települést felértékeli a jelentős átmenő forgalom és vonzza a kereskedelmi, szolgáltató jellegű beruházásokat, de egyben nagy terhet is jelent, a település egészséges működését nehezíti. A két településrész elszakad egymástól, az út menti területek feltárása nehézkes.
- Fontos keresztirányú szerkezeti elem a Nagytarcsa felől érkező irány, illetve a településközponti bevezetése.
- A település fontosabb intézményei kereskedelmi és szolgáltató zónái a Szabadság útjához (3 sz. úthoz) és a HÉV-megállókhöz kapcsolódik, a központ kialakulása spontán jellegű, mind telekalakításában, mind forgalmi rendjét, mind építészeti karakterét illetően.
- A központi területekhez szorosan kapcsolódik a volt Fésűsfonó gyár gyártelepe, ahol most vegyes használatú létesítmények találhatóak.
- A településközpontozhoz kapcsolódik a volt büntetés-végrehajtási intézmény nagy kiterjedésű területe, ami jelen településtervezési során bontásra került és a Lavet gyógyszergyár területének bővítési területe lesz.
- A területfelhasználási elemek közül kiemelendő a település déli részén lévő kórház, amelynek ellátási közege jóval túlmutat a település határain.
- A kórháztól délre nagy kiterjedésű gazdasági terület található, amely tulajdonosi, illetve használati szempontból jelenleg felaprózódik, az általánosan megfigyelhető folyamatok szerint.
- Hasonló folyamat játszódott le a volt major területén, Nagytarcsa belterületétől északra, ahol szintén vegyes ipari és kereskedelmi tevékenységet folytatnak.
- A település területének döntő hányada családi-házias, telkes lakóterület. A település régi falumagja a Széchenyi utca mentén húzódik. A mellette lévő tömbökben fésűs beépítésű keskeny és mélyparcellás tömbök találhatóak.
- Az Eperjes utca mentén városias jellegű, társasházias, úszótelkes beépítésű lakóterületet találunk, a tömbök közelében sorházias beépítésű lakóterületekkel. A további lakóterületek

egynemű telek és beépítési struktúrát mutatnak, jellemzően 5-800 m²-es lakótelkek, oldalhatáros vagy szabadon álló beépítéssel.

- Kistarcsa zöldfelületi rendszerét a szabadon maradt kisebb közterületi bővületein, terein kialakuló, inkább csak hangulati elemként megjelenő zöldfelületek alkotják, jelentősebb, a pihenést szolgáló közparkja a városnak nincs.

Városrészek	
1. Városrész - Városközpont	Határ u. - Heltai u. - Arany János u. - Lőcsei u. - Toldi Miklós u. - Rákóczi krt. - Szabadság útja - Völgy u. - Kölcsey u. - Fonó u. - Dózsa György u. - Kölcsey F. u. - Hősök tere - Aradi u. - Petőfi u. - Mária u. - Eperjes u. - Szabadság útja
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A Városközpont területileg a várost kettészelő HÉV és a 3. sz. főút alkotta közlekedési folyosó két oldalán helyezkedik el, sík térszínen. Településszerkezeti szempontból településközpont vegyes besorolású terület, mely jól tükrözi a terület viszonylagos funkciógazdagságát. Településképileg a közlekedési tengely általi kettéosztottság rányomja bélyegét a városközpont arculatára is. A kettévágott településközpont funkcionális működése is problémás, mivel a fő forgalmi irányra merőleges átjárhatósága nehéz. A Városközpont az átmenő forgalom zavaró hatásától terhelt.</p> <p>A városrész általános képe sem mutatja egy kisváros központjának jegyeit, a főút menti tömbök jobbára földszintes, vagy földszint+tetőteres épületekből állnak.</p> <p>Beépítési intenzitása változó. Az intenzívebb beépítések mellett találni nagy szabad teresedéseket is (Ifjúság tér, Hősök tere). A két központi fekvésű tér jelenlegi hasznosítása - figyelembe véve a terület adottságát és frekvenciát elhelyezkedését - átgondolandó. A lakófunkció mellett jelentős az egyéb - közfunkciók, szolgáltatások - funkciók jelenléte is.</p>	
2. Városrész - Falu	Hősök tere - Rózsa u. - Malom u. - Kossuth Lajos u. - Erdei Ferenc u. - Pozsonyi út - Pozsonyi köz - Fásor u. - Aradi u.
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A városrész a HÉV által két részre osztott város déli felén helyezkedik el, fekvése központi. Kistarcsa lehatárolt városrészei közül a legkisebb kiterjedésű, és a legkevesebb lakót számlálja. Ez Kistarcsa régi településmagja, amely körül fejlődött ki a mára tízezres város.</p> <p>A Falu a Szilas-patak mellékága két partján, a Hősök tere és a városi temető között helyezkedik el. A Nagytarcsára vezető Széchenyi utca két oldalán települt városrész képe építészeti szempontból egységes, zömében több évtizedes egyszerű földszintes épületek alkotják.</p> <p>A Falu megkapó hangulatához hozzájárul a patakot kísérő fás liget képe. A városrész jelenleg nem tölt be olyan szerepet Kistarcsa életében, amelyre központi fekvése, faluképe, adottságai és fejlesztési lehetőségei predestinálják.</p> <p>Falu utcaszerkezete egyszerű, tengelyét a Széchenyi utca alkotja, melybe egyik irányból rá merőleges lakóutcák csatlakoznak, másik oldalán a patakon túl mind a patakkal, mind a főútcával közel párhuzamos Rózsa utca már a kicsiny városrész határát jelenti. Telekstruktúráját a Széchenyi utcára merőleges hosszú telkek teszik jellegzetessé, amelyek megosztására a Fásor utca folytatásában lehetőség volna.</p> <p>Az Falu alapvetően lakófunkciójú városrész, központi elhelyezkedése ellenére is. Lakásállománya a legmagasabb átlagéletkorú Kistarcsán, és itt található a legtöbb komfortnélküli vagy félkomfortos lakást is a városban.</p>	
3. Városrész: - Kakastelep - Sporttelep	Mária u. - Petőfi u. - Aradi u. - Fásor u. - Pozsonyi köz - Pozsonyi út - Erdei Ferenc u. - Széchenyi út - Holló u. - Boróka u. - Fenyves u. - Kórház - Eperjes u.

<ul style="list-style-type: none"> - Újfalu - Kórház - Zártkertek - Kukoricások - Fenyves-liget 	
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A 3. városrész Kistarcsa déli, délnyugati területét fedi le. A 3. sz. főúttól délre elterülő városrész az Ófaluval és a Városközponttal határos. A terület a főúttól a Veres Péter utca vonaláig tökéletesen sík, onnét enyhén lejt délkeleti irányban. A városrész - a Városközpont mellett - Kistarcsa leginkább heterogén területe mind funkciói, mind településszerkezeti jegyei tekintetében. A 3. városrész magába foglalja a Kakastelep, Újfalu, Zártkertek és a Kórház városrészeket. Kistarcsa formálódó alközpontja ebben a városrészben található.</p> <p>A terület nagy része hálós, szabályos szerkezetű, a Sportpályától a Szabadság út felé eső részen lazább, a pálya és a temető között sűrűbb utcahálózattal. Markáns szerkezeti határvonal az Eperjesi utca, amely elválasztja egymástól a lakóterületet és a Kórház területét. A lakóterület jellemzően földszintes, illetve földszint+tetőteres kertes családiházias beépítésű. Kivételt képez az Eperjesi utca középső szakaszának két oldala, ahol kisvárosias jellegű lakóterületen F+3 és F+2 szintmagasságú társasházak épültek. A terület kicsi ugyan, de az épületek környezetükhöz képest igen magasak, ezért jellegzetesen megjelennek a településkarakterben.</p> <p>Lakóinak számát és a lakásállományt tekintve is ez Kistarcsa legnagyobb városrésze. A közintézményi és egyéb szolgáltatások tekintetében az ellátottság gazdag.</p> <p>Összességében tehát a fiatal, jól kvalifikált, a munkaerőpiacon helytálló, gyermekes családok jellemző lakóterülete a városrész.</p>	
<p>4. Városrész:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hollandia-telep - Vihartelep 	<p>Hősök tere - Rózsa u. - Malom u. - Kossuth L. u. - Kápolna u. - Patak u. - Szabadság útja - Völgy u. - Kölcsey u. - Fonó u. - Dózsa Gy. u. - Kölcsey u. Idesorolható a Patak u. - Szabadság útja - Telep u. által határolt területet is.</p>
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A városrész keleti-északkeleti területét foglalja magába, a 3. sz. főút, a Kerepesi közigazgatási határ és az Ófalu által határoltan. A terület enyhén lejt a Szilas-patak irányába. Mind településszerkezeti jellege, mind funkciói tekintetében homogén képet mutat, a városrész döntően lakóterület. Magába foglalja Vihartelep és Hollandia telep területét.</p> <p>Szabályos szerkezet jellemzi, különösen Vihartelep területét. Sűrű beépítés jellemzi, ami különösen Hollandia telep esetében szembeötlő, mivel itt kisebb telekméretekkel találkozunk. Az Ófalu mögötti Vihartelep a 60-as években alakult ki, a Hollandia telep jóval később, az elmúlt évtizedben épült be. Vihartelepen a földszintes beépítés az egyeduralgoló, Hollandia telepen viszont a sorházi beépítés is megjelent.</p> <p>Kistarcsa egyik legkisebb városrészéről van szó, amely a város lakosságának mindössze tizedét mondhatja magáénak. Városrész mind az iskolai végzettség, mind a foglalkoztatottsági viszonyok tekintetében Kistarcsa legelmaradottabb területe.</p> <p>A lakófunkció mellett egyéb funkciókban a terület nem bővelkedik. Közintézmény a városrészben nem található.</p>	

5. Városrész - Zsófiáliget	Szabadság útja - Móra Ferenc u. - Tulipán u. - Attila u. - Rákóczi Krt. Még ide sorolható a Homokdűlő u. - Móra F. u. által határolt területet.
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A városrész a HÉV északi oldalán helyezkedik el, a Telep és a kerepesi közigazgatási határ által közrefogva. A terület túlnyomóan sík térszínen alakult ki. Zsófiáliget Kistarcsa kertvárosi típusú kedvelt lakóterülete. A terület morfológiai szempontból egységes képet mutat, a 70-es, 80-as évek során kialakult, beállt lakóterület. Kivételt a Móra Ferenc utca és a Homokdűlő utca közötti tömb képez, amelynek HÉV-hez közelebb eső része épült be régebben, nagyobb része azonban jelenleg is folyamatosan épül.</p> <p>Utcaszerkezetének gerincét a Móra Ferenc és az Árpád vezér utca adja, amelyek hosszanti irányban, a HÉV vonalára merőlegesen tárják fel a területet. Gyűjtőúti szerepük van, a terület valamennyi lakóutcája e két utca felől elérhető. A lakótelkek többségében jó kiosztásúak, bár az utcaszerkezet következtében találni előnytelen alaprajzú telekingatlanokat is. Az utcahálózatot hosszanti irányban zömében nagy szabályozási szélességgel kialakított, széles utcák jellemzik.</p> <p>A lakófunkció mellett sem közfunkciók, sem más - gazdasági, kereskedelmi - funkció nem jelenik meg a területen, ilyen értelemben a terület homogén egységet alkot. A lakásállomány döntő többsége kertés családi ház. A lakások komfortfokozata némileg jobb, mint a városi átlag. Zsófiáliget jellemzően gyermekes családok lakóhelye, ezért a laksűrűség is magasabb itt, mint a kistarcsai átlag. Az itt élők társadalmi, foglalkoztatási helyzete is jobb az átlagosnál.</p> <p>Zsófiáliget Kistarcsa tradicionális lakóterülete, itt él a város lakosságának közel negyede. Ennek ellenére a városrész nem ad helyt semmilyen közintézménynek, helyben nincs elérhető közszolgáltatás. Közösségi terek sem találhatók a területen.</p>	
6. Városrész - Telep - Gyepi földek	Toldi Miklós u. - Lőcsei u. - Arany János u. - Heltai u. - Határ u. - Tulipán u. - Attila u. - Rákóczi Krt.
Városrész helyi sajátosságai	
<p>A városrész Kistarcsa központjától nyugatra helyezkedik el, és ma már egészen a város nyugati közigazgatási határáig tart. A HÉV vonalától északra elterülő városrészhez legnagyobb részben kertvárosias lakóterületek tartoznak. Funkcióját tekintve a terület egységes, a lakófunkció gyakorlatilag egyeduralmú. Városképi megjelenésében mégis két egységre különül el, mivel a Rákóczi Krt. - Attila u. vonaltól a Határ utcáig terjedő Telepnek nevezett terület a 70-es, 80-as években kialakult lakóterület, a Határ utcától nyugati irányban a bevásárlóközpontig viszont a közelmúltban parcellázott, részben frissen beépült, részben most épülő új lakóterület - Gyepi földek - húzódik.</p> <p>Hálós utcaszerkezet jellemzi, a telkek szabályos kiosztásúak. A lakásállományt gyakorlatilag teljes egészében kertés családi házak alkotják. A terület beépítési sűrűsége egyenletes. A már korábban kialakult lakóterületek beépítése némileg lazább, mint a közelmúltban parcellázott Gyepi földek területe, melynek teljes beépülését követően nagyobb beépítési intenzitás fog megvalósulni.</p> <p>A városrész funkciója lakóterület, egyetlen közintézmény sem található területén. Néhány kisebb kereskedelmi és szolgáltató profilú vállalkozás - autószerelő, mezőgazdasági kereskedés, élelmiszerkereskedés - működik a területen. A lakosság széleskörű ellátása helyben nem valósul meg.</p>	

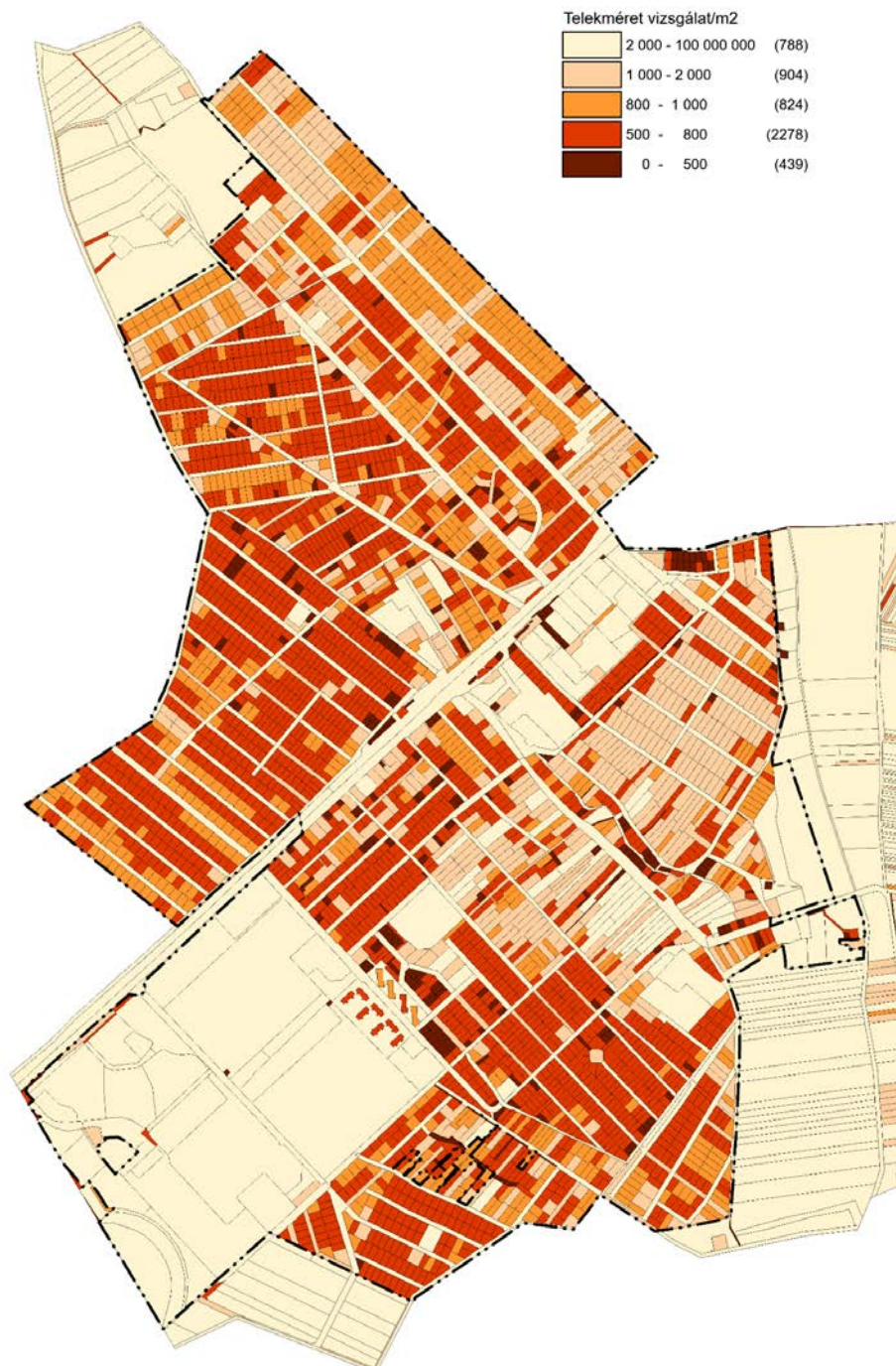
9.2. Telekméret vizsgálata

Telekméret vizsgálata

A telekméret százalékos eloszlási arányát az alábbi táblázatban foglalja össze. A település közigazgatási területén elhelyezkedő kategóriákat csatolt ábra mutatja be.

A település belterületén parcellázott belterületi telkek többsége 800 m² alatt van. A nagyobb méretű telkek elsősorban az intézményi és beépítésre nem szánt területekre jellemzőek.

vizsgált telekterület/m ²	telek darabszám	%-os eloszlás
0-500	439	8
500-800	2278	44
800-1000	824	16
1000-2000	904	17
2000-100000	788	15

10. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA

10.1. Az épített környezet vizsgálata

A település a Budapesti agglomeráció első körgyűrűjéhez tartozik, közvetlenül szomszédos délnyugatról Budapest XVI. kerületével.

Budapestről Gödöllő felé a 3. sz. főútról érhető el a település, amely jó közúti kapcsolatot biztosít a főváros, valamint az ország északkeleti területei felé.

A várost a Budapest-Gödöllő HÉV vonal szeli ketté. A két szerkezeti elem hatására tagolt településközpont jött létre.

Kistarcsa térségi jelentősége a Mo körgyűrű keleti szakaszának megépültével az elkövetkező években várhatóan még erőteljesebben felértékelődik. A város határában kiépült új autópálya csomópont az országos és a nemzetközi vérkeringésbe is közvetlenül bekapcsolja a várost. Jelentősen javul és többirányúvá válik ezzel Kistarcsa elérhetősége, ami erőteljesen növeli fejlesztési potenciálját, felértékeli a fejlesztésre kijelölhető területeit.

Középtávon elkészül az M31 –es főút tervezett nyomvonala is, amely a város keleti részén külterületen halad majd keresztül É-D-i irányba.

A beépült és a fejlesztési tervben beépítésre szánt területek a közigazgatási terület nyugati részére összpontosulnak. A város külterületét jellemzően mezőgazdasági hasznosítású területek foglalják el, amelyeket kisebb erdőrészek, vízfolyások menti erdősávok tesznek változatosabbá.

A város belterülete több, egymástól különböző karakterű várostestből tevődik össze. Az évek során egymás mellé települő városrészek változatos városképet eredményeztek. A település lakóterülete jellemzően kétféle típusba sorolható, kisvárosias és kertvárosias lakóterületbe. A település döntő része családi házas, telkes kertvárosias lakóterület, amely egyrészt a település régi falumagja mentén húzódik, másrészt a HÉV vonalától É-ÉNy-ra terül el. Az egykori faluközpont mellett lévő tömbökben fésűs beépítésű keskeny és mélyparcellás tömbök találhatók. A kisvárosias lakóterületek jellemzően az Eperjes és a Batthyány utca menti társasházak területek, továbbá a 3. sz. főút és a HÉV menti központi területek. A további lakóterületek többnyire egynemű telek- és beépítési struktúrát mutatnak, melyek jellemzően 500-800m²-es lakótelkek, oldalhatáros beépítéssel. A kórházzal szemben, a HÉV túloldalán fekvő terület beépülése jelenleg is zajlik, új családi házas lakóterület alakult ki, illetve van kialakulóban.

A közigazgatási terület nyugati fele nagyjából beépült, a Szilas-patak völgye képezi a természetes határvonalat a településtest, valamint a nagyjából mezőgazdasági területként és erdőként hasznosított területek között. Az észak-déli irányban húzódó patak völgy és a kapcsolódó területek az országos ökológiai hálózat részét képezik.

Lakóterületek:

A település területének döntő hányada családi-házak, telkes lakóterület. A lakóterületi településrészeket illetően megfigyelhető, hogy a lakófunkció mellett megjelenik a kereskedelmi-szolgáltató funkció is.

A település régi falumagja a Széchenyi utca mentén húzódik. A mellette lévő tömbökben fésűs beépítésű keskeny és mélyparcellás tömbök találhatók.

Az Eperjes utca mentén városias jellegű, társasházias, úszótelkes beépítésű akóterületet találunk, a tömböktől nem messze sorházias beépítésű lakóterületet. A további lakóterületek egynemű telek és beépítési struktúrát mutatnak, jellemzően 5-800 m²-es lakótelkek, oldalhatáros beépítéssel.

A város lakóterületén az oldalhatáron álló, szabadon álló, ikres és zárt sorú beépítési mód is megtalálható. Tervezői javaslat szerint a fejlesztési területek beépítése során a szabadon álló beépítési mód támogatandó.

A főutak menti épületekben spontán módon üzletek nyílnak, a telkek összevonásával, vagy a nélkül, új, kizárólag üzleti célú nagyobb épületek épülnek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	4726	45	10	31,23%	86,97%	96,89%
2016	4752	33	7	31,00%	88,87%	100,00%
2017	4827	84	17	30,39%	87,49%	98,65%
2018	4910	84	17	29,86%	91,18%	95,60%
2019	5001	96	19	29,25%	91,40%	95,22%
2020	5083	82	16	29,00%	91,46%	99,33%
2021	5111	33	6	28,76%	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Városmag /Intézményterületek:

A településközponti vegyes funkcióba sorolt területek jelentős része a 3 sz. főút mentén (Szabadság útja, a Batthyány utca és az Ifjúság tér mentén) található.

Mostani formájában és elrendezésében valószínűleg az 1727-es újjá településkor alakult ki a falu magja a Széchenyi utca képe a kiszélesedő „piacutcával”, a Szilas patak két oldalának a beépítése a Rózsa utcáig.

A Falu (ez alatt a régi település magját értjük) jellegzetessége ez a „piacutca” - a Katolikus templom környezete – valamint a Széchenyi és a Rózsa és Malom utcákban lévő tornácos parasztházak. Itt található a Civilház, amely a régi Polgármesteri Hivatal volt. A mellette lévő tömbökben fésűs beépítésű keskeny és mélyparcellás tömbök találhatóak.

A megosztott településközpont egyik része a Hősök tere, Kölcsey utca eleje és az Ifjúság tér által határolt területen fekszik.

A településközpont másik része a Hunyadi utca, Thököly utca területe, a két HÉV állomás közötti rész. Itt található a Művelődési Ház, központi orvosi rendelő, a piac, a posta és a református templom is.

A központi területhez szervesen kapcsolódik a volt fésűsfonó gyár átalakulóban lévő gyártelepe, amelyen jelenleg benzinkút, élelmiszerüzlet, raktár, és gyártelep található. A településközpont szerves része a volt internáló tábor nagykiterjedésű területei.

A város alközponti funkcióját ellátó területe az Eperjes utca környezetében a település déli részén lévő kórház környezetében található. Itt alapfokú (oktatási, nevelési), felsőfokú (egészségügy) funkciók és a szolgáltatások (sport, vendéglátás, kereskedelem) körének bővítésére nyújt lehetőséget a terület.

A város intézményeit a korábbi tervek mindig megfelelő övezetbe sorolták, sőt a bővítések számára a becsült igényeknek megfelelő tartalékterületet is biztosítottak. Az intézményeknek, zöldfelületeknek stb. fenntartott területek, rendre szerepelnek az FT és SZT tervlapokon. Az igények pontosabb meghatározása és településen belüli lokalizálása azonban szükséges.

A település belterületén a közcélú zöldfelületek (zöldterületek) aránya a területi besorolás és a valós állapotok szerint is kicsi.

Gazdasági területek:

A település belterületén meglévő, jelenleg működő gazdasági funkciójú területek a területükön folyó gazdasági tevékenység jellegétől függően a Fejlesztési tervben kereskedelmi-szolgáltató, illetve ipari gazdasági területként szerepelnek.

A kórháztól délnyugatra a Raktár krt. mentén kb. 20 hektáros kiterjedésű már részlegesen hasznosított gazdasági terület található, amely tulajdonosi, illetve használati szempontból jelenleg felaprózódik, az általánosan megfigyelhető folyamatok szerint.

Hasonló folyamat játszódott le a volt major területén, Nagytarcsa belterületétől északra, ahol kb. 12 hektárnyi területen vegyes ipari, gazdasági és állattartási tevékenységet folytatnak. Ez a terület ma is ipari és mezőgazdasági vállalkozások számára biztosít helyet és ipari mezőgazdasági vegyes gazdasági területi besorolást kaptak.

Gazdasági területfejlesztés céljára jelölt a Kerepes határában lévő homokbánya területe is.

A településközpontokhoz kapcsolódóan a volt ipari telep területét a tervelőzmény kereskedelmi-szolgáltató gazdasági övezetbe sorolta. Az kereskedelmi gazdasági területeken kereskedelmi, funkciók alakíthatók ki vegyesen.

A helyi munkahelyteremtés fokozása érdekében a korábban igénybevett gazdasági területek rehabilitációja és új fejlesztési területek kijelölése is cél. A gazdasági területek kijelölésénél a Fejlesztési terv a települési adottságokat és az önkormányzati fejlesztési elképzeléseket egyaránt figyelembe kell vennie.

A beépítésre nem szánt területhasználat meghatározó része szántóföldi művelés alatt van, a kisebb, valamint az isaszegi közigazgatási határhoz közeli, mintegy 50 ha jó állapotú erdő területén erdőgazdálkodás folyik.

A központi belterületen, valamint a Szilas-patak és az M31-es út közötti területen több kisebb erdős liget, füves puszta található. A belterületi határ mellett a Szilas-patak térsége, amely az ökológiai hálózat része a táj karakteresebb eleme, a jellegtelen mezőgazdasági területekhez képest. Hasznosításuk során a kialakult ökoszisztémákat a lehetőségkehez képest védeni kell.

A külterületen számolni kell a városi és térségi infrastruktúra elemeivel, mint a tervezést befolyásoló fix kötöttségekkel. Ilyenek a védőtávolsággal rendelkező gáz-, illetve elektromos vezetékek, M31-es út védőtávolsága.

A mezőgazdasági területek területi és használati rendszerezése, majd övezeti felosztása Kistarcsa esetében másodlagos szereppel bír, az egyes terület egységek legfőbb mérőegysége saját fejlesztési lehetőségük.

10.2. Az épített környezet értékei

A Településterv készítésével párhuzamosan készülő Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmány részletesen bemutatja a település országos védettség alatt álló régészeti értékeit, valamint a helyi védett művi értékeket, valamint további javaslatokat tesz a helyi védelmi rendeletének kiegészítésére.

Kistarcsa nem számít a jelentős művi és természeti értékekkel rendelkező települések közé. A meglévő értékek megőrzése, fenntartása a település célja. A helyi védelem alatt álló épületek állagmegóvása és funkciójának megtöltése is fontos települési cél.

A helyi védelem alá helyezett értékek jegyzéke

1. Területi védelem:

Sorszám	Megnevezés	védelem jele
1.	Történeti településközpont	HT

2. Egyedi védelem:

Sorszám	Megnevezés	cím	hrsz	védelem jele
1.	Katolikus Templom	Széchenyi utca	66/1	HE
2.	Református templom	Hunyadi u. 10	1568	HE
3.	Szent Imre szobor	Thököly út	1287/3	HM

Kistarcsa Város területén lévő azonosított régészeti lelőhelyeinek listája

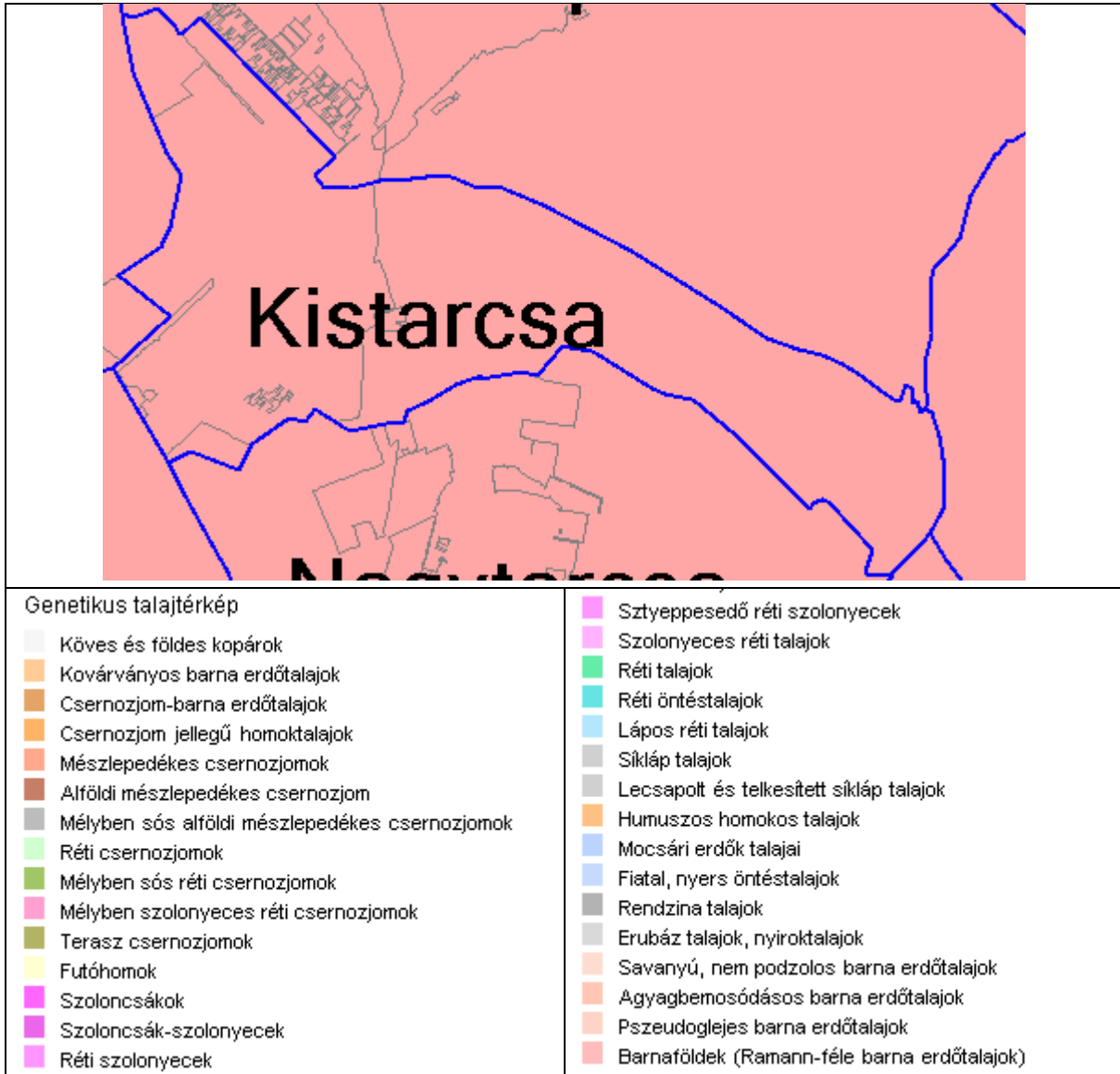
Nr.	KÖH	MRT	Lelőhely neve	Korszak	Jelenség	Helyrajzi szám
1.	26161	11/16/1	Déryné u. 2.	Római-kor (szarmata) Ismeretlen kor	Szórvány Sír	956, 971, 972, 973, 974
2.	26162	11/16/2	MRT 11. 16/2. (Kerepesi határnál)	Bronzkor (késő) Vaskor (szkíta) Római-kor (szarmata)	Település Település Település	352/55, 352/61, 352/62, 352/63, 352/64, 352/65, 352/66, 352/67, 352/68, 352/69, 352/70, 352/71, 352/73, 352/103, 352/104, 352/75, 352/98, 352/97, 352/96, 352/95, 352/91, 352/92, 352/108, 352/61, 352/94, 352/78 352/102, 352/100, 352/81, 352/82, 352/83, 352/84, 352/85, 352/86, 352/87, 0249/3, 0249/6, 0249/15
3	26163	11/16/3	MRT 11. 16/3. (Kerepesi határnál)	Bronzkor (késő) Vaskor (kelta) Római-kor (szarmata)	Település Település Település	0253/9, 0253/8, 0255, 6816, 6817, 6818, 6819, 6820, 6821, 6822, 6824, 6825, 6826/2, 6827, 6828/1, 6828/2, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834, 6835
4.	26164	11/16/4	16/4. lh. (Új- szőlők)	Rézkor (késő) Bronzkor Római-kor (szarmata) Árpád-kor	Település Település Település Település	0260/39, 0260/27, 0260/16, 0260/54, 0260/55, 0260/56, 0260/20, 0260/57, 0260/26, 0260/5, 0260/70, 0260/25, 0260/69, 0260/4, 0260/30, 0260/68, 0259/10, 0259/8, 0259/3, 0259/4, 0259/1, 6501, 6502, 6503, 6504, 6505, 6506, 6507, 6508, 6509, 6510, 6511,

						6512, 6513, 6514, 6515, 6516, 6517, 6518/1, 6518/2, 6519, 6520, 6521, 6522/1, 6522/2, 6523, 6524, 6526, 6668, 6669/1, 6669/2, 6670, 6671/2, 6672, 6673, 6675, 6676, 6677, 6678/2, 6678/1, 6679, 6680/1, 6680/2, 6681, 6682, 6683, 6684, 6685, 6686, 6687, 6689, 6690, 6691, 6694, 6695, 6696, 6697, 6698, 6699, 6700, 6701, 6703, 6704, 6706, 6707, 6709, 6710, 6711, 6712, 6713, 6714, 6716
5.	26165	11/16/5	Kistarcsa- 0248/27-31. hrsz.	Újkőkör Rézkor (késő) Bronzkor (késő) Vaskor (kelta) Római-kor (szarmata) Árpád-kor Késő- középkor	Település Település Sír Település Település Település Település Templom Település Templom	2236, 2237, 2238/1, 2228, 2225, 2234/1, 6165/5, 2233, 2231/12, 2231/13, 2231/14, 2231/9, 2231/10, 2231/11, 2231/8, 2231/7, 2231/6, 2231/5, 2231/4, 2231/3, 2231/2, 2231/1, 2219/8, 2219/6, 2219/7, 6083, 6082, 6081, 6080, 6079, 6078, 6077, 6074, 6030, 6029, 6028, 6027, 6025, 6024, 6023, 5975, 3146/2, 6166/1, 6166/2, 3146/10, 2234/3, 6166/4, 0248/29, 0248/22, 0248/27, 0248/26, 0248/25, 0248/24, 0248/23, 0248/22, 0248/21, 0248/20, 0248/19, 0248/18, 0248/17, 0248/16, 0248/15, 0248/14, 0248/13, 0248/12, 0248/11, 0248/10, 0248/9, 0248/8, 0248/34, 0248/33, 0248/6, 0248/5, 0245/2
6.	26166	11/16/6	Rózsa u. 20.	Római-kor	Érem	106, 94, 107, 178, 208, 209/1, 210
7.	26157	11/16/7	Kerepes - Móra F. u. (Móra F. u. 19.)	Bronzkor (késő)	Sír	529, 480, 481/1, 482, 485
8.	26146	11/15/2	Kerepes – Szálaska	Újkőkör Rézkor (középső) Bronzkor (késő) Római-kor (szarmata) Késő- középkor	Település Település Település Település	0252, 0255, 6861, 6825, 6826/1, 6827, 6828/3, 6829, 6830, 6831, 6832, 6833, 6834
9.	26208	11/18/11	Nagytarcsa - Kossuth Lajos utca	Rézkor (középső) Bronzkor (késő) Római-kor (szarmata)	Temető Település Település	0263, 0262, 0261/6, 0261/13, 0261/14, 0261/8, 0261/9, 0261/11
10.	25782	11/4/15	Csömör - Kavicsos	Hunkor	Sír	0231

11. KÖRNYEZETIÁLLAPOT-JELLEMZŐK

11.1. Talaj

A település és környéke talajtani adottságainak, talajosztályozási rendszerének térképi alapú átfogó bemutatását "Magyarország genetikai talajtérképe" kivonatán mutatja be.

A település és tágabb környezetében meghatározók a barnaföldek (Ramann-féle barna erdőtalajok). A mezőgazdasági területekre jellemző, hogy nagy heterogenitású dombvidéki terület, ahol gyenge szerves anyag tartalmú (50-100t/ha), foltonként gyengén savanyú, átlagosan semleges kémhatású homoktalajok találhatóak.

A talajminőséget rontó talajhibák közül a legjelentősebb a dombvidéki jellegből és a növényzettel való nem megfelelő fedettségéből adódó erózió, valamint a defláció. Ezen kívül több helyen előforduló savanyúság okoz további talajhibát.

Környezetvédelmi, talajvédelmi szempontból általánosságban elmondható, hogy többnyire megfelelő, helyenként gyenge homoktalajok, ahol a termőréteg csökkentő talajhibákon kívül

meghatározó a heterogenitás, ami tovább fokozódhat helytelen talajhasznosítás következtében. Ezért a talajvédelemre fokozott gondot kell fordítani.

11.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

Vízföldtani szempontból Kistarcsa és térségére bármelyik hidrogeológiai számba veendő réteget vizsgálva, a medencealjzattól a felszínig igen jelentős tektonizáltság a jellemző. A területen törésvonalakkal tagolt, változatos földtani felépítésű hegységperemi alakulatok jöttek létre. A nagyfokú tektonizáltság nem zárja ki az egyes vízadó rétegek közötti kommunikáció lehetőségét. A vízbeszerzési lehetőségeket a Szilas patak völgyében az alsó-miocén kavicsösszlet biztosítja. A Szilas patak völgyében a beszivárgó vizek egy része a völgytalpi rétegforrásokon keresztül lép felszínre. A térségre általában jellemző, hogy a legfelső rétegekben tárolt víz – a talajvíz – jelenleg már csak korlátozottan, elsősorban mezőgazdasági célokra alkalmas.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló, a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján – a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelettel összhangban – Kistarcsa a „fokozottan érzékeny” területi kategóriába tartozik, valamint ezen belül „kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület”

A település területén nitrátérzékeny területek találhatóak. A potenciális szennyezések megelőzése és elkerülése érdekében a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendeletben foglalt „a vizek nitrátszennyezéssel szembeni védelmét szolgáló általános szabályok” alapján kell eljárni.

Kistarcsa szennyvizei - Kerepes és Nagytarcsa szennyvizeivel együtt - közös nyomóvezetéken a Fővárosi Csatornázási Művek szennyvízelvezető rendszeréhez csatlakoznak. A településen a csatornázottság közel 100 százalékos.

A település legjelentősebb kisvízfolyása Szilas patak. A vízgyűjtő éves vízhiánya kb. 50 - 60 mm. A Szilas patak völgye széles, lapos, többnyire feltöltődött. A csapadékokból az összegyülekezés igen gyors, az árhullám levonulása is elég sok hordalékot szállít. A vízfolyást több helyen vízparti növénytakaró kíséri.

11.3. Levegőtisztaság és védelme

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. és 2. sz. melléklete alapján, a település a „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációba” került besorolásra, s ennek megfelelően az egyes kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok tekintetében az alábbi zónacsoportokba tartozik:

szennyezőanyag	zónacsoport
Kén- dioxid	E
Nitrogén- dioxid	B
Szén- monoxid	D
/PM ₁₀ / szilárd	B
Benzol	E
Talaj-közeli ózon	O-I

szennyezőanyag	zónacsoport
/PM ₁₀ / Arzén (As)	F
/PM ₁₀ / Kadmium (Cd)	F
/PM ₁₀ / Nikkel (Ni)	F
/PM ₁₀ / Ólom (Pb)	F
/PM ₁₀ / benz(a)-pirén (BaP)	B

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete alapján a zónák típusai következők:

A csoport:	agglomeráció: olyan légszennyezett zóna, ahol a népesség száma meghaladja a 250 000 lakost, vagy ahol a népesség száma 250 000 lakos vagy annál kevesebb, de a népsűrűség legalább 500 fő/km. További előírások a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján.
B csoport:	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.
C csoport:	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.
D csoport:	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.
E csoport:	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
F csoport:	azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
O-I csoport:	azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.
O-II csoport:	azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a hosszú távú célként kitűzött koncentráció értékét.
	Az alsó és felső vizsgálati küszöbérték meghatározását ----- a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet tartalmazza.

A település területén számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet nem folytatnak. A helyhez kötött légszennyező forrásokon légtérbe jutó szennyező anyagok zömmel a hőenergia termelésből erednek, ezek mennyisége nem haladja meg a területi kibocsátási határértéket és nem okoznak jelentős légszennyezést.

A település levegőminőség állapotában meghatározó a közlekedési eredetű légszennyezés terhelés. A belterületet kettészelő 3-as főút forgalma a szomszédos lakott területrészekben számottevő légszennyezés terhelést okoz.

Az Mo keleti szektorának nyomvonala a közigazgatási határa mentén halad, míg az M31 a külterület keleti részén halad át. Az autópályák forgalma által okozott légszennyezés terhelés a szomszédos területeken jelentős.

11.4. Zaj- és rezgésterhelés

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet, a zajtól védendő területeken alapvetően háromféle tevékenységi körhöz, illetve zajterhelési forráshoz kapcsolódóan állapítja meg a különböző zaj terhelési határértékeket. Ezek a következők:

- üzemi vagy szabadidős zajforrástól származó zajterhelés,
- építési kivitelezési tevékenységből származó zajterhelés,
- közlekedéstől származó zajterhelés.

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei

a zajtól védendő területeken

(a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 1. melléklete)

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei

a zajtól védendő területeken

(a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 2. melléklete)

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre* (dB) ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei

a zajtól védendő területeken

(a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet 3. melléklete)

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az $L_{AM'kő}$ megítélési szintre* (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózat-ba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtő-utaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszálló-helyektől** származó zajra		az országos közúthálózat-ba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszálló-helytől*** származó zajra	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22– 06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

A településen a zajterhelés legjelentősebb forrása a közlekedés. Az Mo, 3-as főút és az M31 utak átmenő forgalma, valamint a Gödöllői HÉV forgalma a közlekedési terület melletti intenzív beépítésű területrészekben számottevő zajterhelést és rezgésterhelést okoz.

Lakóterületen, illetve a közelében jelentős zajkibocsátású telephely, szórakozóhely nem működik.

12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK ÉS ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZAT

12.1. Helyi táji adottságok, értékek

Tájtörténeti vizsgálat

A Második Katonai Felmérés (1806–1869) térképeit a mai állapotokkal összehasonlítva az alábbi rövid megállapítások tehetők:

- A települések többségéhez hasonlóan a beépített területek jelentős növekedést mutatnak, elsősorban a korábbi településmag körül, valamint a mai 3-as út északi oldalán. Az azóta beépült területek helyén korábban a rét és legelő használat volt jellemző.
- A Szilas-pataktól (a térképen: Sós-víz) keletre eső területekre korábban is a szántó területek túlsúlya, valamint a szőlőművelés volt a jellemző.

Tájhasználat értékelése

Az ingatlan-nyilvántartás művelési ágakra vonatkozó adatai alapján a település nagyon kevés, mintegy 3,1% erdőterülettel rendelkezik. Ezek többnyire a külterület keleti részén helyezkednek jel. Jellemző a védelmi rendeltetés.

A település területének több mint 30%-át teszik ki a szántó területek, míg a gyep (rét, legelő) és nádas területek a 9%-át. Alacsony a gyümölcsös, szőlő és kert művelési ágban lévő területek nagysága, 3,8%. A településen (illetve a térségben) nincsenek hagyományai a tanyás gazdálkodási formának. Nem szőlőtermesztő, vagy gyümölcsstermesztő vidék. Kevés a különböző művelésű táblákat, parcellákat határoló mezővédő erdősáv, fasor, valamint mezsgyehatároló fa- és cserjesáv. A tájhasználat legmeghatározóbb elemei a tájat markánsan felszabdalo főközlekedési útvonalak és a kötöttpályás közlekedés, valamint az 57%-ot meghaladó kivett és többségében beépített területek aránya.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A település tájhasználati konfliktusai jellemzően a főközlekedési útvonalak menti intenzív beépítésből és a szomszédos területeket érő környezeti terhelésekből adódnak. A közigazgatási terület nyugati felét szinte teljes egészében kitölti a belterület. A beépítések további területi kiterjedésének részben a Szilas-patak menti ökológiai hálózat szab gátat.

12.2. Országos táji adottságok, értékek

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi területek

A „tájképvédelmi terület övezete” a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított „országos övezet”, ami a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 3. mellékletében jelent meg. Az övezetbe természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A tájképvédelmi területek közé a külterületen fekvő erdős völgyek tartoznak.

Országos vagy helyi jelentőségű védett természeti területek:

A Természetvédelmi Információs Rendszer, illetve a Védett Természeti Területek Törzskönyv nyilvántartása alapján a település területén védett természeti terület nem található.

Natura 2000, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek:

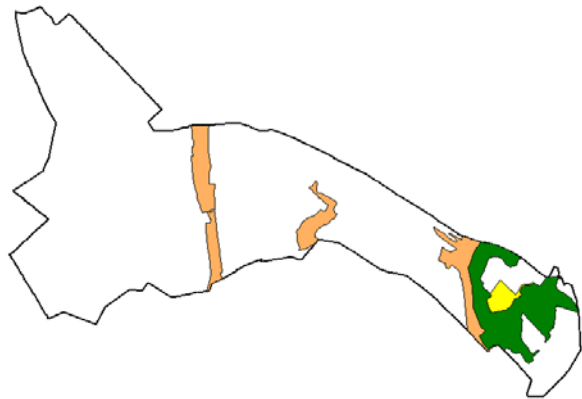
A Natura 2000 területeket alkotó közösségi, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet állapította meg. A Natura 2000 hálózatot az Európai Unió madárvédelmi és élőhely védelmi irányelvek alapján lehatárolt területek alkotják. Kialakításuk célja, hogy az európai közösség számára jelentős élőhely típusok, egy összefüggő ökológiai hálózat részeként hosszútávon fennmaradjanak. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészek felsorolását a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza.

A Natura 2000 európai ökológiai hálózatnak, a településre eső részterületei közé tartozik, a HUDI20023 jelű Gödöllői-dombság - kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület. Az érintett földrészletek: 0296, 0297, 0298/1, 0299/3, 0299/4, 0299/6, 0299/7, 0299/8, 0300/7, 0300/8, 0300/9, 0300/10, 0300/11, 0300/12, 0300/13, 0300/14, 0300/15, 0300/16, 0300/17, 0300/19, 0300/20, 0300/21, 0300/22, 0300/23, 0300/24, 0300/25, 0300/26, 0300/27, 0300/28, 0300/29, 0300/30, 0300/31, 0300/32, 0300/33, 0300/34, 0300/35, 0300/36, 0300/37, 0300/38, 0300/39, 0300/40, 0300/41, 0300/42, 0300/43, 0300/44, 0300/45, 0300/46, 0300/47, 0300/48, 0300/49, 0300/50, 0300/51, 0300/52, 0300/53, 0300/54, 0300/55, 0300/56, 0300/57, 0300/58, 0300/59, 0300/61, 0300/65, 0300/66, 0300/67, 0300/68, 0300/69, 0300/70, 0300/71, 0300/72, 0300/73, 0300/74, 0300/75, 0300/76, 0300/77, 0300/78, 0300/79, 0300/80, 0300/81, 0300/82, 0300/83, 0300/84, 0300/85, 0300/86, 0300/87, 0300/88, 0300/89, 0300/90, 0300/91, 0300/92, 0300/93, 0300/94, 0300/95, 0300/117, 0300/118, 0300/119, 0300/120, 0300/121, 0300/122, 0300/123, 0300/124, 0300/125, 0300/126, 0300/127, 0300/128, 0300/129, 0300/130, 0300/131, 0300/132, 0300/133, 0300/134, 0300/135, 0300/136, 0300/137, 0300/138, 0300/139, 0300/140, 0300/141, 0300/142, 0301, 0302/6, 0302/7, 0302/8, 0303, 0304, 0305, 0307, 0308, 0309

Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat övezeti a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított „országos övezetek”, ami a törvény 3/1. mellékletében jelente meg. A település érintett az ökológiai hálózat „magterületének övezete”, „ökológiai folyosójának övezete” valamint a „pufferterületének övezete” által.

Az ökológiai hálózatba elsősorban a Szilas-patak menti, valamint az M31 környéki erdős-ligetes és rét területek tartoznak.

12.3. Zöldinfrastruktúra-hálózat

Az NKP-4 alapján a zöld infrastruktúra gerincét a védett természeti területeket és Natura 2000 területeket is magában foglaló országos ökológiai hálózat képezi, amit a települési környezetben kiegészít a funkcionálisan jól működő, biológiailag aktív, magas ökológiai értékű zöldfelületi rendszer.

Zöldfelületek alatt értendő minden olyan terület, amelyet részben, vagy egészben növényzet borít. Települési környezetben a zöldfelületi rendszer elsődleges elemei a közparkok és közkertek, fasorok, míg másodlagos elemei a fennmaradó (jellemzően beépítésre szánt) területek növényzettel fedett részei. Külterületen a hálózat gerincét a természeti értékvédelem alatt álló területek alkotják, és ezt egészítik ki a további erdő, rét-legelő és nádas területek. Mindezek együttesen a település zöldinfrastruktúra hálózatát alkotják. A hálózat vizekhez kötődő elemeire a kék infrastruktúra elnevezés is használatos.

A település erdőterületeinek egy kisebb része belterületen, a Megyei Kórháztól délre helyezkedik el, míg a természetvédelmi szempontból is értékesebb erdőterületek a külterület keleti felén húzódnak

patakmenti részeken, viszonylag összefüggő területeket alkotnak. A rét, legelő és nádas területek elsősorban a vízfolyások mentén helyezkednek el. A település jelentősebb közparkként is hasznosított területei: Kórház melletti területek, Hősök tere (és Ifjúság tér), valamint az Arany János utca menti zöldterületek.

A település erdőterületeinek nagysága messze átlag alatti. Emellett a települési szintű zöldfelületi rendszer fő problémája, hogy a szigetszerűen elhelyezkedő erdőterületek, a vízfolyások menti zöld sávok és a belterületen elszórtan elhelyezkedő zöldterületek (illetve parkosított területek) közötti kapcsolat erősen hiányos.

A kisebb településeken általában jellemző, hogy közparkot viszonylag kis területen, vagy egyáltalán nem alakítanak ki. Ennek okai között megtalálható egyrészt az, hogy a fenntartásra nincs elegendő pénz, másrészt a lakosság a rekreációs igényeit, gyakran megoldja a saját telkén, amire a kertés lakóterület többnyire lehetőséget is biztosít. Kistarcsa (rekreációs célú) zöldfelületi ellátottsága alacsony mértékű.

13. KÖZLEKEDÉS

13.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Kistarcsa jó közlekedési helyzetben van, mert mind a közúti, mind a kötöttpályás közlekedés területén közvetlen kapcsolattal rendelkezik a regionális hálózatokkal.

A közúti közlekedésben a legjelentősebb útvonal az Mo, amely közvetlen kapcsolatot biztosít az országos fő- és gyorsforgalmi hálózat budapesti agglomerációt érintő összes elemével. Mivel az autópályának közvetlenül Kistarcsa mellett csomópontja is van, ezért e kapcsolat jelentősen növeli a város közlekedési potenciáját.

A település keleti külterületén áthalad az M31 autópálya, ezen a szakaszon csomóponti kapcsolata nincs, a 3. sz. főúton vagy az Mo autóúton közelíthető meg. A külterületek megközelítését az M31 felett a település határán épült 2 felüljáró biztosítja.

Jelentős hálózati szerepű a 3. sz. főút, amely a település (és így a belterület) súlyvonalában halad. A Fővárossal és a főút által érintett szomszédos településekkel biztosít kapcsolatot.

A település teljes területén a 3. sz. úttal párhuzamosan, ahhoz igen közel halad a gödöllői HÉV vonala.

A 3. sz. főútból ágazik ki a 3101. j. összekötő út Nagytarcsa (Vecsés) felé a Széchenyi út - Kossuth L. u. nyomvonalán. A település keleti határát érinti a 3102 jelű Budapest – Zsámbok összekötő út.

13.2. Közúti közlekedés

A város közúti forgalma jelentős tekintettel a 3.számú főútra (meghaladja a 25000 Ej/nap értéket). A nap nagyobb forgalmú óráiban (amely a gyalogos forgalom csúcsidejével is egybeesik) az útvonal zavaró hatása igen jelentős a város életében. A gyalogos és a közúti forgalom számára is probléma a főút keresztezése. A település teljes területén a 3.sz. úttal párhuzamosan, ahhoz igen közel halad a gödöllői HÉV vonala, így a két közlekedési vonal együttes hatása még jobban nehezíti az átkelést ezen a vonalon.

A terepviszonyok miatt a Széchenyi utca vonalában az út és a HÉV pályaszintje miatt szükséges volt mindkét pályát hídszerkezetre helyezni, ezáltal ezen a ponton a keresztezés viszonylag könnyebben megoldható. Az átjáró kapacitását csökkenti, hogy a HÉV-pálya alatti híd támfalai közötti távolság csak egynyomú út átvezetését teszi lehetővé. A külön szintű átjáró és a 3.sz. főút közötti kapcsolatot egy kétirányú út biztosítja, mindkét végén T csomóponttal. A 3.sz. főútnak a település területére eső egyéb csomópontjai szintbeliek.

A 3. sz. főútból ágazik ki a 3101. j. Kerepestarcsa – Vecsés összekötő út Nagytarcsa (Vecsés) felé a Széchenyi út - Kossuth L. u. nyomvonalán. Az útvonal kistarcsai szakaszán több kissugarú ív van. Az út átlagos napi forgalma 3880 Ej/nap.

A 3202 jelű Cinkota – Zsámbok összekötő út kistarcsai szakasza külterületi jellegű, forgalma 6890 Ej/nap.

A város gyűjtőhálózata a 3. sz. úttól keletre eső településrészben a hálózati igényeknek megfelelően kialakult. A Kossuth L. u. és a 3.sz. főút között az Eperjes-Aulich Lajos utcák nyomvonalán vezető

gyűjtőút az intenzívebb lakóterületeket megfelelően feltárja bár a funkciónak ellentmondó forgalomcsillapítás érinti. A 3. sz. úttal párhuzamos Aradi u.- Kölcsey F. u. is betölt ilyen szerepet, mentesítve a főutat a belső forgalomtól.

A főúttól észak-nyugatra eső településrészen a HÉV erősen korlátozza az utcahálózat hierarchikus működését. A HÉV mellett fekvő Hunyadi és Thököly utca igen szűk, így csak korlátozottan tudják betölteni a gyűjtő szerepet a Deák Ferenc utca az aluljáró folytatásában helyezkedik el, még akkor is betölt bizonyos gyűjtőúti funkciót, hogy keskenyebb beépítési szélessége miatt erre kevésbé alkalmas.

E településrészen a Móra Ferenc utca szabályozási szélességénél fogva és a HÉV pályán kialakított szintben keresztezése, valamint a 3. úti csomópont miatt minden paraméterét tekintve alkalmas a gyűjtőúti funkcióra.

A kiszolgáló utcahálózat egy része kiépítetlen, így a járművek még akkor is a kiépített szakaszokat keresik, ha ez számukra kerülő utat jelent. Ezáltal az utóbbi területek relatíve nagyobb forgalmi igénybevételt kénytelenek elviselni (fokozott környezeti terheléssel).

13.3. Közösségi közlekedés

Közúti közlekedés

A város tömegközlekedési ellátása jó mind a külső kapcsolatokat, mind a belső ellátást tekintve. A külső kapcsolatokat, a HÉV, a távolsági közlekedést lebonyolító VOLÁNBUSZ és 1 autóbusz vonallal, a BKV is ellátja a várost. Ezen kívül a városnak belső, helyi járatú buszközlekedése is van, amely feltárja a város főirányoktól távolabb eső lakóterületeit is.

Az autóbusz közlekedés szerepe nem túl jelentős a városban, mivel a fő utazási irányt jelentő fővárosi kapcsolatot a HÉV biztosítja, ennek ellenére a 3. sz. főúton viszonylag jelentős számú autóbuszjárat biztosítja Kistarcsa elérhetőségét. Nagytarcsa irányában csak napi egy járatpár van a kórház elérhetősége érdekében.

A Volánbusz munkanapokon átlagosan 23 járatpárt közlekedtet, hétvégén viszont csak 13 járatpár közlekedik. A menetrend szerint közlekedő Volánbusz járatoknak Kistarcsán két megállójuk van. A távolsági autóbuszok menetideje a Stadion autóbusz pályaudvartól a Kistarcsa központjáig 25 perc. A BKV 92. sz. járata a város egésze tömegközlekedési feltárásában nem vesznek részt, mivel csak a kórházig közlekedik.

A Pécel - Nagytarcsa - Kistarcsa - Csömör útvonalon menetrend szerinti autóbusz-közlekedés a Budapestről sugárirányban széttartó tömegközlekedési útvonalak összekötésével, haránt irányú kapcsolatot teremt az érintett települések lakói számára. A buszjárat hozzájárulhat Kistarcsa mikrotárségi központi szerepköreinek erősítéséhez.

Kistarcsán menetrend szerinti helyi buszközlekedés is biztosított. Jelentősége azért nagy, mert a buszjárat feltárja a város 3. sz. főúttól és HÉV-től távolabb fekvő lakóterületeit, így megfelelő ráhordást biztosít a tömegközlekedési főirányokra. A járat érinti a HÉV megállót, és a város óvodái, iskolái is elérhetők általa. A járatsűrűség megfelelő, napi 15 járat közlekedik munkanapokon, és kedvező, hogy hétvégén sem szünetel a szolgáltatás, 9 járatot indítanak szombatonként és vasárnaponként is. A buszjáratok döntő többsége összevont járatként az északi és a déli településrészt is kiszolgálja, egyes járatok érintik csak egyik vagy másik városrészt.

Kötőpályás (vasúti) közlekedés

A tömegközlekedési kapcsolatokat tekintve a HÉV jelenti a legintenzívebb, megbízható és rendszeres kapcsolatot. A várost kelet-nyugati irányban átszelő Budapest-Gödöllő HÉV vonalnak 3 megállója van a településen. Az autóbuszjáratok a 3. sz. úton a távolsági forgalom igényeit elégítik ki, illetve a HÉV-re való ráhordást szolgálják. A HÉV munkanapokon 15-25 perces követési idővel közlekedik Budapest, illetve Gödöllő irányába. A HÉV 22 perces eljutást biztosít Budapest Örs Vezér Terére, ahol metrókapcsolat érhető el. Az eljutási idő kedvező.

A közlekedési területek tervezett fejlesztései:

Rövid és középtávú: A települési földutak kiépítése (pályázatok függvényében), meglévő szilárd burkolatú utak felújítása. Rossz minőségű központi helyen, illetve gyűjtőutak mellett elhelyezkedő járdák felújítása, új hiányzó járdaszakaszok kiépítése. Kerékpárutak Kerékpáros Hálózati Tervben foglalt ütemezés szerinti megvalósítása.

13.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A kerékpáros közlekedés számára kerékpárút egyedül a 3. sz. főút mellett van kiépítve, hossza mindössze 320m.

Folyamatban vannak az alábbi kerékpárutak megvalósítása:

- Nyitott kerékpársávként Kerékárút építés-Fenyves úton, ami a lakópihenő övezetbe halad a Komáromi -Pozsonyi úton és onnan az Aulich utcába halad. Továbbá a Kossuth Lajos úttól a Nagytarcsa közigazgatási határig.
- Állami kerékpárút kialakítása a 3-as mentén.
- Kerékpáros hálózati terv készítése folyamatban van.
- Eperjesi út mellett kerékpáros fejlesztés tervezett.

A gyalogos közlekedés biztonságos levezetése számára szükséges járdák kialakítása, kiépítettsége még jelentős hiányosságokat mutat. A már meglévő járdák állapota leromlott, jelentős részük felújításra szorul. A korábban kialakult településrészekben sem teljes a kiépítettség, az új beépítésű lakóterületeken pedig általában semmilyen járda nem épült. A fejlesztési tervben ismertetettek szerint járda építések tervezettek, illetve folyamatban vannak.

A járdák és gyalogutak burkolata nagyrészt betonból készült. A családi házas településrészekben a járdát zöldsáv választja el az úttesttől. Az összes járda hossza közel 45 km, a burkolt járdák hossza ennek kb. 75 %, átlagos szélessége 1,25 m.

13.5. Parkolás

A városban a parkolás általánosan elég alacsony színvonalon van megoldva. Az intézmény jellegű épületeknél többnyire nincs, vagy csak a normatívák egy részét kielégítő számú parkoló van kivéve a kórházat. Ez a probléma a kereskedelmi létesítményeknél mindenhol jelentkezik, de a legzavaróbb a 3. sz. főút mellett, ahol a szabálytalanul megálló járművek az útvonal jelentős átmenő forgalmát zavarják. A nagy számú ingázóból adódóan parkolási problémák vannak a HÉV állomás környékén, melynek megoldása sürgető feladat. A HÉV állomások környéke rendezetlen.

A fejlesztési tervben ismertetettek szerint parkoló építések tervezettek, illetve folyamatban vannak.

14. KÖZMŰVESÍTÉS, ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS, CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS-

A település jelenlegi közművesítéséről

A Pest megyében, Budapesttől keletre fekvő Kistarcsa településen a kiépített közműhálózatok alapján szinte a teljes lakosság számára a teljes közműellátás rendelkezésre áll. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 97,1%, a gázfogyasztók aránya 92%. A településen kiépített ivóvíz ellátást a rendelkezésre álló legutolsó statisztikai adatok alapján, 2022. január 1-én a lakásállomány 100 %-a vette igénybe. A villamosenergia hálózatra a háztartások 95,6%-a csatlakozott.

A település népessége stabilan nő. A 2000-es évek elején 1-2%-kal, majd 2005-2009 között 3-4%-kal nőtt a lakosság. 2010-től kezdve ismét visszafogottabb növekedés tapasztalható a településen. A lakásállomány növekedése is tükrözi a település fejlődését, a népesség növekedéssel közel azonos mértékben növekedett a háztartások száma. Az ivóvízhálózat 2000-re kiépítettnek tekinthető, azonban a szennyvízgyűjtő hálózat az elmúlt 20 évben folyamatosan fejlődött. Míg 2000-ben a háztartások 33%-a, mára 97%-a rendelkezik szennyvíz bekötéssel.

A közművizsgálatok az E-közmű nyilvántartásának és a szolgáltatóknak az adatszolgáltatása alapján készült, az ellátottság elemzése a KSH település soros adatnyilvántartásának a felhasználásával.

14.1. Vízellátás

A település vízellátását a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. (DPMV ZRT) Szilas menti Üzemigazgatósága biztosítja. A város vízellátása a DPMV Zrt. Kistarcsai vízbázisáról megoldott.

Bár Kerepes és Kistarcsa városok közigazgatásilag két önálló település, azonban a vízellátó rendszerüket nem lehet a közigazgatási határoknak megfelelően két önálló vagy átadási pontokon keresztül kapcsolatban lévő rendszerre bontani. Ennek történeti oka van, mivel 1978-ban Kistarcsa és Kerepes településeket Kerepestarcsa néven egyesítették, és már ekkor elkezdődött az ivóvízhálózat kiépítése, így mire 1994-ben újra ismét két önálló település lett belőlük, addigra már kiépült a település(eke)t ellátó vízellátó rendszer legfontosabb részei.

A két település közös vízmű telepe Kistarcsa és Kerepes között, a Szilas-patak völgyében található. A két településen számos fúrt vízműkút biztosítja az ivóvízellátást, ebből Kistarcsa helyi vízellátásának bázisát az E-közmű nyilvántartás szerint 5 db vízműkút adja. Ezekon kívül számos magán tulajdonú mélyfúrású kutat létesítettek a város területén található kórház, strand vagy üzem vízellátásának céljára.

A vízmű kutak felől érkező víz közös gerincvezetéken keresztül a vízműtelepre jut, ahol azt a felhasználás előtt magas ammónium és nitrát tartalma miatt kezelni szükséges. A kezelt vizek a vízmű telepen található 2*800 m³-es térszíni víztározóba kerülnek bevezetésre, ahonnan nyomásfokozó szivattyúk segítségével juttatják a vízellátó hálózatba. A fel nem használt vízmennyiség a kistarcsai 500 m³-es, illetve a kerepesi 200 m³-es víztoronyba kerül tározásra. A vízellátó hálózaton három víznyomászóna került kialakításra, a Kistarcsa alapzóna, a Kerepes alapzóna és a Kerepes magas nyomású zóna. A vízellátó rendszer megfelelő víznyomását vízmű telepen kiépített nyomásfokozó és a víztornyok biztosítják. Kistarcsán a vezetékes ivóvíz

elosztóhálózat település szintű kiépítettségűnek tekinthető, a beépített terület minden utcájában kiépítésre került, jelenleg 67,9 km vízelosztó vezeték üzemel a településen. A kiépített hálózat segítségével a lakosság 100 %-ának a közüzemi vezetékes ivóvíz ellátása biztosított.

A településen az időszakos egyéb vízfogyasztók számára hivatalosan 1 db üzemelő közkifolyó áll rendelkezésre.

A vízhálózat jelentős része azbesztcement anyagú vezetékből áll, kisebb hányada pedig már KM-PVC-ből épült. Az ivóvíz gerincvezeték hálózata NA 250, NA 200 és NA 150-es, míg az elosztó hálózat NA 100, NA 80-as paraméterű.

A városban üzemelő vízműutak hidrogeológiai védőterülete megegyezik a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben meghatározott vízminőség-védelmi területek övezetével.

Tűzvíz ellátás

Az ivóvízvezeték hálózatra az előírások szerinti távolságban a tűzvíz csapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a megfelelő tűzvíz ellátást is.

Iparivíz ellátás

A vezetékes ivóvízzel való takarékoság az ingatlanok fenntartási költségeit csökkenti, ezért jellemző a nem ivóvíz minőségű vízigény kielégítésére a házi kutak, az egyedi vízbeszerzés használata, melyet jellemzően locsolásra, illetve egyéb nem ivóvíz minőségű vízigények kielégítésére használnak. A házi kutakról, egyéni vízbeszerzésekről, az egyéni vízbeszerzésű vizek vízminőségéről nyilvántartás, adatok nem állnak rendelkezésre.

Termálvíz ellátás

Kistarcsa település jelenleg termálvíz vagy más néven hévíz kivétellel nem rendelkezik. Térségében a 30 oC fok feletti termálvíz, ami fürdőzésre, és fűtésre is egyaránt alkalmas lehet csak nagyobb mélységben fordul elő. Kistarcsa területén a 2009. évi országos nyilvántartás alapján 1 db nyilvántartott hévíz kút található. Az észlelő kúttá kialakított, K-48 kataszteri számú (B-9, esetenként Kt-9 jelű) kút 487–527 m mélységben, a miocén korú porózus rétegekre került beszűrőzésre. (Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja 2020-2025).

14.2. Szennyvízelvezetés

Kistarcsa település a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, vízminőség szempontjából kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik.

A település közigazgatási területét a 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 4.sz. mellékletében megállapított vízminőség-védelmi övezete érinti.

A városban a 90-es évektől kezdve a közcsatornás szennyvízelvezetést is kiépítették, amely regionális szerepű, mivel Kistarcsa csatornahálózata fogadja Kerepes és Nagytarcsa szennyvizeit is. A három település szennyvize átemelők és nyomóvezetékek segítségével kerül a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FCSM Zrt.) rendszerébe.

Ma a településen összesen 62,5 km közcsatorna üzemel és a lakásállomány közel 97,1 % csatlakozott a hálózatra.

A szennyvizek összegyűjtése elválasztott rendszerű gravitációs és nyomott szakaszokból álló szennyvízgyűjtő hálózattal történik. A gyűjtőhálózaton a mélypontokon több helyen szennyvízátemelő műtárgy üzemel, ahonnan nyomócsatorna szakaszok segítik a szennyvizek továbbszállítását a befogadó FCSM Zrt. rendszeréig. A hálózat többnyire 20-as méretű KG-PVC csövekből épült meg, a településről a főváros irányába haladó főnyomóvezeték átmérője NA 400 PE paraméterű.

14.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Kistarcsa a Gödöllői dombság kistáj nyugati szélén helyezkedik el, döntő része a Szilas patak vízgyűjtő területére esik. A terület fő vízfolyása a Kerepesen eredő Szilas-patak, amely befogadja a térség kisebb vízfolyásainak. Végbefogadója a Naplás-tó és a Mogyoródi-patak közvetítésével a Duna.

A Szilas-patak észak felől, a belterület határán, a Kápolna utca mögött folyik be Kistarcsa területére. A patak a kis-vízfolyásokra jellemző módon rendkívül változó vízhozamú. A vízfolyást, a Gödöllő-Vác Térségi Vízgazdálkodási Társulat kezeli. Medre kis mértékben növényzettel benőtt, illetve feliszapolódott, mederkarbantartó sávja 3-3m.

Kistarcsa sík domborzatú település, az összegyülekező csapadékvizeket az utak mentén kialakított nyílt árokhalózat vezeti el a befogadóig. Az árkok egy része burkolt, illetve többségében földmedrű kialakításúak. Meg kell jegyezni, hogy nyílt árkok nagy területigényűek, a gépjármű behajtók (áteresz, hídműtárgy) gyakran rendezetlenek, nem alakul ki egységes vízvezetési rendszer, illetve utcakép.

A városnak elkészült a vízkárelhárítási terve, melynek legutolsó átdolgozott, aktualizált változatát 2021-ben a Hidrokultúra Víz- és Környezetgazdálkodási Kft. készítette.

Az elmúlt évtizedben jelentősen fejlődött a település. Új területek épültek be, ami megváltoztatta a csapadékvíz-lefolyási viszonyokat is. A Város erejéhez mérten, főleg pályázati forrásból a csapadékvíz-elvezetési rendszer egyes elemeit is átépítette, főleg a fejlesztésbe vont területeken új árkokat épített. (Kistarcsa Város, Önkormányzati vízkár-elhárítási terve 2021)

14.4. Energia közművek

A vizsgált település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata nem mondható jelentős mértékűnek a település energiaellátásában.

A vezetékes energiahordozó rendelkezésre állása a települések környezetbarát energiaellátását igény esetén lehetővé teszi.

A villamosenergia, mint vezetékes energiahordozó elsődlegesen világításra és erőátviteli célú, vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. A földgáz közvetlen hasznosításával komplex módon a termikus energiaigények teljeskörűen kielégíthetők. A nem vezetékes energiahordozók igénybevétele korábban a vezetékes energiahordozóval el nem látott területeken volt jellemző, ma már költségtakarékosság érdekében használata szétszórta, a vezetékes ellátással rendelkező területeken is számottevő.

Meg kell említeni a megújuló energiaforrások használatát is. A város térségének természeti adottsága a napenergia hasznosítás lehetősége, amely éves szinten körülbelül 2000 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja.

14.5. Villamosenergiaellátás

A település villamosenergia ellátását az ELMŰ Hálózati Kft. biztosítja.

Kistarcsától keletre, Kerepes közigazgatási területén 400/132 kV-os MAVIR alállomás üzemel. Az Albertirsa-(Kerepes)-Göd I-II. 400 kV-os távvezeték és annak 45-45m-es biztonsági övezete érinti Kistarcsa keleti részét. A város közigazgatási területének szintén keleti részét érinti továbbá a MAVIR Ócsa-Zuglói 220 kV-os távvezetéke és annak 24,6-24,6m-es biztonsági övezete. Ezt a vezetékszakaszt a MAVIR Zrt., tervezi elbontani és új nyomvonalra tervezik azt kiépíteni, aminek munkálatait megkezdték, az új nyomvonalú Ócsa-Kerepes 220 kV-os távvezetéke is érinti a város területét.

A kerepesi alállomásból indul és áthalad Kistarcsa területén a szintén térségi ellátást biztosító ELMŰ által üzemeltetett 132 kV-os főelosztó hálózat nyomvonala és annak 16-16m-es biztonsági övezete. A város közelében több 132/22 kV-os alállomás üzemel: Gödöllőn, valamint a XVI. kerületben a Rákoskeresztúri és a Mátyásföldi alállomás, amelyek nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer vezetékeiről megoldott.

A felsorolt alállomásokról induló 22 kV-os hálózat képezi a város villamosenergia ellátásának gerinc elosztóhálózatát. A város bel- és a külterületén is a villamosenergia ellátás a 22 kV-os középfeszültségű hálózati rendszere többnyire oszlopokra telepítve üzemel és fűzi fel a fogyasztói transzformátor állomásokat. Középfeszültségű földkábelek a Flór Ferenc Kórház és a Szabadság út északi részén fekvő kereskedelmi terület környékén fordul elő. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisméretű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése.

A település közvilágítása kisméretű elosztóhálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejekkel megoldott. A közvilágítás korszerűsítésére a 2020 környékén került sor, így minden burkolattal ellátott utcában a korszerű energiatakarékos közvilágítás a lakosok számára rendelkezésre áll.

14.6. Földgázellátás

Az ország egyetemes gázszolgáltatója a MVM Next Földgázszolgáltató Zrt., a hálózat üzemeltetője pedig az OPUS TIGÁZ Zrt.

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást építették ki.

A település területén 2022 elején 76,1 km földgázelosztó hálózat üzemelt. A gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2022. január 1-én 4705 lakás, a lakásállomány 92,1 %-a csatlakozott közvetlenül a földgázelosztó hálózatra. A csatlakozó lakások 90,1%-a esetében a fűtési célú energiaellátást is földgázzal oldották meg biztosítva a komfortos életkörülmény lehetőségét.

Kistarcsa keleti részén, észak-déli irányban áthalad az FGSZ Zrt. üzemeltetésében lévő Magyar-Szlovák DN800 nagynyomású földgázszállító vezeték, melynek biztonsági övezete 21-21 és 10-10 méter között változik. A földgázszállító vezetékkel nagyjából párhuzamosan fut annak optikai bányauzemi hírközlő kábele, ez a szállítóvezeték biztonsági övezetében helyezkedik el.

Szintén a keleti közigazgatási határnál, a nagynyomású földgázszállító vezetéktől kb. 100 m-es távolságra fekszik a MOL Nyrt. üzemeltetésben lévő Barátság I. DN 400-as acél kőolajvezetéke,

annak optikai hírközlő kábele és biztonsági övezete (5-5 m és 1-1m). A működő CH vezetéktől nyugatra, azzal majdnem párhuzamosan fut a társaság felhagyott DN 400-as Barátság I. kőolajvezetéke is.

A fogyasztók ellátására az elosztóhálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették. A nagyközép-nyomású vezetékek a XVI. kerületi Ikarusz Gázfogadó Állomásról érkeznek a településre, majd a településen található öt nyomáscsökkentő állomáson keresztül jut el a fogyasztókhoz a földgáz középnyomású vezetékekben.

14.7. Távhőellátás

A településen távhőellátás nem üzemel.

14.8. Egyéb energiaellátás

14.8.1. Megújuló energiaforrások alkalmazása

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása már az elmúlt években sem volt újszerű, előtérbe kerülését a klímaváltozás hatáskezelési igénye, a terjedő klíma berendezések kedvezőbb energiaellátási lehetősége és a környezettudatosabb gondolkodás gyorsította fel és természetesen az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók használata a fenntartható fejlődést segíti. Az elmúlt évben történt energiaár-robbanás a megújuló energiahordozók előtérbe kerülését eredményezte.

A hazánkban, így Kistarcsán is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia. A megújuló energiahordozók közül az egyéb lehetőségek igénybevételi lehetőségének gazdaságossága megkérdőjelezhető, így valós hasznosítási igény, megfelelő megtérüléssel csak a napenergia hasznosításából várható.

14.8.2. Napenergia

A hasznosítható napenergia mértékét befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok, így ezek változóak az ország területén. A meteorológiai adatok és mérések alapján a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzíthető. Kistarcsa területén az országos átlag, 2000 óra körüli a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. A hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőművel villamosenergia termelésre biztosított.

14.8.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházásokat, épületgépészeti felújításokat pályázati pénzből és önerőből már igyekeztek elvégezni. Az utóbbi években egyre jobban előtérbe kerül az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása is, ennek szellemében több közintézményre felszerelésre került olyan saját fogyasztásra termelő napelemes háztartási méretű kiserőmű, amely kifizetésű hálózatra csatlakozik és teljesítménye nem haladja meg az 50kVA-t.

14.9. Elektronikus hírközlés

14.9.1. Vezetékes elektronikus hírközlés

A városban jelenleg több szolgáltató is kiépítette a vezetékes hálózatot. A Vodafone és a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. föld feletti és föld alatti elhelyezéssel vegyesen szolgáltat, míg a Telekom hálózata kizárólag föld alatti fektetéssel épült ki. A település a 28-as távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település távközlési hálózatának kiépítése eredményeként 2000-ben 2710 egyéni analóg távbeszélő fővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 85,1 %-a rendelkezett vezetékes telefonvonallal. A vezeték nélküli szolgáltatás terjedésének ellenére a vezetékes telefonvonalakat a háztartások jellemzően megtartották. 2022. január 1-én a háztartások 84,5 %-ában az egyéni fővonal üzemelt.

A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2022. január 1-én 8 db nyilvános távbeszélő állomás üzemelt.

A kedvező műsorvétel biztosítására kiépítették a kábel TV hálózatot, amelyet 2022. január 1-én 4307 ingatlan vette igénybe.

14.9.2. Vezeték nélküli elektronikus hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezeték nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben a településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek. Kistarcsa közigazgatási területén álló antenna üzemeltetője a Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.

15. KATASZTRÓFAVÉDELEM, A TERÜLETEK HASZNÁLATÁT, ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK

15.1. építésföldtani korlátok

15.1.1. alábányászott területek, barlangok és pincék területei

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság adatszolgáltatása alapján, a nyilvántartásuk szerint a település közigazgatási területén felszínmozgás-veszélyes terület nincs.

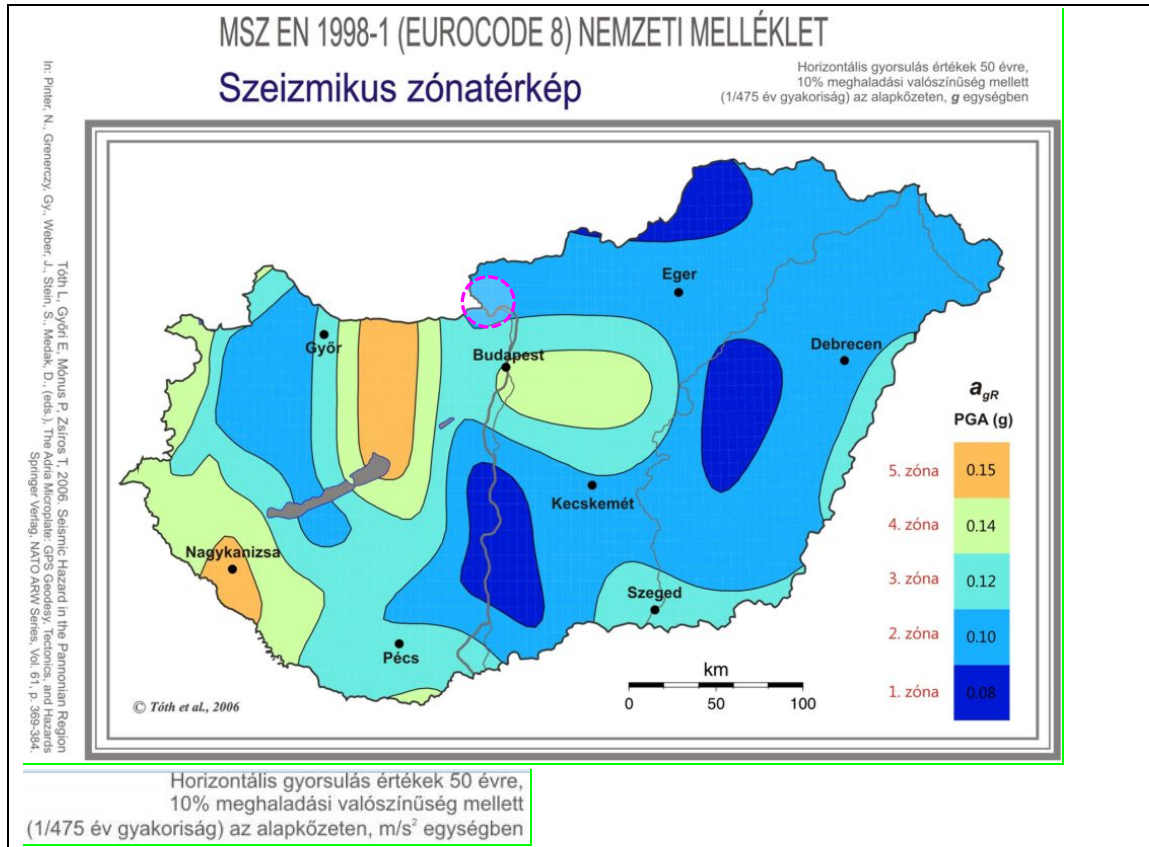
15.1.2. csúszás-, süllyedésveszélyes területek

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság adatszolgáltatása alapján, a nyilvántartásuk szerint a település közigazgatási területén felszínmozgás-veszélyes terület nincs.

15.1.3. földrengés veszélyeztetett területek

A **földrengés veszély** megállapítását a <http://www.seismology.hu/images/cikkek/seismicity/Magyarország> honlapon közzétett nyílt információk alapján állítottuk össze.

Kistarcsa a magyarországi viszonyrendszerben a **4. zónában** helyezkedik el. A zóna jellemző horizontális gyorsulási értékei (50 évre, 10%-os meghaladási valószínűséggel): PGA(g): 0,14; PGA (m/s²): -1,0/-1,1 között, lásd a következő ábrán).

15.1.4. árvízvédelem

Kistarcsa várost a vízügyi ágazat, árvízi védelmet nem igénylő települések között tartja számon, közigazgatási területe nagyvízi mederrel nem érintett, árvízzel nem veszélyeztetett.

Az árvízvédelem fejezetben a helyi vízkár előfordulási lehetőségét is említeni kell. Bár a vízügyi ágazat alapján a települést árvíz nem veszélyezteti, a településen áthaladó vízfolyások is okozhatnak vízelöntést. A meder karbantartási hiányosságok, illetve szélsőséges csapadékesemény, nagy intenzitású, akár rövidebb időtartamú csapadékok esetén is olyan magas vízhozamú lefolyás alakulhat ki, amely helyi vízelöntést okozhat.

A helyi vízkár esemény rendezése a helyi katasztrófavédelem feladata. Kistarcsa város önkormányzata legutóbb aktualizált vízkárelhárítási terve 2021-ben készült.

15.1.5. vízrajzi veszélyeztetettség

A települést rendszeresen belvízjárta terület, nagyvízi meder területe, vízerózióknak kitett terület nem érinti.

Árvízveszélyes területek

A települést a nagyvízi meder nem érinti, így árvízveszélyeztetés sem várható.

Belvízveszélyes területek

A belvíz-veszélyeztetettséget a felszint elérő, vagy terepszintet meghaladó talajvíz-állás okoz. A belvízveszélyes területekről átfogó felmérést a Pálfai féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép rögzíti. A veszélyeztetettség mértéke alapján az érintettséget négy veszélyeztetettségi kategóriába

sorolták, az alig veszélyeztetett, a mérsékelten veszélyeztetett, a közepesen veszélyeztetett és az erősen veszélyeztetett kategóriákba, amelyből a településrendezési tervekben csak a közepesen és erősen veszélyeztetett területeket jelölik. Ennek alapján Kistarcsa közigazgatási területe belvízzel nem veszélyeztetett.

15.1.6. mély fekvésű területek

A településen vannak mély fekvésű területrészek, amelyek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalak mentén alakultak ki. A mély fekvésű területen, ha rövidebb-hosszabb ideig megmarad a víz, az még nem minősül belvízzel veszélyeztetett területnek, mivel mély fekvésű terület megfelelő vízrendezésével a vízállásossága kezelhető.

Árvíz- és belvízvédelem

A települést nagyvízi meder nem érinti, így árvízvédelmet nem igényel.

A településen előforduló vízelöntések, vízállások döntő hányada a vízvezető hálózat kialakításának hiányából, vagy karbantartásának a hiányából származik. Ezeknek az elöntéseknek a kezelése önkormányzati feladat, a szélsőséges csapadékesemény következtében keletkező helyi vízkár elhárítása „árvízi” esemény a helyi katasztrófavédelem feladata.

A hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék azonban okozhat helyi vízelöntést, vízkár „árvízi”, „villám-árvízi” eseményt. A villámárvízi veszélytérkép besorolása szerint közepes kockázatú a település veszélyeztetettsége.

15.1.7. egyéb adottságok, korlátozások

Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet alapján a település nem érintett a földtani veszélyforrás területének övezetével. A rendelet konkrét területeket nem jelöl meg, csak települési szintű lehatárolást tartalmaz.

Az övezetre vonatkozó eredeti 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet („11. § (1) A földtani veszélyforrás terület övezetében a földtani veszélyforrással érintett terület kiterjedését a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a bányafelügyelet a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

(3) A beépítés feltételeit a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal hozzájárulásával kell meghatározni.”

Mélységi, magassági korlátozások

Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal a településre vonatkozó adatszolgáltatása légügyi szempontból nem tartalmaz magassági korlátozásokat.

Egyéb mélységi és magassági korlátozások a település területén nincsenek elrendelve.

A település ilyen korlátozásokkal nem rendelkezik.

Tevékenységből adódó korlátozások

A település területén érvényes, illetve érvényesítendő korlátozások részben a közműszolgáltatással összefüggő, részben a területhasználatból eredő biztonsági követelmények.

1/ Közműszolgáltatással és létesítményekkel összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén
 - Vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei
2. Szennyvízelvezetés
 - gerinc szennyvízgyűjtő vezeték
3. Csapadékvíz elvezetés
 - csapadékvíz elvezetést szolgáló árkok, csatornák, patak(ok) 3-3 m-es mederkarbantartó sávval
4. Energiaellátás
 - 400 kV-os távvezeték és annak 45-45m-es biztonsági övezete
 - Bontandó Ócsa-Zugló 220 kV-os távvezetése és annak 24,6-24,6m-es biztonsági övezete
 - Építés alatt: 220 kV-os távvezetése és annak 24-24 m-es biztonsági övezete
 - 132 kV-os főelosztó hálózat nyomvonala és annak 16-16m-es biztonsági övezete
 - DN800 nagynyomású földgázszállító vezeték, melynek biztonsági övezete 21-21 és 10-10 méter között változik.
 - Barátság I. DN 400-as acél kőolajvezetése, annak optikai hírközlő kábele és biztonsági övezete (5-5 m és 1-1m).
 - A működő CH vezetékől nyugatra, azzal majdnem párhuzamosan fut a társaság felhagyott DN 400-as Barátság I. kőolajvezetése is.
 - nagynyomású gázvezeték 23 -23 m
 - nagy-közép nyomású gázvezeték 9-9- m
 - 20 kV-os szabadvezetékes hálózatok -légkábel 6,0 - 6,0 m, földkábel. 1 -1 m
5. Elektronikus hírközlés
 - Vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítményei.

2/ Területhasználattal összefüggő korlátozások:

- A Csömöri inert hulladéklerakó 500 m-es védőtávolsága
- Nagytarcsai honvédelmi terület 1000 m-es védőtávolsága.

A település egyéb korlátozó tényezőkkel nem rendelkezik.

A fentieket összefoglalva – a hivatkozásokat is beleértve - megállapítható, hogy Kistarcsa katasztrófavédelmi szempontból nem tartozik a veszélyeztetett, illetve fokozottan veszélyeztetett kategóriába. A részletes katasztrófavédelmi és polgári védelmi előírásokat a Város veszélyelhárítási és védelmi terve, valamint a jelentősebb intézmények és gazdasági egységek (üzemek) szabályzatai kell, hogy tartalmazzák.

15.1.8. Ásványi nyersanyag lelőhely

A 9/2019.(VI.14) MvM rendelet 7. melléklete ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete, településsoros besorolása érinti Kistarcsát. Az övezetbe tartozó adatszolgáltatás alapján a település területén két megkutatott ásványi nyersanyag lelőhely található. Az adatszolgáltatás alapján az is megállapítható, hogy e két területen már nincsen működő bányatelek. E két terület a következő: Nagytarcsai út melletti volt „Klinka” bánya és a Csömöri határ melletti homokbánya.

A volt Klinka bánya jelenlegi övezeti besorolása általános mezőgazdasági terület, míg a Csömöri határ menti terület a szabályozási terven még bánya besorolású, de távlatban (korábbi szerkezeti tervi besorolása) a fejlesztési tervi besorolása gazdasági terület.

15.1.9. Településklíma

Kistarcsa a Gödöllői-dombság földrajzi kistáj nyugati szélén helyezkedik el. A település éghajlatára jellemző, hogy az évi napfénytartam kb. 1950 óra, míg az évi középhőmérséklet 9,50C, az abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 330C és az abszolút hőmérsékleti minimumok átlaga -16,00C körül van. A csapadék évi összege 600mm. Az uralkodó szélirány ÉNy-i és az átlagsebessége 3m/s.

A település klímaháztartását befolyásoló tényezők közt említést érdemel a közközlekedés, a helyhez kötött energiafelhasználás, a biológiailag aktív felületek, s nem utolsósorban a települési beépített felületarányok alakulása. A nem túl nagy településméret, a döntően kertvárosi jellegű beépítettség kedvezően, míg a nagyobb burkolt felületű, gazdasági célú beépítések, valamint a zöldfelületi rendszer hiányosságai kedvezőtlenül hatnak.

A területen meteorológiai megfigyelő állomás működtetése nem ismert, konkrét helyi mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

Jelenleg helyi szinten kis különbségek állapíthatók meg a különböző ökológiai adottságú településrészek klímajellemzői között: a sűrűbben beépített, magasabb burkolati aránnyal rendelkező és célforgalommal erősebben terhelt központi fekvésű, főút menti területek, valamint a lazábban beépített, kevésbé terhelt perifériák között, - ez utóbbiak javára.

A városklímát befolyásoló közműves összefüggések:

A városi klímát javító energiagazdálkodás alapja a minél kevesebb energiafogyasztás, illetve azoknak az energiahordozóknak az alkalmazása, amelyek kevésbé terhelik a környezetet.

Energiafogyasztás csökkentése:

- a meteorológiai adottságok, a téli hideg, a nyári meleg hatást kezelni tudó, energiatudatos szemléletű beépítési javaslat készítése, amely településrendezési eszközökkel, területfelhasználási javaslattal, illetve építési hely-kijelöléssel, természetes védelmet adó növényzet telepítésével biztosítható (a fűtési és hűtési hőfogyasztást csökkentő megfelelő átszellőzés lehetőségét, de egyidejűleg a szélhatás kitérttségének a hatáscsökkentését is szolgáló épület elhelyezés, épület-tájolás, növénytelepítés javaslattal)
- meteorológiai adottságot kompenzáló építés-technológia alkalmazása
- energiatudatos szemléletformálással, cél a takarékos energiafogyasztás (energiatakarékos berendezések használata, céltudatos energiafogyasztás, „túlzott”-igény csökkentés)

Energiahordozó struktúra javítása:

- energiahordozó kiválasztásnál meghatározó szempont legyen a környezetterhelés csökkentésére való törekvés (nemcsak a fogyasztási helyen, hanem az energiahordozó előállításának a helyén is)
 - elsődlegesen a hagyományos nem vezetékes energiahordozók szerepét kell csökkenteni
 - a környezetbarát vezetékes energiahordozók mellé minél nagyobb arányba kellene bevonni a megújuló energiahordozók hasznosítását

A várható klímaváltozás hatáskompenzálása:

- klímaváltozás egyik hatása a felmelegedés. A felmelegedés elleni településrendezési eszközökkel elérhető természetes védelem mellett a hatás kompenzálása csak korrigáló energiaellátással érhető el. Korrigálásra bel-téren klímaberendezések alkalmazása javasolható, amelynek vezetékes primer energiahordozó előállítás és hasznosítása is terheli a környezetet. Kedvező lehetőséget, kisebb környezeti terhelést kínálna e célra primer energiahordozóként a megújuló energiahordozók közül a napenergia hasznosítása, amelyre napelem segítségével biztosított a lehetőség. A megújuló energiahordozóval történő klímahatás kompenzálása azonban beruházásában költségigényes, megtérülése lassú, akadályozza az elterjedését. A hagyományos energiahordozóval üzemelő klímaberendezés üzemeltetése költségigényes, amely szintén korlátozza használatának terjedését.
- Kistarcsán a megújuló energiahordozók közül az energetikailag és gazdasági szempontból is reálisan csak a napenergia hasznosítása javasolható.

A településklimát érintő vízgazdálkodás alapja a megfelelő környezeti állapothoz szükséges vízháztartás biztosítása és a vízzel való igényesebb gazdálkodás megoldása

A városi klíma kialakításában hőmérséklet mellett szerepet játszó másik meteorológiai tényező a csapadék, amelynek a levegő páratartalmának az alakításában van fontos szerepe. Az intenzívebben beépített területen a magasabb hőmérséklet mellett amúgy is jelentősebb a párolgás, de a túlburkolt területekről a csapadékvíz gyorsan lefut, kellő víz-visszatartás hiánya tovább fokozza a levegő szárazságát, amely rontja az emberi közérzetet. Természetes javítása a településrendezési eszközök segítségével érhető el, amiben szabályozni lehet a burkoltság mérséklését és a kötelező zöldfelület és vízfelületek kialakítási arányának a növelését. Közművesítéssel a páratartalom növelését, az épített környezet hűtését megfelelő vízbeszerzéssel és locsolás alkalmazásával lehet. A víztakarékosság is fontos szempont ezért a helyi vízbeszerzés lehetőségét és a csapadékvíz visszatartásának biztosítási lehetőségét előtérbe kell állítani a kellemes városi klíma biztosításához.

A település kedvező élő vízi gazdagsága, az erdei vízfolyások miatt ennek megoldására csak az intenzívebb beépítésű belső település részek területén kell foglalkozni.